

**Törvény a helyi
önkormányza-
tokról**

23. oldal

**Gazdasági
feladatok**

45. oldal

**Önkormányzati
szabadegyetem**

60. oldal

www.onkormanyzas.sk

I. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM, 2011. SZEPTEMBER.

ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE

**Nyelvhasználati
lehet ségeink**

19. oldal

Járjon elől jó példával!

Használjon kétnyelvű matricákat.

Egy matrica ára: 0,156 € DPH-val.

Rendelését kérjük emailen: studio@wanteddesign.sk

Minden esetben tüntesse fel az alábbi adatokat:

- Megrendelő neve, címe, elérhetőségei: telefon, email
- Kiválasztott termékek pontos kódja, igényelt darabszám
- Szállítás módja

Tartalom

Bauer Edit: Hasznos eszköze régióink együttműködésének
4 - 5

Répás Zsuzsanna: Segítsük a magyar nyelv mindennapos használatát
5

Jozef Dvon : Az önkormányzás a modern demokrácia alappillére
6 - 7

A megyei önkormányzat az öngazgatás fontos szerve
7 - 8

Polgár, község, önkormányzat jogok és köteleességek
15 - 18

Nyelvhasználati lehetőségeinkről
19 - 22, 43 - 45

Az önkormányzatok gazdasági feladatai az utolsó negyedévben
45 - 46

Községi költségvetés - minta
47 - 48

A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségébe tömörült társulásaink
49 - 55

Önkormányzati tisztségek, városi és községi hivatalok szerkezete magyarul
57 - 59

Dokumentum: Az 1994-es komáromi nagytársulás és az önkormányzati jogokról
61 - 62

Orpeter Péter

Indulunk

Közel húsz éve már – kezdtem állami alkalmazott voltam akkor –, hogy egy nemzetközi konferencián hazai magyar polgármesterektől azt hallottam, nagy segítséget jelentene számukra egy olyan magyar nyelvű lap, amely az önkormányzatok munkáját mutatná be, tapasztalataikat összegezné, esetleg jogi elemzésekkel, a változó törvényi feltételekkel foglalkozna. Aztán sokszor hallottam még ezen igényt, és t, magam is elmondtam, amikor már polgármesterként tapasztaltam meg a hiányát.

Hazudnék, ha most, amikor tisztelt kollégáim és az önkormányzatiság iránt érdeklődő kedves olvasó kézben tarthatja az Önkormányzati Szemle első számát, azt állítanám, megnyugvással és örömmel lepeghet szívvel a lők hátra székemben. Nem vitás, örülök annak, hogy bábáskodhattam a lap megjelenésénél, hogy részese lehettem egy alkotó, újat teremtő munkának, de szívem tán százhatvanat is ver, és töménytelen mennyiségű kérdés fogalmazódik meg bennem: a kollégák is ezt akarták? Mondjuk: törvényt magyarul? Kétnyelvű táblákat? Hatásköri eligazítást polgármesterek és képviselők között? Gazdasági feladataink számbavételét? Na meg arra is kíváncsi vagyok, lesz-e olyan kolléga vagy szakember, aki felveszi a telefont, hogy szintén elmondja a választ is ezekre a kérdésekre. Lesz-e olyan közügyek iránt érdeklődő ember, aki témákat vet fel, hogy már a legközelebbi, decemberre tervezett számunk tartalmasabb, a közérdeklősének jobban megfelel legyen. Kiderül-e lapunk megjelenésével, hogy valóban szüksége van a szlovákiai magyarságnak, a magyarok lakta régiók önkormányzatainak és a közügyeket figyelő polgároknak ilyen lapra?

Elindultunk. Hogy merre megyünk, milyen utat találunk, nem csak a kiadón, a szerkesztőn, a tanácsadón múlik, a szakemberen múlik. Azon is, hajlandók-e segíteni ötletekkel, javaslatokkal, szinte bírálattal, esetleg írásaikkal azok, akik évek óta mondják, szükség van az önkormányzatokkal, az önkormányzással foglalkozó lapra. Meg, persze, azon is, mennyien vannak, akik közügyeinkhez a cselekvés szándékával közelítenek, nemcsak pufogó közhelyekkel.

Alap sorsa azon is múlik, hányan mondják együtt velünk: indulunk...

Orpeter Péter

IMPRESSZUM

Önkormányzati Szemle időszaki folyóirat

Nyilvántartási szám: EV 4426/11

Kiadja: Pro Civis Polgári Társulás,
930 40 Štvrtok na Ostrove 512, I O: 37846671

Felelős kiadó: Orpeter Péter (e-mail: orpeter72@gmail.com)

Főszerkesztő: Neszméri Sándor (e-mail: neszmeri@azet.sk)

Műszaki szerkesztő: Katona Tamás

Szerkesztő-ségi bizottság: Balkó Róbert, Furik Csaba,

Lancz Attila, Lelkes János, Zachár Pál

A felhasznált fényképek a www.sxc.hu internetes oldalról származnak.

Bauer Edit
európai parlamenti képviselő

Hasznos eszköze régióink együttműködésének

Minden tekintetben egy hiánypótló és létfontosságú kezdeményezés egyik első kézzel fogható eredményét tartja kezében az olvasó, amely remélhetőleg hathatós segítséget jelent önkormányzatainknak. E segítség legnagyobb hozzáadott értékét anyanyelvünk megmaradásának elősegítésében látom. Kimondottan örömdetesnek tartom azt a tényt is, hogy egyre több az „alulról” jövő kezdeményezés, egyre gyakoribbak a civil megmozdulások, amelyek végre bizonyítják, a szlovákiai magyarok többsége is elégedetlen a jelenlegi helyzettel és nemcsak a Magyar Koalíció Pártja politikusaival vészparipája a vidékeinken tapasztalható nyelvi egyensúlyhiánya.

A jogainkért folytatott küzdelemben azonban néha szem el tévesztjük, hogy a jogok megszerzése mellett ugyanolyan fontos ha nem fontosabb a törvénybe iktatott lehetőségek maximális kihasználása. Ennek jó példája önkormányzataink és községeink „két nyelvűsége” is, amelyre már több mint egy évtizede törvény adta lehetőségek van, mégis, paradox módon, leginkább az újonnan elfogadott kisebbségi nyelvhasználatról szóló törvény lökéshullámain indultak el olyan kezdeményezések, amelyek a két nyelvűség következetesebb betartását tűzték ki célul. De: jobb később, mint

soha!

Van ugyanis mit tennünk azért, hogy nyelvünket a mindennapi életben sokrétű segítségben is meg tudjuk tartani. A szlovák nyelvben élők helyzete ebben a vonatkozásban ugyan sokkal rosszabb, komoly gondok lelhetők fel azonban a tömbben élő magyarság sorában is. **A magyar nyelv hivatali életben való kiszorítása vagy kimaradása, a szakmai nyelvhasználatának hiánya anyanyelvünk konyhanyelvvé silányulását eredményezi.**

Legaggasztóbb a helyzet a hivatali kommunikáció terén. És ez alatt nemcsak a járási vagy megyei szintű intézmények értendőek, hanem gyakran, sajnos városi és községi hivatalaink is. A törvények, rendelkezések, határozatok többsége csak szlovák nyelven érhető el, ezért a kommunikáció során gyakran „felemás” nyelvet használunk. Ezért is tartom létfontosságúnak a lap megszületésének alapötletét, az anyanyelven folyó szakmai jellegű kommunikáció (mind önkormányzati képviselők és polgármestereink között, mind a hivatalnok-ügyfél szinten) elősegítését, mert ez elengedhetetlen nyelvünk megtartásához. Ehhez az elvhez tökéletesen illeszkedik a Pro Civis polgári társulás előző kezdeményezése is: az önkormányzatokban és községekben előforduló

táblák, feliratok magyar megfelelőjének elkészítése és régióinkba való eljuttatása. Elismerés, köszönet és tisztelet érte!

Közösségi létünkben az önkormányzatok egyéb szempontból is nagyon fontos szerepet játszanak. Jelen jogi keretek, feltételek és viszonyok között ugyanis az önkormányzatiság az egyetlen módja annak, hogy saját ügyeinkről saját magunk döntsünk. Természetesen ez önmagában és mai formájában közel sem jelent ideális állapotot, hisz sok területen a törvényi keretek és az államigazgatás döntései nem teszik lehetővé az autonóm, helyi és regionális szintű döntéshozatalt.

A decentralizáció már két évtizede zajlik, ennek ellenére még bőven van mit csiszolni rajta (már ha lehet egyáltalán ilyen finom ígét használni a szükséges és hátralevő kiigazításokra). Az önkormányzatok feladatai egyre gyarapszanak, a finanszírozás mértéke azonban ezek változását nem követi. A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó relatív leosztás településeinket gyakran kiszolgáltatott helyzetbe sodorja, hiszen gyakran a rezsiköltségek fedezéséhez is hitelért kell folyamodni. Ilyen körülmények között kreatív és vonzó befektetéseket véghezvinni hihetetlenül nehéz.

Problémáinkra hatékony megoldást jelenthetne az európai alapok nagyobb mértékű kihasználása, de sokszor amikor az öt százalékos önrész is megoldhatatlan problémát okoz, ez sem járható út. **Remélem, a 2014-ben kezdődő programozási időszak új szabályai kiküszöbölik az eddigi gondokat, amelyekre egy európai parlamenti jelentéshez megfogalmazott véleményemben én is felhívtam a figyelmet. A bürokrácia csökkentése, az önrész mértékének és a támogatható tevékenységek listájának flexibilisebbé tétele, az önkormányzatok számára nagyobb önállóság és szabadság biztosítása mind olyan változások, amelyek megkönnyíthetnék régióink dolgát a sikeres merítésben.** Mindent meg kell ugyanis tennünk a rendelkezésre álló pénzügyi keretek kihasználása érdekében, hiszen egyértelmű, hogy az európai alapokon kívül állami pénzből tehát a mi pénzügyünkben is finanszírozott befektetések régióinkba, sajnos, egyelőre elvélve érkeznek.

A 2014-2020-as programozási időszak lesz talán az utolsó, amely során még jelentős pénzmennyiség áll rendelkezésünkre támogatási formájában. De a jelenlegi politikai helyzetet elnézve elképzelhető, hogy az egész támogatási rendszerben komoly változásokra kerül

sor. Az eurózána egyes államainak cs dközeli állapota az európai politikában komoly változást vetít el re, amely kétirányú lehet: vagy a szét-hullás, vagy a mélyebb integráció felé irányulhat. A német-francia tengely által közzétett közös adó ötlete, amely a pénzügyi, költségvetési politika szorosabbra fogását jelzi, nem újdonság, rendszeresen el jön, a jelenleginél ideálisabb term talaja azonban eddig még nem volt. Szlovákia álláspontja egyel re egyértelmű : ezt a határt nem

vagyunk hajlandóak átlépni, hiszen ezzel gazdasági versenyképességünk hullana részeire. Ezzel a hozzáállással Szlovákia nyilván nem lesz egyedül. Kérdés azonban, hogy az Európai Uniót finanszírozó régi tagállamok mikor teszik a mérleg másik nyelvére a strukturális és kohéziós alapokat. **Ezért is fontos, hogy kihozzuk a maximumot a jelenleg rendelkezé-sünkre álló csomagból, és - remélhet leg - az Önkormányzati Szemle ilyen téren is tájékoztató és koordinációs eszköz-**

ként szolgálhat önkormányzataink számára. Ez pedig nem kis feladat. Számomra nem is marad más hátra, minthogy sok sikert kívánjak a szerkeszt nek az el ttük álló célok sikeres teljesítéséhez. Biztosra veszem, hogy ha ezeket sikerül elérniük, önkormányzataink és régióink együttm -ködésének palettája egy nagyon hasznos eszközzel gazdagodik.

Bauer Edit
európai parlamenti képvisel

Segítsük a magyar nyelv mindennapos használatát

Megtiszteltetés a számomra, hogy az Önkormányzati Szemle els számának hasábjain fejezhetem ki üdvözetemet e folyóirat megalakulása, elindulása kapcsán. Nem kétséges, hogy minden olyan fórum, minden egyes sajtóteremék, amely anyanyelvén szólítja meg a magyar közönséget, hozzájárul a magyar nyelv presztízsének növekedéséhez, végeredményben pedig a magyar nemzeti közösség, a magyarok közti kötelékek er sődéséhez. A magyar nyelv médiumok ugyanis nem csupán tájékoztató szerepük miatt értékesek, hanem összetartó, identitásformáló erejük miatt is.

Az identitást a család, a rokonság, a vallás és megannyi más tényez mellett a sz kebb földrajzi környezet is alakítja. Ez a közvetít közege a tágabb közösséghez, a nemzethez való tartozásnak, illetve a nemzeti közösség fel l érkező impulzusok is a lokális értékrenden keresztül érik el az egyes embereket. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy a magyarság értékeit ezen a szinten is közvetítsük. Napjainkban a lokális tudat ismételt felértékelése tapasztalható: a helyi társadalom szerepe er sődik, a kisebb közösségek tagjainak mindennapjai összefonódnak, egymásra közvetlenül ható egységet alkotnak. Ezért örömteli a szlovákiai decentralizációs tendencia, amely az önkormányzatok súlyának növekedését eredményezte. Mindez azzal a hozadékkal járt számunkra, hogy a magyarlakta települések is több és er sebb hatáskörrel rendelkeznek, nagyobb tér jut saját életük megszer-

vezésére.

Ez a kiadvány azért úttör jelent ség , mert a magyarlakta önkormányzatok képletes összefogását t zizászlajára. Mostantól végre anyanyelven válnak hozzáférhet vé a mindennapi életünk, a helyi közélet szempontjából jelent s információk, hírek. Legyen szó akár magyar nyelven olvasható jogszabályról, vagy helyi, önkormányzati egyéb tudnivalókról, melyeknek egy csatornán keresztül való közvetítése hiánypótló tevékenység.

Ahhoz, hogy a magyar nemzet megfeleljen a XXI. század kihívásainak, tovább kell er sítenie a helyi közösségeket. Ennek alapja az egymásról való tudás, információ más magyar közösségek mindennapjairól, továbbá a nyelvhasználat ösztönzése, nyelvi közegek biztosítása. Az anyanyelv információk az anyanyelven való gondolkodásra készítetnek, ami nélkül nehezen maradhatnánk meg magyarnak. Célul kell kit zni, hogy

minden magyar számára elérhet vé váljanak a magyar nyelv információk, hogy segítsük a magyar nyelv mindennapos használatát. Elemi fontosságú, hogy a külhoni magyarság magyar nyelv médiafogyasztóvá váljon. A közös tudás a bázisa megmaradásuknak, felemelkedésünknek. Ennek az elemi törekvésünknek a megvalósulásához járul hozzá ez a folyóirat.

Ezúton szeretnék minden kedves munkatársnak sok sikert és jó munkát kívánni, mi pedig biztosíthatjuk Önöket, hogy folyamatosan figyelemmel fogjuk kísérni tevékenységüket, amelyet támogatásra méltónak és kiemelten hasznosnak tartunk a magyar közösség szempontjából!

Répas Zsuzsanna
nemzetpolitikáért felel s helyettes államtitkár

Répas Zsuzsanna
nemzetpolitikáért felel s helyettes államtitkár

Az önkormányzás a modern demokrácia alappillére

A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége az egyik legnagyobb országos hatáskörrel működő társulás, s mert tagsága, a települési önkormányzatok szerves részét képezik a közigazgatásnak, az egyik legbefolyásosabb szervezet is egyben.

A szövetség idei tavaszi közgyűlésén többször is elhangzott ez a megállapítás, amely elméletileg biztosan helytálló. De mit mutat a gyakorlat?

Jozef Dvon

Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségének elnöke

- Van-e elég ereje és súlya, tere a szövetség vezetőségeinek érvényesíteni a tagság, a települési önkormányzatok érdekeit? Nem akarom politikai síkra terelni a beszélgetést, mégis meg kell kérdeznem: a politikai sokszínűség, amely a polgármesterek, még inkább a helyi képviselők pártállásában mutatkozik, nem jelent-e akadályt az érdekegyesítés során? Kérdeztem Jozef Dvon tól, a Szlovákiai Városok és Falvak szövetségének frissen megválasztott elnökétől.

- A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége több mint húsz éve formálójá, kis túlzással talán azt is mondhatnám, tervező mérnöke az önkormányzatiságnak és a helyi demokráciának. A több mint két évtized alatt jelentősen hozzájárultunk minden olyan alapvető társadalmi változáshoz, amely a társadalom igazgatása során az önkormányzás elveit erősítve gyakorolt hatást a modern demokratikus berendezkedés alappilléreinek kiépítésére, és ma is készek vagyunk a városok és falvak szempontjaiból és érdekeiből kiindulva, megalapozottan argumentálva el segíteni a további változásokat. A felgyülemlett sok tapasztalat mellett elnyünkre szolgál ebben a munkában a politikai sokszínűség is, mert éppen így tudunk eljutni azokhoz az elvi állásfoglalásokhoz, amelyek a pártpolitikáktól mentesen, egyértelműen és kizárólag a területi önkormányzatok érdekeit szorgalmazzák. Ezért az önkormányzatokban tapasztalható politikai sokszínűséget olyan jelenségnek tekintjük, amelyen keresztül deklarálhatjuk, hogy elfogadjuk a különböző kérdések különböző politikai megközelítését, de az önkormányzatiság érdekében kö-

zösen vállalt tendenciákat és javaslatokat támogatunk.

- Apénzügyi, majd gazdasági válsággal sújtott elmúlt néhány év látványosan mutatott rá arra, hogy a városi és községi önkormányzatok alanyi jogon szerzett jogköreiből és az átruházott állami hatáskörökből rájuk rótt feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források enyhén szólva is szűkösek, pontosabb, ha azt mondjuk, nem elégségesek. Legalább is így fogalmaztak a közgyűlési küldöttei, akik azt is szorgalmazták, készüljön egy elemzés a kialakult helyzetről és annak alapján teremtesse meg a kormány az egyensúlyt az önkormányzati feladatok és azok finanszírozása között. Lát-e lehetőséget a helyzet rendezésére, mennyire nyitott a kormány a kérdés megoldására?

- Én úgy gondolom, hogy az állam, az egész ország számára kulcskérdés, hogy sor kerüljön a Mikuláš Dzurinda első kormányja által megkezdett közigazgatási reform teljes átvilágítására. Igaz, az utóbbi hónapokban csak rész kérdésekben kértük a kormányt arra, végezzen átfogó felmérést a szociális szolgáltatások terén kialakult helyzettel, illetve az úgynevezett infótörvény alkalmazása kapcsán, de egyértelműen, hogy amennyiben tovább akarunk lépni, tiszta vizet kell öntenünk a pohárba. Szükségünk van valamennyiünknek arra, hogy az asztalra kerüljön egy objektív helyzetelemzés, mert csak abból indulhatunk ki akkor, amikor a változásokról és azok gyorsabb vagy lassúbb üteméről, határozott vagy mérsékelt jellegéről vitázunk. Vagyis

azokról a változásokról, amelyek nyomán tovább erősödnek az önkormányzatok és kialakul a közigazgatás modern és kiegyensúlyozott rendszere. Nem állítom, hogy a megoldás keresése egyszerű és zökkenőmentes, de a kormány ezen folyamatban partnerként fogadja el a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségét.

- Ahogy az összes közép-európai országra, Szlovákiára is jellemző a régiók közötti jelentős különbség. A régiók gazdasági és szociális helyzete közötti különbségek felszámolását szinte minden kormány kiemelt feladatként hirdette kezelni, a gyakorlatban azonban szinte semmi nem történt. Az egyre szegényebb régiók gondjaival, a 20-25 százalékos vagy még annál is magasabb arányú munkanélküliség problémájával a szövetség is foglalkozik. Van-e konkrét javaslatuk a kormány, esetleg a parlament számára a helyzet javítása érdekében?

- A régiók közötti különbségek felszámolására egyelőre a leghatékonyabb és leginkább elérhető lehetőséget az operatív programok adják, vagyis az európai alapok által biztosított, a leszakadt régiók felzárkóztatását, esélyeik kiegyenlítését szolgáló külső pénzügyi források. Az európai alapok merítésében, a források lehívásában városainknak és falvainknak bő tapasztalatuk van. Sajnos, sok esetben keserű ez a tapasztalat, mert az élet már csak olyan, hogy az elvárások és a valóság között jelentős eltérések mutatkoznak. A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége ezért gyakorolja a teljes nyomást a kormányra, hogy a

2011 Tavaszi Kongresszus | Pozsony
Forrás: www.zmos.sk

mutatkoznak. A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége ezért gyakorol er teljes nyomást a kormányra, hogy a 2014-2020-as programozási id szak el készítése, a feltételek megvitatása során vegye figyelembe a városok és falvak ötleteit és javaslatait. k tudják a legjobban, hol szorít a cip , s azt is, melyek azok az adminisztratív akadályok, amelyek megnehezítik a források merítését. Hazai viszonylatban pedig azt kell tudatosítania minden érdekeltnek, hogy a források hatékony felhasználása elképzelhetetlen az önkormányzatok nélkül.

- Elnök úr, ezt a beszélgetést egy olyan lap számára kértem önt l, amely teljesen új, az els számmal jelentkezik éppen a szlovákiai sajtópiacra. Célja és szándéka segíteni az

önkormányzatoknak, ha másként nem, az olvasóknak nyújtott információkkal az önkormányzatok munkájáról, az öngazgatás elvének fontosságáról, remélve, hogy rendszeresen beszámolhatunk a Szlovákiai Városok és Falvak céljairól is. Mit üzen olvasóinknak, miként lehetnének k városaink és falvaink önkormányzati testületeinek segítségére, mivel járulhatnak hozzá az önkormányzatiság fejlesztéséhez?

- A helyi városi és községi önkormányzatok vállán óriási teher és felel sség van. Az önkormányzatok képviselik a közigazgatáson belül azt az elvet és koncepciót, amely nemcsak nyitott a polgárok számára társadalomépít szándékaik kifejezésére, hanem számít rájuk városaink és falvaink fejlesztésé-

ben. Az önkormányzatok esetében alapvet elv, hogy a választásokkal nem befejez dik, hanem fordítva, elkezd dik valami. Egy olyan négyéves ciklus, amely során a polgár sosem kerülhet mellékvágányra, s e ciklus bármely id szakában megfogalmazhatja elképzeléseit a köz érdekében, falvaink és városaink átalakulásának szándékával természetesen összhangban polgártársai igényeivel és érdekében, összhangban a települések pénzügyi forrásaival. Ezért nem tudok mást kívánni olvasóinknak, mint azt, hogy találjanak a lapban sok érdekes, cselekvésre ösztönz írást, amelyek elmélyítik érdekl désüket az önkormányzati munka és annak ellen rzése iránt.

Neszméri Sándor

A megyei önkormányzat az öngazgatás fontos szerve

A Szlovák Köztársaság törvényhozó testülete 2001. július 4-én elfogadta Szlovákia új államigazgatási felosztását, melynek értelmében nyolc közigazgatási - önkormányzati terület jött létre. A szlovákiai magyarságot akkor kormánykoalíciók szerepben a Magyar Koalíció Pártja képviselte, amely mindig is támogatta az önkormányzatiság minden szintjét és formáját, így a megyerendszer kialakítását is, de annak végs , jóváhagyott változatával a megyék határainak meghatározása miatt - nem tudott és nem is tud azonosulni. Az új felosztás ugyanis nem vette figyelembe a kisebbségek megoszlását, a természetesen kialakult nyelvhatárokat, az egyes régiók tör-

ténelmi, kulturális, de gazdasági és szociális hagyományait sem, s t, ezzel ellentétesen észak-dél irányban alakította ki a megyék határait, ezzel átírva a magyar lakosság részarányát Szlovákia déli részén úgy, hogy arányuk minden megye területén a lehet legalacsonyabb legyen.

Az új közigazgatási rendszerben létrejött a nyolc önkormányzati terület egység megye - jelent sen kib víti és meger síti a lakosság részvételét a közügyek gyakorlásában, tehát nemcsak egy új adminisztrációs központ létrehozásáról volt-van szó, hanem egy olyan testületr l, amelynek összetételér l maga a lakosság dönt, s egy olyan hivatalról, amely közelebb hozza az

ügyintézést az emberekhez, el segíti egyes-bajos dolgaik rendezését a lakóhelyükhöz es legközelebbi helyen.

A megye, mint önálló jogi személy, a törvényben meghatározott jogkörökön belül önállóan gazdálkodik, saját vagyonnal és jövedelemmel rendelkezik. Feladata hogy hozzájáruljon a régió, s a területén lév falvak és városok rugalmas fejl déséhez. A polgármesterek és a megye vezetésének kölcsönös együttm kódése talán a küls szemlél számára nem észlelhet , de a közös munka gyümölcse mindenképpen látható - felújított közterületek, épületek, játszóterek, utak, különféle támogatások stb. formájában.

A megyék alapvet jogkörei közé tartozik: biztosítani a régió szociális, gazdasági és kulturális fejl dését; megteremni a területfejlesztés feltételeit és hosszú távú tervezését; összehangolni a régió területén lév települések terület-

rendezési tervezését; el segíteni a helyi természeti és humán er források célirányos felhasználását, vállalkozói és beruházási tevékenységgel hozzájárulni a lakosság jogos igényei kielégítéséhez és a megye fejlődéséhez; a lakosság igényeinek megfelelően létrehozni, ellenrizni illetve megszüntetni saját költségvetési és támogatott szervezeteit, valamint a megye egyéb jogi személyeit (intézményeit); aktívan részt venni a környezetvédelem alakításában; megteremteni és biztosítani a középiskolai oktatás és nevelés feltételeit figyelembe véve annak folyamatos fejlődését; biztosítani a megye kulturális értékeinek megőrzését, támogatni kulturális aktivitásait, történelmi nevezetességeinek megőrzését; koordinálni az idegenforgalmat, a testkultúra és az ifjúságvédelem fejlődését; együttműködni a falvak és városok szociális és gazdasági programjának megalkotásában; kapcsolatot tartani és tartalmat együttműködésre törekedni a szomszédos országok megyéivel a határon átnyúló együttműködés keretén belül.

A megye saját hatáskörében köteles hathatós ellenriz rendszert létrehozni, biztosítani annak kell szerkezeti, gazdasági, anyagi és humán er forrasi feltételeit, hogy ellenriz tevékenységét függetlenül tudja végezni. Továbbá köteles kialakítani a f ellenriz státust, és megválasztani a f ellen rizt.

A megyei jogköröket az államigazgatás további hatáskörökkel egészítheti ki, ám azok finanszírozását és anyagi feltételeit is biztosítani kell.

A megye a megyei önkormányzat hatáskörei alapján jogosult általános érvényű rendeletek kiadására is, amelyeknek összhangban kell lenniük Szlovákia Alkotmányával, alkotmánytörvényeivel, törvényeivel és rendeleteivel, nem lehetnek ellentétesek az említett jogi normákkal és nem haladhatják meg a bennük lévő rendelkezéseket.

Az államigazgatás által átruházott jogkörök esetében a megye csak a törvény által meghatározott területen jogosult általános érvényű rendelet kiadására.

A megye saját kiadásait els sorban saját bevételeib l fedezi, valamint felhasználja az állami támogatásokat is.

A megye saját jövedelmét a következő bevételek alkotják:

- az állam által használatra átruházott megyei vagyonból származó bevételek; helyi adók és juttatások; bevételek a kirótt büntetésekb l; önkéntes gy j-tések, hozzájárulások és ajándékok természetes és jogi személyekt l; egyéb bevételek.

A megye lakossága közvetve vesz részt a megye öngazgatásában. Ez els sorban a megyei választásokon való részvételben nyilvánul meg, ahol kinyilvánítja akarát ki képviselje jogos érdekeit az elkövetkez 4 éves id szakban. Minden lakos jogosult választani és jelöltetni magát a törvény által megszabott feltételek szerint, részt venni a megye által rendezett népszavazáson, részt venni az önkormányzati üléseken, beadványokkal és panaszokkal fordulni az elnökhöz és a képvisel -testülethez valamint az általa létrehozott szervekhez.

A képvisel -testület leginkább a következő alapvet dolgokban jogosult dönteni:

- meghatározza a megye gazdálkodásának alapelveit, a megye saját, illetve átruházott vagyonával való gazdálkodásfeltételeit,
- jóváhagyja a megye szociális, gazdasági és kulturális fejlődésének programját, a regionális fejlődési tervet és a régió területfejlesztési tervét,
- jóváhagyja és ellenrizi a megye költségvetését, jogosult annak megváltoztatására valamint jóváhagyja a költségvetési zárójelentését,

- dönt az esetleges hitelfelvétel l és annak feltételeir l,
- jóváhagyja az alkalmazottak bérezését,
- dönt a népszavazás kiírásáról,
- létrehozza illetve megszünteti a megye jogi személyeit (intézményeit), kinevezi és visszahívja azok vezetőit és jóváhagyja a megye részvételét a megyei jogi személyek esetében,
- az ügyrend megszavazásában,
- a f ellen riz megválasztásában és visszahívásában,
- szakbizottságok és egyéb szervek létrehozásában, azok elnökeinek megválasztásában és visszahívásában,
- a képvisel k és bizottsági tagok bérezésének meghatározásában,
- a megyei önkormányzat hivatalának létrehozásáról és m ködési szabályzatáról.

A megyei képvisel alapvet feladatai:

- a megválasztását követ els önkormányzati ülésen letenni az esküt,
- védeni a megye és lakosainak érdekeit,
- részt venni az önkormányzati üléseken,
- a választópolgárok igényei szerint szóban és írásban beszámolni saját, illetve a megyei önkormányzat tevékenységér l.

A megye elnöke a megye törvényes (statutáris) képvisel je, akit a választópolgárok a legtöbb érvényes szavazat alapján közvetlenül választanak meg. Az elnök hívja össze az önkormányzati üléseket, az egyes képvisel i frakciókkal történ egyeztetés után szabja meg az ülések programját és vezeti az ülést. Amennyiben fennáll a gyanú, hogy az önkormányzat által elfogadott határozat törvényellenes vagy elnyitelen a megye számára, jogosult felfüggeszteni a határozat életbe lépését.

N.G.

Pozsony megye kihasználja a határon átnyúló együttműködés lehetőségeit

Pozsony megye 2053 négyzetkilométerével területi szempontból Szlovákia legkisebb megyéje, lakosainak száma 610 850 f. A megyét 73 település alkotja, melyből 11 Szlovákia fővárosa, további hatnak van még városi rangja, ebből három járási székhely. A megyében a magyarok aránya 4,5 százalék, többségük tömbben a Szenci járás déli részén, illetve Pozsony II. járásban, Pozsony-püspöki és Vereckye városrészekben él, mintegy tízezeren pedig szétszórva, „szórványban” a pozsonyi lakótelepeken.

A megyében él magyarság érdekeit a Magyar Koalíció Pártja képviseli, amely a 2009-es megyei választásokon a jobboldali koalícióban indult. Hat képviselő jelöltjéből ötön jutottak be a megyei parlamentbe. Mivel a jobboldali koalíció többi pártja is szép eredményt ért el, többséget szereztek a megyei önkormányzatban, így az MKP a megyei „kormány” része. Ennek megfelelően a képviselő is, hiszen a megyei alelnöki tisztségen kívül két bizottsági elnöki posztot is szerzett (Gujber László régiófejlesztési bizottság és Schwartz Zsuzsanna mandátumvizsgáló bizottság), emellett 5 bizottságban képviseltetik magukat a magyarok. A párt koalíciós partnereivel közösen kialakított céljai mellett saját prioritásai közé elsősorban régióink magyar ajkú lakosainak érdekvédelmét fogalmazta meg. Az állam által átruházott jogkörök közül kiemelt figyelmet szentelünk oktatási intézményeinknek, lakosaink szociális ellátásának és az ellátás minőségi és mennyiségi biztosításának. Eredeti jogköreink közül kiemelt figyelmet szentelünk kulturális örökségünk védelmének, de nem kevésbé tartjuk fontosnak az idegenforgalmat, a régiófejlesztést vagy a közlekedés problémáinak megoldását sem. Jószomszédi kapcsolatokra törekszünk a szomszédos megyékkel nemcsak

Szlovákiában, hanem a határon túl is. Az oktatás területén megyei hatáskörbe 58 középiskola és iskolai intézmény tartozik. Az évek óta tartó diáklétszám csökkenésének következtében egyre nehezebb az iskolák anyagi szükségleteinek elteremtése, az állami normatív támogatás távolról sem elegendő. **Két magyar intézményünknek, a pozsonyi Dunautcai Gimnáziumnak és a szenci Szenci Molnár Albert Gimnáziumnak lehetőségeinkhez mérten mindennemű anyagi és erkölcsi támogatást megadunk, hogy régióink magyar ifjúsága anyanyelven folytathassa középiskolai tanulmányait.** Nagy örömmel szolgálunk, hogy Szencen a 2011-2012-es tanévben 11 diákkal **elindítottuk a magyar óvodapedagógus-képzés első évfolyamát.** A szakképzett tanároknak, a szülői közreműködésnek és a megyei képviselői kitérőjének köszönhetően lehetőséget vált a tágabb régiókból jövő diákok számára is a magyar nyelv oktatás az iskolában, mivel teljes kollégiumi ellátást tudunk biztosítani számukra.

A kultúra területén is előrelépés történt, ugyanis a megyei közgyűlés szeptember 9-én jóváhagyta a **Szenci Zsinagóga megvédelmét és teljes átépítését.** A felújított épületben megyei galériát hozunk majd létre, amely lehetőséget ad nemzeti kultúránk bemutatására, ápolására. Az épület megmentésére történtek már lépések a múltban is, de eddig sajnos eredménytelenül, nem jött létre megegyezés a Zsidó Hitközség és a megye között. **Sőt nem volt meg a politikai akarat a megyei képviselő részéről sem.** Ezért a választási időszak megkezdése után azonnal tárgyalásokat kezdeményeztünk a Zsidó Hitközség felé, s vezetékkel, többszöri megbeszéléseink eredményeként 2011. júniusában került sor a megegyezésre, melynek kézzelfogható eredménye az épület megvásárlásának szeptemberi jóváhagyása lett. Ami emlék felújít-

tásának anyagi fedezetét az Európai Gazdasági Térség és a Norvég Alapok biztosítják majd.

A kultúra területén további nagy projekt megvalósítása került elérhető távolságba az elmúlt hetekben. **A megyei közgyűlés prioritásként elfogadta az éberhardi Apponyi kastély kertjének komplex felújítását, a kastélyt pedig néprajzi központként fogjuk kihasználni.** Mivel a megye területén 3 különböző néprajzi terület található, a kiskárpátoki, az erdőháti és a Szenc-környéki, valamint mindhárom területen értékes kastélyok találhatók, elfogadásra került a javaslat, hogy az éberhardi és a stomfai kastélyban a megye a Modori Néprajzi Központ kihelyezett részlegeként néprajzi központot hoz létre.

Szociális szolgáltatásaink minőségének javítása érdekében kidolgoztuk a szociális szolgáltatások biztosításának koncepcióját, melynél nemcsak a minőség folyamatos javulását tudtuk ki célul, hanem az eddig meglévő, de az igényeket nem kellően mennyiségben kielégítő szociális szolgáltatások bevezetését és az eddig hiányzó szociális szolgáltatások bevezetését is szem előtt tartottuk. Középtávú céljaink között **szerepel a nagy létszámú szociális intézmények kisebb egységekre bontása, hogy az emberi méltóság ne szenvedjen csorbát: fel akarjuk számolni a szinte kaszárnyákra emlékeztető szociális intézményeinket, helyettük családias, személyre szabott szociális intézményhálózat létrehozását tervezzük.** Erre azonban egy választási időszak nem elegendő, de örömmel szolgálunk, hogy az „alapvető” - koncepció elfogadása - megtörtént.

Mindennapi életünk velejárója a munkahelyi ingázás, ezért örömmel szolgálunk, hogy másfél évvel a választási időszak megkezdése után a **Pozsony megyei önkormányzatának hathatós hozzájárulásával sikerült kiszélesíteni a D1-es autópályát Szenc és**

Pozsony között, illetve a Csölle és Pozsony közti közutat, és elkészült a féli híd felújítása is. Jelent s anyagi forrásokat fordítottunk a májusi árvízkárok eltávolítására Píla, astá, Do any, Štefanová és a többi környez településen, folyamatos karbantartási munkálatok folynak II. és III. osztályú útjainkon, aktívan bekapcsolódnak kerékpárútjaink felújításába is.

Gy r-Moson-Sopron megye, illetve Nagyszombat és Pozsony megye a határon átnyúló együttm ködés terén 2007-2013 közötti id szakában közös

projekt keretében 30 település érintésével szakrális kerékpárút kijelölésében veszünk részt, amely érinti a három megye leghíresebb és legkeresettebb szakrális emlékeit és búcsújáróhelyeit is. A közös pályázat sikeres elbírálása esetén a kerékpárút kijelölését magába foglaló munkálatok 2012 tavaszán kezd nek majd.

A külkapcsolatok területén els sorban közvetlen szomszédainkkal ápolunk baráti kapcsolatokat, így Gy r-Moson-Sopron megyével, Burgenlanddal, a Dél-morvaországi kerülettel, de távo-

labbi partnerekkel is büszkélkedhetünk, mint például Sanghaj, Szófia, Kijev, a Mazovicei vajdaság, a Brüsszeli Régió vagy a legutóbb a megyei közgy lés által jóváhagyott Közép-csehországi kerület. Külföldi partnereinkkel a baráti kapcsolatok ápolásán túl a jöv ben is igyekszünk egymást segíteni, közös projektekkel javítani polgáraink életmin ségét.

PhDr. Németh Gabriella
Pozsony megye alelnöke

Nagyszombat megye támogatja a civil kezdeményezéseket is

Nagyszombat megye területe 4 158 négyzetkilométer, lakosainak száma 551 650. A megye területén 251 település található, ezek közül tizenhat városi rangú. A lakosság számát tekintve Szlovákia legkisebb megyéjének min sül a nagyszombati, ugyanakkor a magyar nemzetiség lakosság aránya ebben a megyében a legnagyobb, 24,3 százalék, dönt többségük a Galántai járás déli részén és a Dunaszerdahelyi járásban él. A megye területén található városok közül három - Dunaszerdahely, Somorja és Nagymegyér - magyar többség , jelent s számban élnek magyarok még Galántán és Diószegen.

A szlovákiai közigazgatási reform és új területi elrendezést követ en még a szlovák szakma és a sajtó is elismerte, hogy a legtermészetlenebb megye az országban a nagyszombati, amely-

en belül olyan régiókat kapcsoltak össze, amelyek teljesen eltér gazdasági, szociális, kulturális és mentális hagyományokkal rendelkeznek. A megyei közgy lés 2001-es megalakulása és az azt követ négy év is ezt tükrözte: áthidalhatatlan politikai szembenállás alakult ki HZDS-SMER-SOP többség kormányzó koalíció és a magyarságot képvisel Magyar Koalíció Pártja között. A második ciklus (2005-2009) viszont már áttörést hozott. Egyrészt sikerült maximalizálni a magyar képvisel k számát tizenötre, másrészt sikerült megakadályoznunk a velünk szembenálló tömbösödést. A választások eredményeként a megyei elnök Tibor Mikuš lett, az t támogató koalíció viszont vereséget szenvedett. **Pozíciónk er sődése már a képvisel k bizottságokba való besorolásánál és az alelnök megválasztásánál is megnyilvánult**, hiszen Kvarda József lett a megye alelnöke, 9 állandó bizott-

ságból négy élére az MKP jelöltje került. A két járás érdekeit így sokkal jobban és hatékonyabban tudtuk képviselni és érvényesíteni. Elmondható, hogy ebben az id szakban nélkülünk nem született fontos döntés. Ennek a ciklusnak a sikerességét nagyban befolyásolta az ország jó gazdasági helyzete is, amelynek köszönhet en voltak források a különféle infrastrukturális fejlesztésekre. Ebben az id ben sikerült több pozitív eredményt elérnünk az oktatásügy, egészségügy, kultúra és útfelújítás területén.

S t, ebben az id szakban a Magyar Koalíció Pártja frakciójának kezdeményezésére kialakult a **megyei pályázati támogatások rendszere. A javaslat célja az volt, hogy a megye saját költségvetéséb l részesítse támogatásban a helyi önkormányzatokat, a szakmai és a civil szféra által tervezett programokat, rendezvényeket.** A javaslat, amely els sorban a helyi önkormányzatok mozgásterének növelését, a civil szféra meger sődését és a lakossági kezdeményezések serkentését kívánta szolgálni, elnyerte a többi frakció támogatását és egyértelm en mellé állt Tibor Mikuš megyei elnök is, így már a 2006-ban kiírtuk az els pályázatot, amely öt részterületet (kultúra, ifjúsági programok, szociális szféra, egészségügy, sporttevékenység) érintett. A kiírt pályázatok nagy sikert arattak a megye

településein. Azóta is jelentős a pályázati kedv, a kérelmek összértéke minden évben többszöröse a pályázati kiírásban meghatározott összegnek, örömmel számomra, hogy a legaktívabb pályázók közé tartozik a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás. A támogatott programok közül kiemelhetjük az önkormányzatok, a Csemadok, a helyi alapítványok, az ifjúsági szervezetek, az iskolák, a természet- és diákcsoportok rendezvényeinek támogatását, a táborok, falunapok, fesztiválok, hagyományteremtő programok segítését, a csoportok támogatásával kapcsolatos kiadások térítését. Támogatásban részesültek az egyházközségek, a nyugdíjasok és a sérült emberek számára szervezett szociális programok, helyi kiadványok. Jelentős támogatásban részesültek a sportrendezvények, de kisebb infrastrukturális felújítások és átépítések is szerepeltek a támogatott kérelmek között. **A kidolgozott pályázati feltételek a lakosság számát figyelembe véve, diszkriminációmentesen veszik figyelembe a régiók sajátos érdekeit, és ami a legfontosabb, serkentik és támogatják a helyi lakosság kezdeményezéseinek megvalósulását.**

Következő fontos terület a megyei utak

felújítása volt. Az egész megyére igaz volt ugyanis, amit két járásunk polgárai is tapasztalhattak, hogy a régió közútjai sok helyütt katasztrofális állapotban voltak. Kezdeményezésünkre 2007 végén a nagyszombati megyei szervek felmérték a régiókban lévő másod- és harmadosztályú közutak állapotát. A helyszíni szemlék alapján elkészült összegzés elemzés is igazolta, hogy a helyzet haladéktalanul orvoslást igényel. Nagy sikerünknek tartom, hogy a képviselők testületben sikeresen elfogadtatnunk, hogy a következő két évben másfél milliárd koronát költson a megye az utak korszerűsítésére és felújítására. A tetemes összeg egyharmadát saját forrásból, a többit hitelekben és európai uniós pénzforrásokból fedezték a megyei szervek. Tisztában vagyunk azzal, hogy ezt a beruházást mihamarabb folytatni kell, hiszen a megyéhez tartozó utak hozzávetőlegesen 30 százaléka lett csak felújítva, fontos azonban, hogy a két déli járás arányosan részesült a beruházásból. Frakciónként természetesen nagy figyelmet szentelt a megyei önkormányzat egy másik fontos feladatkörének, az oktatásügynek. Járásaink területén iskoláink rendszeresen és folyamatosan részesültek fejlesztési és modernizációs

támogatásban. Több nagyobb horderejű beruházás is sikerült megvalósítanunk a megyei költségvetésből, de nagyon messze vagyunk az elégedettségtől. **Az immár három éve tartó válság jelentősen visszafogta a terület további fejlesztését, miközben tudjuk, nemcsak az intézmények műszaki állagára kell figyelniük a jövőben, hanem javítani kell a középiskolai oktatás és szakképzés, a kulturális intézmények - múzeumok, galériák, színházak, könyvtárak - és a szociális ellátó rendszer általános működési feltételein is.**

A legnehezebb feladatok közé sorolnám az egészségügyet. A megyei kórházak ugyan transzformálódtak, részvénytársaságokká alakultak át, ez a tény azonban önmagában nem jelenti azt, hogy a problémák automatikusan megoldódtak. A dunaszerdahelyi és a galántai kórház gazdasági és műszaki helyzetének javítása, valamint a jobb egészségügyi közszolgáltatás kialakítása mindkét kórházban a jövő nagy feladatai közé tartozik, ahogy az egészségügyben dolgozók anyagi helyzetének és munkafeltételeinek javítása is megoldást kíván.

Bíró László
frakcióvezető

Klapka György tér | Révkomárom

Nyitra megye nehéz örökségei

Nyitra megye területe 6.343,8 négyzetkilométer, ami Szlovákia területének 13 %-át foglalja el, lakóinak száma 704 752, amivel országosan a harmadik legnépesebb megye. A magyarság szempontjából viszont az első, minthogy a lakosság 28 százalékát nemzetközösségünk alkotja, szám szerint en több mint 196 ember vallja magát magyarnak Nyitra megyében. A megye területén 15 város és 339 község található, a hét járásából ötben az Ér-

sekújváriban, a Komáromiban, a Lévaiban, a Nyitraiban és a Vágsellyében élnek a magyarok, a Komáromi járásban a lakosság többségét alkotják. Szokták mondani, hogy az önkormányzatok a helyiek és megyeiek egyaránt abban különböznek a különböző pártok „nagypolitikai harcterétől”, hogy nem ideológiai, hanem pragmatikus alapon, a felmerülő problémák megoldására koncentrálnak és teszik dolgukat. Magam is tapasztalom, hogy van ilyen jelenség, s

bár a Nyitra megyében 2005-ben kialakult helyzetet amely azóta is tart, is ezzel magyarázták a Magyar Koalíció Pártja akkor még kormánykoalíciós partnerei, nyugodtan állíthatom, hogy nálunk másról van szó: a nemzeti kizárólagosságról. Sajnálatos tény, de kár lenne tagadni vagy udvariasan hallgatni róla: **a magyarság ellen fogott össze immár kétszer is a megyei választások alkalmával az összes releváns szlovák párt, függetlenül**

jobb- vagy baloldali jellegű, liberális vagy nacionalista voltától.

Ennek tudható be, hogy a megyei elnök munkáját bár három alelnök segíti, magyar nincs köztük, annak ellenére, hogy a képviselő-testület harmadik legerősebb frakciója a Magyar Koalíció Pártjé, meg annak ellenére, hogy ilyen felállásban a politikai kultúra legegyszerűbb elvárása egy posztot az egyetlen ellenzéki pártnak adni.

Sajnos, ennek megfelelő néhány „pragmatikus” döntés is, mint amilyen például a **megye 9 millió eurós beruházással felépített székhelyének elutasítása.** A szlovák többség szerint az ár „elfogadhatatlanul” magas volta miatt hozták az elutasító döntést, a valóság azonban a nemzeti elfogultság. Merthogy a székhely felépítésére még a magyar többség megyei önkormányzat döntött, a kivitelezésbe pedig az OTP-t vonták be. Hogy állításom nem túlzás és nem is fobia, álljon itt a folytatás: **a szlovák többség közgyűlés már megszavazta az új székhely tervét, az ára 10 millió euró.** A gond az, hogy az építkezés megkezdésének az időpontját senki nem tudja, azaz a „pragmatikus” döntés következtében marad az áldatlan állapot, nevezetesen, hogy a megyének nincs saját székhelye, a bérlet pedig nyeli a nehéz milliókat, holott a gazdasági válság miatt Nyitra megye sem bír velük a pénzügyi forrásokkal.

Mindez, persze, nem azt jelenti, hogy Nyitra megye önkormányzata és megyei hivatala nem látja el törvényben fakadó jog- és hatásköreit, illetve az államigazgatás átruházott feladatait.

A megye 121 költségvetési és járulékos szervezet alapítója, ebből 72 középiskola, 21 kulturális, 26 pedig szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény. Öt útkarbantartó részvénytársaság / Nyitra, Léva, Érsekújvár, Komárom és Nagytapolcsány / alapítója a megye, és egy energiaszolgáltató részvénytársaságot is ködtet. A megye hatáskörébe tartozik továbbá a komáromi, a lévai, a nagytapolcsányi és a vágsellyei kórházak ködtetése, a párkányi pedig tulajdonába tartozik.

Ez utóbbi feladatkörök kezdettől fogva komoly gondokat okoztak a megyének. A kórházak 2001. december 31.-én kerültek a megye fennhatósága alá. Sajnos, a kórházak eleve rossz kondícióban kerültek a megyéhez, s a párkányit leszámítva a többi négy három év alatt 2004. december 31-ig összesen 767 millió korona adósságot halmozott fel, s mert fennállt annak a veszélye, hogy a tartozás fejében végrehajtó viszi el az intézmények

vagyonát az önkormányzat kénytelen volt a kórházakat bérbe adni nonprofit szervezeteknek. Jelenleg azonban már csak a komáromi kórházat ködteti az eredeti bérlő. A lévai és a nagytapolcsányi kórházakat a megye által létrehozott nonprofit szervezet ködteti, de meglehetősen komoly gondokkal: a megye költségvetésében a mai napig közel 2,5 millió euró kölcsönt kapott, hogy megközdön tudjon. **A vágsellyei kórház az egészségügyi biztosítók érzéketlen magatartása harminc százalékra csökkentett megrendelés okán - miatt fokozatosan likvidálni kényszerült fekvőbeteg részlegét.** Ilyen körülmények között a megyei önkormányzati testület 2011. szeptember 12-i döntésével eladásra kínálta fel a kórház épületét. Feltétel azonban, hogy az épületben, ahol 47 orvosi rendelés és egészségügyi intézmény működik, meg kell hagyni az egészségügyi szolgáltatásokat.

Nehéz feladatot ró a megyei önkormányzatra egy másik feladat ellátása is, nevezetesen a II. és a III. osztályú közutak fenntartása és üzemeltetése. **Aki autóval közlekedik a megye közútjain, bizonyára egyetért velem abban, hogy sok helyen egyenesen katasztrofális állapotban vannak útjaink, nyilvánvaló, hogy ez még állami „örökség”.** A helyzet javítá-

saviszont a megye kizárólagos feladata, ami nem kis dolog, hiszen az öt megyei útkarbantartási részvénytársaság összesen 500 kilométer II. osztályú és 1.541 kilométer III. osztályú út biztonosság üzemeltetéséért felelős. A 2006-2009-es választási időszakban 15 millió 170 ezer euró értékben sikerült 84 kilométernyi útszakaszt felújítani, ugyanebben az időszakban az utak karbantartására és javítására 42 millió 165 ezer eurót költött a megye. Természetesen ebben a választási időszakban is folytatódik az utak felújítása, amely során a terv már jelentős európai uniós támogatásokkal is számol. Egyébként a **terv járásokra lebontva 37 akciót tartalmaz és 22,338 millió eurót hagyunk jóvá a megvalósításra.** A tervben 13 híd felújítása, 10 körforgalom kiépítése és 14 útszakasz felújítása szerepel. Gútán és Vágsellyén már sikerült a körforgalmakat megépíteni és átadni, illetve a Pózba és Fajkürt közötti útszakasz felújítása befejeződött már. A tervek szerint az idén kellene rekonstruálni még a Pereszlenyi hidat, valamint felújítani az 564-es számú, Déménd és Ipolyság közötti útszakasz aszfaltos nyegét is.

Botka Ferenc mérnök,
megyei képviselő, frakcióvezető

Besztercebánya megyének a közlekedés fejlesztése segíthet

Besztercebánya megye 9 455 négyzetkilométerével területileg Szlovákia legnagyobb megyéje, lakosainak a száma ugyan meghaladja a 662 ezret, de egy négyzetkilométerre így is csak 70 lakos jut, ezzel a mutatóval viszont a legritkábban lakott közigazgatási-területi egysége az országnak. A megye területén 516 község és 24 város található. A megye 13 járásából a magyarok nagyobb számban (tömbben) a Losonci, a Nagykürtösi, a Rimaszombati és a Rócei járás déli részén élnek, arányuk a megye összlakosságához viszonyítva 10,4 százalék.

Nem szlovákiai sajátosság, hogy a határ melletti területeken több a probléma, mint az államok „belső” régióiban. Talán nem véletlen, hogy az Európai Unió immár évek óta nagy figyelmet szentel a határ menti és határon átnyúló együttműködésnek és a fejlesztések támogatásának. Így volt ez már vagy még a „tizenötök” idején is, vagyis az unió bővítése, csatlakozásunk előtt is. Nem vigasztalásként írom mindezt, csak felvezetésként a megállapításhoz, hogy így vagyunk ezzel mi is, a Besztercebánya megyében élő magyarok. Mi ennek az oka? Nyilván mindenütt más és más, ezért **mindenütt külön kell keresni a bajok eredetét, mert ha nem ismerjük a problémák gyökerét, nem fogjuk megtalálni a megoldást sem.**

Régióink az elmúlt évszázadban megélt jót és rosszat egyaránt. Nézzük fejlődése ellentmondásait. Az egyik ellentmondás, hogy a 19. század végén és a 20. század elején régióink egy dinamikus fejlődés, vasúttal, gyárak és üzemek tömkelegével rendelkeztek gazdasági térség volt. Ekkor vált jelentős központtá az ásványi anyagokban gazdag hegyvidék (északabb területek) és a déli mezőgazdasági övezet között. Mára viszont Nógrád és Gömör térsége a legrosszabb mutatókkal rendelkező régióvá vált! A következő ellentmondásunk a direktív gazdaságirányítás éveiből származik. Hivatali asztal mellől döntötték el mások, hogy mi kell ennek a régióknak. Csak hogy a **mi világot fenntartott és fejlesztett térség nem létezhet hosszú ideig. S így is történt, a rendszerváltást követően mentek tönkre sorba gyáraink, üzemek, s kerültek utcára emberek százai.** Ma ott tartunk, hogy már annak is örülünk, ha a régió munkanélküliségének százalékarányát átlagban mérjük, mert akkor csak néhány százalékkal vagyunk „rosszabbak” az országos átlagnál, pedig tudjuk, így csalóka képet kapunk, hiszen egy-egy járás, még inkább kistérség adata a megyén belül józanésszel már szinte fel sem fogható különbségeket mutat. (Az országos 13-14 százalékos átlaghoz viszonyítva egy-egy kistérségünkben a 60-70 százalék sem ritka.) De még mindig nincs vége az ellentétek idézésének, mivel ha valamely térség, ez esetben a miénk, 100 évvel ezelőtől szabadpiaci körülmények között dinamikus fejlődést, akkor most miért nem tud talpra állni, amikor a gazdaság direktív irányítása már a múlté? A válasz prózaián egyszer: **segítség nélkül a legjobb akarat is elbukik! Utakra van szükség! Jó mi-**

nég utakra, hogy ezzel ösztönözzük a tőkés beáramlását, gyárak építését, ahol munkalehetőséget találunk az itt élőknek.

A megyék megalakulásakor (2001) az állam megtartotta magának az autópályák és gyorsforgalmi utak építésének és karbantartásának fennhatóságát, valamint az I. osztályú utakat, átadta viszont a II. és III. osztályú utakat a megyéknek. Érdekes megjegyezni, hogy 598 km I. osztályú út van a kerületünkben, de ebből a déli járásokra csupán 185 km jut, ami elenyésző 30 százalék. Más a helyzet a II. és III. osztályú utakkal. A megye területén 2008. január 1-től egyetlen útkarbantartó részvénytársaság működik (100 százalékban megyei tulajdonban), s ez kezeli 715 km II. osztályú, valamint 1849 km III. osztályú utat, hat regionális kirendeltséggel. Rengeteg pénz kell ezen utak karbantartására, több ízben vettünk fel kölcsönt, hogy legalább a legfontosabbakat vagy életveszélyeseket - rendbe rakjuk. Ezen kívül több sikeres pályázatot írtunk, hogy európai uniós forrásokból rekonstruáljuk útjainkat (idén sikerült is több tucat kilométernyi út javítása kizárólag a megye jóvoltából, bárki is próbálja kisajátítani a sikert és saját érdekéért tüntetni azt fel). De mindez nem elég!

Dokumentumok tömkelege beszél arról, hogy elengedhetetlen investálni Szlovákia legproblematisabb tehát déli térségeibe, mégis: ha az infrastrukturális fejlesztéseket nézzük, az állami költségvetésnek csak elenyésző hányada kerül a déli régiókba. A régiók elérhető képe, a közlekedési hálózat fejlettsége jelentősen befolyásolja egy-egy térség gazdasági fejlettségét, a munkaerő mobilitását, az

ott élő életminőségét és a régiók közötti különbségek kiegyenlítését. Ezért nem árt állandóan hangoztatnunk, hogy bár Szlovákia területén 4 fő európai folyosó halad keresztül, ezek közül egy sem érinti a Besztercebánya megyét! Ha részleteiben nézzük meg a közlekedés összes kérdését lebontva a déli járásokra, még rosszabb képet kapunk, ami részben **megválaszolja azt is, miért a déli járásokban a legnagyobb a munkanélküliség, s legrosszabbak a gazdasági mutatók.** Besztercebánya megyén belül a fő közlekedési útvonal az E571-es út, ez köti össze Szlovákia két legnagyobb városát, Pozsonyot és Kassát, amely azonban sokkal rövidebb, mint az északi autópályáút. Fejlesztése pedig évek óta várat magára! A Zólyom-Losonc szakasz az ország legfrekventáltabb útszakasza, mivel észak-déli és kelet-nyugati irányban (folyosóban) is használatos. A Zólyom - Losonc - Rimaszombat - Rozsnyó - Kassa útvonal (R2) néhány szakasza viszont már elkészült. Ami külön öröm, hogy megépült a Tornalját, az osztrák szerpentineket, valamint a Fügét-elkerül szakasz. De nincs olyan hatása, mint egy összefüggő egésznek. **Rendkívül fontos lenne ezért az R2 megépítése teljes hosszában, hiszen Szlovákia szociálisan leginkább sújtott régióin haladna keresztül, s a beruházás ezen régiók számára hatalmas fejlődési potenciált jelentene.** Ehhez viszont olyan kormány és képviselő kell(ene), amelyiknek szívügye az itt élő választó akár nemzeti-ségre való tekintet nélkül is - és nem csak eszköz a választások megnyeréséhez!

Csúsz Péter
megyei képviselő, frakcióvezető

Rimaszombat utcakép

Kassa megye, az „Ismeretlen Föld”

Kassa megye 6 752 négyzetkilométernyi területen fekszik, 775 509 lakosával az ország második legnépesebb megyéjeként tartják számon. A megye 11 járásában összesen 440 település található, ebből 17 városi rangú, természetesen kiemelkedik a sorból Kassa, amely egyébként Szlovákia második legnagyobb városa. A lakosság 13,4 százalékát alkotják a magyarok, akik a megyeszékhelyen kívül a Kassa-környéki, a Rozsnyói, a Nagymihályi és a T. keterebesi járásban élnek. A megye városai közül a már említett Kassán és Rozsnyón kívül jelentős magyar hagyományokkal rendelkezik és a mai napig kultúránk és szellemi életünk jelentős központja Királyhelmec, Nagykapos, Szepesi és Tiszacsern.

Amikor tíz évvel ezelőtt az állam az ország közigazgatásának jelentős decentralizációja mellett döntött, jelentős jog- és hatásköröket határozott meg a megyei önkormányzatok számára. A közigazgatási reform azonban féllábúra sikeredett, az alanyi jogú és átruházott feladatok finanszírozása ugyanis a mai napig nincs megoldva, ami súlyos gondokat okoz a megyéknek, a kassainak is. A rendszerhibán túl külön gond a gazdasági válság, amely miatt immár a harmadik évben csak folyamatos kiadáscsökkentéssel, „megszorító intézkedésekkel” vagyunk képesek biztosítani intézményeink működését. S mert „a szegény embert

még az ág is húzza”, 2010-ben nekünk is meg kellett küzdenünk az ár- és belvizek okozta károkkal.

Ez utóbbi természeti katasztrófa különösen fájdalmasan érintett bennünket. A megye hatáskörébe 2004-től ugyanis csaknem kétezer kilométer II. és III. osztályú út került, amelyek állapota enyhén szólva is rossz volt, nem véletlen, hogy a megye területén szinte nincs olyan település, amelynek polgármestere a választási programban ne fogalmazta volna meg a „közlekedési és útviszonyok javítását”. A megye ennek megfelelően jelentős energiákat fordított az úthálózat fejlesztésére, saját költségvetéséből és magánkeze bevonásával a 2005 - 2007-es időszakban 890 millió koronát, a további három évben pedig az Európai Befektetési Banktól felvett kölcsönből 1,1 milliárd koronát fordított a célra. Ezt az erőfeszítést tette gyakorlatilag tönkre a tavalyi természeti katasztrófa, hiszen 58 útszakaszunkban és húsz hidunkban keletkezett kár összértéke meghaladta a 19,5 millió eurót (azaz több mint fél milliárd koronát). Persze, nem adjuk fel, minden lehet séget megragadunk a különböző források felszabadítására, többek között most realizálódik öt útszakasz felújítása, amit a regionális operációs program pályázatán nyert támogatásból valósítunk meg (további öt pályázatunk most van elbírálás alatt), de kihasználjuk a határon átnyúló együttműködés lehetőségeit is aminek, termé-

szetesen az itt élő magyarságot képviselő Magyar Koalíció Pártja képviselői csoportja a motorja. A szlovák-magyar határon átnyúló együttműködés programjából szintén öt projekt megvalósítása van folyamatban, többek között a Hollóháza-Eszkáros, a Kéked-Abaújnásd és a Karos-Bodrogszerdahely útszakaszok műszaki karbantartása, illetve felújítása zajlik.

A pénzügyi okozta azt is, hogy a megyei önkormányzat a lakosság egészségügyi ellátásának biztosítása érdekében nem egészen szokványos megoldáshoz folyamodott. A megye hatáskörébe került négy kórház az iglói, a keterebesi, a rozsnyói és a nagymihályi részvényeinek bérbevételeire nyilvános pályázatot hirdetett. Másként fogalmazva: stratégiai beruházót kerestett az intézmények fenntartása és fejlesztése céljából. A versenyfelhívást tavaly novemberben tettük közzé, a győztes egy varannói befektetési társaság lett, amely 16 millió 131 ezer euró ellenében húsz évre vette át a kórházak részvényeit a megyétől, a szerződést az idén áprilisban hagyta jóvá a megyei képviselő-testület.

A megyei önkormányzat e válságos és nehéz időben kitörési pontként tekint arra, hogy **2013-ban Kassa lesz Európa Kulturális Fővárosa.** Mint Kassa város kiemelt partnere önálló programot dolgoztunk ki **Terra Incognita, azaz Ismeretlen Föld** megnevezéssel.

Hogy miért kitörési pont? Köztudomású, hogy megyénkben s különösképpen annak déli, a magyarok által lakott részén nagy a munkanélküliség, gyakorlatilag járásaink többsége a hátrányos helyzet régiókba tartozik. A feszült szociális helyzettel, természetesen rendszeresen foglalkozik a képviselő-testület, de munkahelyteremtés beruházást nem vagy csak alig tud megvalósítani. **A Terra Incognita, azaz az Ismeretlen Föld programunk viszont kiterjed az egész megye területére, 2013-ig átfogja a megye mindennemű kulturális, sport, szabadidő és idegenforgalmi aktivitását.** A program kidolgozásának eszmei hátterét az idegenforgalmi ügynökségek és irodák tapasztalataira építettük. Ennek lényege pedig az, hogy azok a turisták, akik

végül eljutnak régióinkba, meglepetéssel tapasztalják, mennyire **szép természeti adottságaink vannak, milyen gazdag történelmi és kulturális szellemi és tárgyi hagyományokat hordoz** ez a megye, benne olyan történelmi régiókkal, mint a Szepesség, Gömör vagy Abaúj-Zemplén. Sokszor halljuk, olvassuk, hogy a turizmus szempontjából Szlovákia fehér folt Európa térképén, ha ez igaz Pozsonyra vagy a Tátrára, többszörösen az Kassára és az egész régióra. Reményeink szerint ezen változtat, változtathat a tény, hogy Kassa lesz Európa Kulturális F városa, hiszen szinte automatikusan az érdeklődés középpontjába kerül, ha pedig ezt az érdeklődést arra is kihasználjuk, hogy gazdag és vonzó programokat kínálunk, nyilván renge-

teg turista megfordul majd a városban. **ket kell „átcsábítanunk”** majd a megye más vidékeire is, ami hosszú távon is gyümölcsözhet, **fellendítheti az idegenforgalmat, amely olyan gazdasági ágazat, amely a fejlett országokban sok ezer embernek ad munkát, biztosít megélhetést.** Nyilvánvaló, hogy a siker érdekében szükség lesz az alulról jövő kezdeményezésekre, a települési önkormányzatok aktivitására, a vállalkozók leleményességére is. Én ismerve településeinket vezet it és régióink szorgalmas polgárait hiszem, hogy összefogással, egymást segítve és egymás ötleteit kiegészítve valóban kitörési pont lehet megyénk és lakosai számára a 2013-as esztendő.

Szőllős János
Kassa megye alelnöke

Polgár, község, önkormányzat jogok és köteleességek

Mi a község?

A község az államon belüli önálló területi önkormányzati és közigazgatási egység. A község a községben állandó lakóhellyel rendelkező személyeket egyesíti. A község olyan jogi személy, amely a törvény szerinti feltételek mellett saját vagyonával és saját bevételeivel önállóan gazdálkodik. A község számára csak törvény vagy nemzetközi szerződés alapján írható el köteleesség vagy állapítható meg korlátozás.

Ki állapítja meg és változtatja meg a község megnevezését?

A község megnevezését a Szlovák Köztársaság kormánya rendeletben állapítja meg, illetve változtatja meg. A község megnevezése csak a község jóváhagyásával változtatható meg. A községrészek megnevezését a község javaslatára a belügyminisztérium állapítja meg, illetve változtatja meg.

Milyen az állam és a község viszonya?

A községre törvényben átruházhatók egyes államigazgatási feladatok, ha

ezek teljesítése ilyen módon ésszerűbb és hatékonyabb. A feladatoknak a községre való átruházása során az állam biztosítja a község számára a szükséges pénzügyi és egyéb anyagi eszközöket. A községre törvényben átruházott államigazgatási tevékenység végrehajtását a kormány irányítja és ellenőrzi. Az államigazgatási szervek a községeket érintő intézkedéseket elzetesen megtárgyalják a községekkel, illetve ismertetik velük az elfogadott intézkedéseket. A község a feladatai végrehajtása érdekében együttműködik az állami szervekkel. Az állami szervek a községeknek szakmai segítséget nyújtanak, adatokat szolgáltatnak az állami szervek által vezetett egyes nyilvánításokból, és részt vállalnak a községek alkalmazottainak és a helyi képviselő-testületek tagjainak szakmai felkészítésében. A község a törvény által meghatározott terjedelemben adatokat szolgáltat az állami szerveknek az állami szervek által vezetett egyes nyilvánítások vagy hivatali eljárások céljaira. Az állam törvényben meghatározott módon gyakorol felügyeletet a községek felett. Az állam és a község közötti és a

községek egymás közötti közjogi jellegű szerződéseiből eredő vitákban a bíróság dönt.

Melyek a község szimbólumai?

A község jogosult saját szimbólumokat használni, és ha rendelkezik ilyenekkel, akkor köteles ezeket használni az önkormányzati tevékenysége gyakorlása során. A község szimbólumai a község címere, a község zászlaja, a község pecsétje, esetleg a község himnusza.

Ki min sül az adott község lakosának, melyek főbb jogai és köteleességei?

A község lakosa minden olyan személy, aki az adott község területén állandó lakóhellyel rendelkezik. A község lakosa részt vesz a helyi önkormányzat gyakorlásában. A község lakosa jogosult: 1. választani a község önkormányzati szerveibe és jogosult a község önkormányzati szervébe való megválasztásra 2. szavazni a község életével és fejlődésével kapcsolatos fontos kérdésekről (helyi referendum), 3. részt venni a községi lakossági gyűléseken és ezeken kifejezni véleményét, illetve részt venni a helyi képviselő-testület ülésein, 4. saját beadványaival és panaszaiával a község szerveihez fordulni, 5. a község közhasználati célú létesítményeit és egyéb vagyontárgyait rendeltetésszerűen használni, 6. saját maga és családja, illetve a vagyona védelmében közreműködést igényelni. A község lakosa hozzájárul a község fejlesztéséhez és gyarapításához, valamint segítséget nyújt a község szerveinek. A község lakosa ennek során köteles 1. védeni a község vagyonát és

részt vállalni a község költségeiben, elvégezni a község által szervezett kisebb jelentőségű községi szolgáltatásokat, 2. hozzájárulni a község élőkörnyezetének védelméhez és gyarapításához, 3. hozzájárulni a község rendben tartásához, 4. a saját képességeihez és lehetőségeihez mérten személyes segítséget nyújtani a községet sújtó természeti katasztrófa vagy baleset megszüntetéséhez és következményeinek felszámolásához.

Melyek a községi önkormányzat főbb feladatai?

A község az önkormányzati tevékenység gyakorlása során különösen: 1. ellátja a község ingatlan- és ingó vagyonával, illetve a község használatába átengedett állami vagyonnal kapcsolatos rendes gazdálkodással összefüggő tevékenységet, 2. összeállítja és jóváhagyja a község költségvetését és a község zárszámadását, 3. dönt a helyi adókkal és a helyi illetékekkel kapcsolatos ügyekről és végzi az ezekkel kapcsolatos vagyonkezelést, 4. irányítja a községben megvalósított gazdasági tevékenységeket, 5. biztosítja a helyi közúthálózat, közterületek, a községi temető, a községi kulturális-, sport- és egyéb létesítmények, kulturális emlékek, emlékhelyek építését, karbantartását és az ezekkel kapcsolatos igazgatási-kezelési tevékenységet, 6. biztosítja a közhasznú szolgáltatásokat, így különösen a kommunális szeméttel és az apró építési törmelékkel való megkezelését, a község tisztaságának fenntartását, a köztéri zöldfelületek és a közvilágítás megkezelését és karbantartását, a vízellátást, a szennyvízelvezetést, az emész-

t gödrök szennyvízkezelését és a helyi tömegközlekedést, 7. kialakítja és védi a község lakosainak egészséges életmódját és munkakörülményeit biztosító feltételeket, védi az élőkörnyezetet, továbbá kialakítja az egészségügyi ellátást, a művelődést, a kultúrát, a népművelést, a kulturális művelődést, a testnevelést és a sporttevékenység végzésének feltételeit, 8. saját beruházási tevékenységet és vállalkozói tevékenységet folytat a község lakossági igényeinek kielégítése és a község fejlesztésének céljából, 9. külön írás szerinti mértékben végzi a szociális ellátással kapcsolatos feladatokat, 10. okirat-hitelesítési és okiratokkal kapcsolatos aláírás-hitelesítési tevékenységet végez.

Mi a helyzet a község költségvetésével, könyvelésével?

A község pénzügyi gazdálkodásának alapját a község költségvetése képezi, amelyet egyéves időszakra vonatkozóan kell elkészíteni. A költségvetést, jóváhagyása előtt, a községben szokásos módon legalább 15 nappal közzé kell tenni. A község éves számviteli beszámolóját számvizsgáló (auditor) hitelesíti.

Melyek a község szervei?

A község szervei a következők: 1. a helyi képviselő-testület, 2. a község

polgármestere. A helyi képviselő-testület szükség szerint létrehozható állandó vagy ideiglenes végrehajtó, ellenőrző és tanácsadó szerveket, így különösen: községi tanácsot, bizottságokat. A község egyéb saját szerveket és részlegeket is létrehozhat, ha erre a törvény rendelkezik.

Mit kell tudni a helyi képviselő-testületről?

A helyi képviselő-testület dönt a község életét érintő alapvető kérdésekről. A helyi képviselő-testület a helyi képviselőkből álló testület. A képviselő-testületi tagokat a község lakosai közvetlen választás során négy évre választják. A képviselő-testületi tagok száma a község lakosságától függ: ha pl. az adott községnek 1001 és 3000 közötti a lakosság száma, akkor 7 és 9 közötti a képviselő-testületi tagok száma, ha 3001 és 5000 közötti a lakosság száma, akkor 9 és 11 közötti, ha pedig 10001 és 20000 közötti a lakosság száma, akkor 13 és 19 közötti a képviselő-testületi tagok száma.

Melyek a helyi képviselő-testület főbb jogkörei?

A helyi képviselő-testület kizárólagos döntési jogkörébe a következők tartoznak: 1. a község vagyonával és a község által használt állami vagyonnal való gazdálkodás alapelveinek meghatározása, az ilyen vagyontól legfontosabb intézkedések jóváhagyása, illetve az ilyen vagyonnal való gazdálkodás ellenőrzése, 2. a község költségvetésének és a költségvetés módosí-

tásának jóváhagyása, a költségvetés teljesítésének ellenrzése és a község zárszámadásának elfogadása, a hitel- vagy kölcsönfelvételrel való döntés; a helyi képvisel-testület által meghatározott terjedelemben a polgármester költségvetési módosítá-sokat eszközölhet, 3. a helyi adók bevezetéséről vagy megszüntetéséről való döntés és a helyi illeték kivetése, 4. a község életének és fejlesztésének legfontosabb kérdéseiről tartandó helyi referendum kihirdetése és a községi lakosság gyűlés összehívása, 5. rendeletekről való határozathozatal, 6. a polgármesteri illetmény törvény szerinti megállapítása, 7. a község ellenében (továbbiakban: "ellenében") megválasztása és visszahívása, a ellenében tisztség terjedelmének és a ellenében fizetés meghatározása. 8. a község statútumának, a helyi képvisel-testület tárgyalási rendjének és a képvisel-testületi tagok javadalmazási alapelveinek jóváhagyása, 9. a község költségvetési és dotációs szervezeteinek létrehozása, megszüntetése és ellenrzése, illetve a polgármester javaslatára ezek vezetésének (igazgatóinak) kinevezése és leváltása, gazdasági társaságok és egyéb jogi személyek alapítása és felszámolása, 10. a község címerének, a község zászlójának, a község pecsétjének, esetlegesen a község himnuszának megalkotása.

A képvisel-testület mikor ír ki helyi referendumot (népszavazást)? Melyek a helyi referendum főbb jellemzői?

A helyi képvisel-testület helyi referendumot ír ki, ha 1. a községek egyesüléséről, szétválásáról vagy megszűnéséről, esetleg a község megnevezésének megváltoztatásáról van szó, 2. a polgármester visszahívásáról van szó, 3. a község választásra jogosult lakosainak legalább 30 % által támogatott petícióról van szó. A képvisel-testület helyi referendumot írhat ki a község önkormányzati tevékenységével kapcsolatos más fontos ügyekről való döntés előtt is. A helyi referendum akkor érvényes, ha a választásra jogosultak legalább fele részt vett rajta és a döntést a helyi referendumon résztvevők által leadott érvényes szavazatok többségével hozták meg.

Melyek a helyi képvisel-testület ülésezésének főbb jellemzői?

A helyi képvisel-testület szükség szerint ülésezik, de legalább háromhavonta. Ha a képvisel-testület ülésének összehívását a képvisel-testületi tagok

legalább harmada kéri, akkor a polgármester kötelezően összehívja a helyi képvisel-testületet. A képvisel-testületi ülés programjavaslatát legkésőbb a képvisel-testületi ülést megelőző harmadik napon kell kifüggeszteni a község hivatalos hirdető tábláján. A helyi képvisel-testület akkor határozatképes, ha az összes képvisel-testületi tag több mint fele jelen van. A képvisel-testület határozathozatalához a jelenlévő képvisel-testületi tagok többségének jóváhagyása szükséges; rendelet elfogadásához a jelenlévő képvisel-testületi tagok legalább háromötödének jóváhagyása szükséges. A képvisel-testületi ülések nyilvánosak, kivéve ha az ülés tárgyát törvény szerint védett információk vagy ügyek képezik. A képvisel-testület ülésezésére vonatkozó részletes szabályokat a képvisel-testület tárgyalási rendje határozza meg.

Mit kell tudni a polgármester tisztségéről?

A községet a polgármester képviseli és a község legfelsőbb végrehajtó szerve. A polgármesteri tisztség köztisztviselés. A polgármester megbízási időszaka az újonnan megválasztott polgármester fogadalomtételével jár le. A polgármesteri tisztség összeegyeztethetetlen pl. a képvisel-testületi tagsággal, nem lehet államigazgatási szerv vezető beosztású alkalmazottja, a megválasztásának helye szerinti község alkalmazottja, stb. Ha fennáll a gyanú, hogy a képvisel-testület határozata törvényt sért vagy a község számára károsan elnyit, akkor a polgármester felfüggesztheti annak végrehajtását. Ha a képvisel-testület határozatának végrehajtását felfüggesztették, a képvisel-testület az adott határozatot az összes képvisel-testületi tag háromötödös többségével megerősítheti. A polgármester a megerősített határozat végrehajtását nem függesztheti fel.

Melyek a polgármester főbb feladatai?

A polgármester főbb feladatai: 1. összehívja és vezeti a helyi képvisel-testületet és a községi tanács üléseit, illetve aláírja ezek határozatait, 2. végzi a község igazgatását, 3. képviseli a községet az állami szervek, jogi és természetes személyek irányában, 4. kiadja a községi hivatal munkarendjét, szervezeti szabályzatát és a község alkalmazottainak javadalmazási szabályzatát, 5. dönt minden olyan, a község igazgatásával kapcsolatos ügyben, amelyet a

törvény vagy a község statútuma nem utal a helyi képvisel-testület kizárólagos hatáskörébe.

Mikor kötelező és mikor lehetséges kiírni a polgármester visszahívására irányuló helyi referendumot?

A helyi képvisel-testület a polgármester visszahívására irányuló helyi referendumot ír ki, ha ezt a választásra jogosult személyek legalább 30 %-a petícióban kéri, vagy ha a polgármester súlyosan és ismételtelen elhanyagolja a polgármesteri kötelességeit, megsérti a Szlovák Köztársaság Alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvények és az egyéb általános érvényű jogszabályok rendelkezéseit. A helyi képvisel-testület akkor is referendumot írhat ki a polgármester leváltására, ha a polgármester távolmaradása, illetve a tisztsége ellátására való bármilyen jellegű képtelensége több mint hat hónapja tart.

Mit kell tudni a polgármester-helyettesről?

A polgármestert a polgármester-helyettes helyettesíti, akit a polgármester, általában a teljes megbízási időszakra vonatkozóan bíz meg a helyettesítéssel. Ha erre nem kerül sor, akkor a polgármester-helyettes a helyi képvisel-testület választja meg. Ha a község lakossága 20 000 fő feletti, a polgármester két polgármester-helyetteset bízhat meg, ugyanakkor a köztük lévő sorrendiséget is meghatározza. A polgármester bármikor visszahívhatja a polgármester-helyettes vagy -helyetteseket. A polgármester-helyettes a polgármester írásos megbízása szerinti terjedelemben helyettesíti a polgármestert.

Mi a községi tanács?

A községi tanács a helyi képvisel-testület javaslatára, végrehajtó és ellenőrző szerve. Feladatait a helyi képvisel-testület döntései szerint látja el. A községi tanács egyben a polgármester tanácsadó szerve is. Tagjait a teljes megbízási időszakra a helyi képvisel-testület választja meg saját köreiből. A községi tanács összetételének meghatározásánál figyelembe kell venni a politikai pártok, politikai mozgalmak és a független képvisel-testületi tagok helyi képvisel-testületen belüli kialakult arányát. A községi tanácsot, illetve annak egyes tagjait a helyi képvisel-testület bármikor visszahívhatja.

Mit kell tudni a helyi önkormányzat bizottságairól?

A helyi képvisel -testület állandó vagy ideiglenes javaslattevő, végrehajtó és ellenőrző szervként bizottságokat hozhat létre. A bizottságok képvisel -testületi tagokból és a helyi képvisel -testület által választott egyéb személyekből állnak. A bizottságok összetételét és feladatkörét a helyi képvisel -testület határozza meg.

Mi a községi hivatal?

A községi hivatal látja el a helyi képvisel -testület és a polgármester, illetve a helyi képvisel -testület által létrehozott szervek szervezési és adminisztratív jellegű ügyeit. A községi hivatal különösen a következő feladatokat látja el: 1. biztosítja a község szerveinek és a helyi képvisel -testület szerveinek ügyiratkezelését, illetve a község iktatójaként és ügyirat-készítjeként működik, 2. a helyi képvisel -testület, a községi tanács és a bizottságok számára szakmai háttérrel és egyéb írásos anyagokat biztosít, 3. végrehajtja a helyi képvisel -testület rendeleteit,

határozatait és a község döntéseit. A községi hivatal munkáját a polgármester irányítja. A nagyobb alkalmazotti létszámmal rendelkező községekben létrehozható a községi hivatal elöljárójának tisztsége.

Ki a községi hivatal elöljárója?

Ha a községben létrehozták a községi hivatal elöljárójának tisztségét, akkor a községi hivatal az elöljáró vezetője és annak munkavégzését szervezi. Az elöljárót a polgármester nevezi ki és váltja le. A községi hivatal elöljárója a község alkalmazottja, aki tevékenységéért a polgármesternek felel. A községi hivatal elöljárója tanácskozási joggal vesz részt a helyi képvisel -testület és a községi tanács ülésein.

Mit kell tudni a felfüggesztésről?

A felfüggesztés az ellenőrzési tevékenységét függetlenül és pártatlanul végzi, a törvények rendelkezéseinek megfelelően. Ellenőrzési tevékenység alatt a község vagyonával és vagyoni értékjogaival, a község használatában lévő

vagyonnal való gazdálkodás és rendelkezés törvényességének, eredményességének, gazdaságosságának és hatékonyságának ellenőrzését, a község bevételeinek, kiadásainak és pénzügyi műveleteinek ellenőrzését, a panaszok és petíciók elintézésének ellenőrzését, az általános érvényű jogszabályok betartásának ellenőrzését kell érteni. Az ellenőrzési tevékenység a következőkre terjed ki: 1. községi hivatal, 2. a község által létrehozott költségvetési és dotációs szervezetek, 3. azon jogi személyek, amelyekben a község vagyoni részesedéssel rendelkezik, és más olyan személyek, amelyek a község vagyonával rendelkeznek vagy amelyeknek a község a saját vagyonát használatba adta, 4. azon személyek, akik a község költségvetéséből cél-támogatásban vagy visszatérítendő pénzügyi segélyben részesültek.

A felfüggesztést a helyi képvisel -testület választja meg (hat évre), illetve hívja vissza. A felfüggesztés a község alkalmazottja által a helyi képvisel -testület jóváhagyása nélkül nem folytatható vállalkozási- vagy más kereskedelmi tevékenységet.

Kérdések és válaszok nyelvhasználati lehet ségeinkr l

Mit kell kiírni magyarul az önkormányzati szervek névtábláira?

A magyarlakta településeken (legalább 20 %-os magyar lakosság) a önkormányzati és egyéb közigazgatási szervek megnevezését kötelez en fel kell tüntetni magyarul is (községi hivatal, anyakönyvi hivatal, stb.). Az önkormányzati szerv magyar nyelv megnevezésén belül az adott község (város) magyar nyelv megjelölését kell használni, amennyiben az adott község (város) szerepel a magyarlakta települések jegyzékét tartalmazó kormányrendeletben. (példa. helyes magyar nyelv változatra: Anyakönyvi Hivatal Gúta, helytelen változat: Anyakönyvi Hivatal Kolárovo). A magyar tantervvel oktatási intézmények épületein szintén fel kell tüntetni az intézmény nevét magyarul is. (ez utóbbiról a webben külön kérdésben olvashat)

A fenti kötelezettségek elmulasztása szabálysértésnek min sül KNYtv., 7b §, (1) bek., c) és e) pontok.

184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín

§ 2 / Používanie jazyka menšiny v úradnom styku

(6) Ozna enie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách sa v obci pod a odseku 1 uvádza popri štátnom jazyku 3aa) aj v jazyku menšiny.

§ 4 / Ozna enia v jazyku menšiny

(1) V obci pod a § 2 ods. 1 sa popri názve obce v štátnom jazyku uvádza aj ozna enie obce v jazyku menšiny, a to na dopravných zna kách ozna ujúcich za iatok obce a koniec obce, budovách orgánov verejnej správy alebo rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny, ak je takéto ozna enie uvedené v nariadení vlády pod a § 2 ods. 2.

Tt. 184/1999 sz. törvény a nemzeti kisebbségek nyelvének használatáról

2. § | A kisebbségek nyelvének használata a hivatalos érintkezés során

(6) Az (1) bekezdés szerinti községben a közigazgatási szerv épületén elhelyezett megnevezését az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is fel kell tüntetni.

4. § | A kisebbségi nyelv megjelölések

(1) A 2.§ (1) bekezdés szerinti községben a község államnyelv elnevezése mellett a község kisebbségi nyelv megjelölését is feltüntetik, mégpedig a község kezdetét és végét jelz közúti jelz táblákon, a közigazgatási szerv épületein vagy a kisebbség nyelvén kiadott határozatokon, amennyiben ez a megjelölés fel van sorolva a 2.§ (2) bekezdés szerinti kormányrendeletben.

Mi a helyzet a községek magyar helységnevtábláival és az egyéb közlekedési táblákkal?

A magyarlakta települések nevét ma-

gyarul is fel kell tüntetni a település kezdetét és végét jelz közúti táblán, a település szlovák megnevezése alatt. Ezt a kék alapon fehér bet vel írt magyar megjelölést tartalmazó táblát nem kérelemre, hanem kötelez jelleg törvényi el írás alapján kell kihelyezni. E kötelezettség elmulasztása szabálysértésnek min sül KNYtv., 7b §, (1) bek., e) pont.

A magyarlakta települések magyar nyelv megjelöléseinek jegyzékét a belügyminisztérium által kibocsátott általános érvény jogszabály tartalmazza (ezt a jegyzékét a tervek szerint az év végéig frissítik). Ha valamely település esetében az államnyelv megnevezés és a magyar nyelv megjelölés azonos, akkor a magyar nyelv megjelölésre vonatkozó fenti szabályok nem alkalmazhatóak KNYtv., 7c §, (5) bekezdés.

Ha településének magyar nyelv helységnevtáblája hiányozna, ezt az illetékes útkezel és karbantartónál kell jelezni. A törvény nem kötelezi a településeket, hogy a magyarlakta településeken a településrészek magyar megjelölését tartalmazó helységnevtáblákat helyezzenek ki. A probléma valamennyire orvosolható a település magyar megjelölését tartalmazó üdvözl táblák út mentén való elhelyezésével.

A magyarlakta település magyar nyelv megjelölését fel lehet tüntetni a vasútállomásokon, autóbuszállomásokon, repül tereken vagy kiköt kben. Ilyen esetben a település magyar nyelv megjelölésének az államnyelv megnevezés alatt kell elhelyezkednie és legfeljebb az államnyelv megnevezéssel azonos bet mérettel helyezhet ki.

184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín

§ 4 | Ozna enia v jazyku menšiny

(1) *V obci pod a § 2 ods. 1 sa popri názve obce v štátnom jazyku uvádza aj oznaenie obce v jazyku menšiny, a to na dopravných značkách ozna ujúcich za iatok obce a koniec obce, budovách orgánov verejnej správy alebo rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny, ak je takéto oznaenie uvedené v nariadení vlády pod a § 2 ods. 2.*

(2) *Dopravné značky s oznaením obce v jazyku menšiny sa umiestujú v obci pod a § 2 ods. 1 pod dopravnými značkami s názvom obce, ktorý sa uvádza vždy v štátnom jazyku. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom dopravnú značku na úely informatívneho označovania obcí v jazykoch menšín, ktorá sa bude odlišovať od dopravnej značky s názvom obce.*

(3) *Oznaenie obce v jazyku menšiny sa v obci pod a § 2 ods. 1 môže uvádzať aj pri oznaení železnickej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu. Oznaenie obce v jazyku menšiny sa zobrazuje pod názvom v štátnom jazyku s rovnakým alebo menším typom písma.*

Európska Charta regionálnych alebo menšínových jazykov článok 10

2. *o sa týka miestnych a regionálnych orgánov, na území, kde sídli taký po et užívateľ regionálnych alebo menšínových jazykov, ktorý odôvodňuje prijatie nižšie uvedených opatrení, zmluvné strany sa zaväzujú umožniť a/alebo podporiť g) používanie alebo prevzatie tradičných a správnych miestnych názvov v regionálnych alebo menšínových jazykoch, a ak je to potrebné, spoločne s pomenovaním v oficiálnom(j) jazyku(och).*

4. § | A kisebbségi nyelv megjelölése

(1) A 2.§ (1) bekezdés szerinti községben a község államnyelv elnevezése mellett a község kisebbségi nyelv megjelölését is feltüntetik, mégpedig a község kezdetét és végét jelző közúti jelző táblákon, a közigazgatási szerv épületein vagy a kisebbség nyelvén kiadott határozatokon, amennyiben ez a megjelölés fel van sorolva a 2.§ (2) bekezdés szerinti kormányrendeletben.

(2) A község kisebbségi megjelölését tartalmazó közúti jelző táblákat a 2.§ (1) bekezdés szerinti községben a község nevét mindig államnyelven feltüntetett közúti jelző tábla alatt helyezik el. A Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma általánosan kötelező jogszabállyal meghatározza a községeket a nemzeti kisebbségek nyelvén tájékoztató céllal megjelölő, a község nevét tartalmazó közúti jelző táblától eltérő közúti jelző táblát.

(3) A község kisebbségi nyelv megjelölését a 2.§ (1) bekezdés szerinti községben fel lehet tüntetni a vasútállomások, autóbusszállomások, repülőtér és kikötő megjelölésénél is. A község kisebbségi nyelv megjelölését az államnyelv elnevezés alatt kell megjeleníteni azonos vagy kisebb méret betűtípussal.

Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája 10. cikk

2. *Azon helyi és regionális hatóságokat illetően, melyek területén a regionális vagy kisebbségi nyelveket használók száma az alábbi intézkedéseket indokolja, a Felek vállalják, hogy megengedik és/vagy bátorítják: g) a helyneveknél a regionális vagy kisebbségi nyelveken hagyományos és helyes formák használatát vagy elfogadását, ha szükséges, a hivatalos nyelv(ek) szerinti elnevezésekkel együttesen használva.*

Milyen lehet ségek vannak az utcanevek és más helyi földrajzi nevek magyar nyelv feltüntetésére?

A magyarlakta település önkormány-

zatának döntése alapján magyarul is feltüntethetők az utcanevek vagy más földrajzi nevek (például dűlők, folyók, patakok nevei). Ha az Ön településén ez még nem valósult volna meg teljes mértékben, kérjük kezdeményezze az ennek elérésére irányuló képviselőtestületi döntés megszületését. A magyar nyelv utcanevek és egyéb földrajzi nevek konkrét mibenléte, hangzása tekintetében a helyi képviselőtestület határozata a döntő. Amennyiben az önkormányzat úgy dönt, pl. a Bratislavská cesta lehet Pozsonyi út, nem pedig Bratislavai út.

184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných Menšín

§ 4 | Ozna enia v jazyku menšiny

(4) *Obec pod a § 2 ods. 1 môže na svojom území označovať ulice a iné miestne geografické značenia aj v jazyku menšiny.*

Tt. 184/1999 sz. törvény a nemzeti kisebbségek nyelvének használatáról

4. § | A kisebbségi nyelv megjelölése

(4) A 2.§ (1) bekezdés szerinti község saját területén az utcaneveket és más helyi földrajzi jelöléseket kisebbségi nyelven is feltüntetheti.

A figyelmeztet jellel feliratokat kötelező-e magyar nyelven (is) feltüntetni?

Igen. A magyarlakta településeken a polgárok életének, egészségének

biztonságát érint, illetve a polgárok személyes- és vagyónbiztonságával kapcsolatos információkat a nyilvánosság által hozzáférhető helyeken magyar nyelven is kötelez feltüntetni. Ilyen információk pl. „Magasfeszültség!”, „Vigyázz, omlik a vakolat!”, „Vigyázz, csúszós felület!”, „Véskijárat”, „Dohányozni tilos!”, „Nyílt láng használata tilos!”, „Els segély”, „Fürödni tilos!”, az árvízvédelmi figyelmeztetések, a h ségiasztások, vagy akár a gyógyszerárak nyitvatartási idejével, orvosi ügyelettel kapcsolatos információk, stb. A magyar nyelv, veszélyhelyzetre felhívó információk az államnyelv szövegátalozat el tt is szerepelhetnek.

Fontos tudni, hogy a fenti kötelezettség nem csak a középületeken, azokon belül, vagy a közterületeken elhelyezett ilyen jelleg információkra vonatozik, hanem minden olyan információra, amelyet a nyilvánosság által hozzáférhető helyen (!) helyeztek el. Adott esetben tehát a magántulajdonban lévő vendéglátó, üzletek, kerthelyiségek, turisztikai létesítmények, orvosi rendelő, stb. ügyfélfogadásra kialakított helyiségeiben, létesítményeiben elhelyezett ilyen jelleg felirataira is vonatozik a fenti kötelezettség.

A fenti kötelezettségek elmulasztása szabálysértésnek minősül és pénzbüntetéssel sújtható KNYtv., 7b §, (1) bek., f) pont. Ebben az esetben nem csak az önkormányzat és az egyéb közigazgatási szervek követhetnek el szabálysértést, hanem gazdasági társaságok, polgári társulások, egyházak, stb., az egyéni vállalkozó természetes személyek is.

184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín

§ 4 / Označenia v jazyku menšiny

(6) V obci pod a § 2 ods. 1 sa informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky, uvádzajú na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku 3aa) aj v jazyku menšiny. Všetky nápisy a oznamy určené na informovanie verejnosti, najmä v predajniach, na športoviskách, v reštauráciách zariadeniach, na uliciach, pri cestách a nad nimi, na letiskách, autobusových stanicách a železničných stanicách, sa môžu uvádzať aj v jazyku menšiny.

Tt. 184/1999 sz. törvény a nemzeti kisebbségek nyelvének használatáról

4. § | A kisebbségi nyelv megjelölései

(6) A 2.§ (1) bekezdés szerinti községben a Szlovák Köztársaság állampolgárainak életének, egészségének, biztonságának vagy vagyonának fenyegetettségét érint információkat a nyilvánosság számára elérhető helyeken az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is feltüntetik. Minden feliratot és a nyilvánosság tájékoztatására szánt hirdetményt, különösen az árusítóhelyeken, sportlétesítményekben, a vendéglátóipari egységekben, az utcán az út mellett és felett, az autóbusszállomásokon és vasútállomásokon, fel lehet tüntetni a kisebbségi nyelven is.

Mi a helyzet az emlékművek vagy emléktáblák magyar nyelv felirataival?

Magyar nyelv felirat emlékműre vagy emléktáblára az egész ország területén elhelyezhető. Magyarlakta településen az első helyen is szerepelhet a magyar nyelv felirat. A szlovák felirat nem lehet kisebb betűméretű vagy más tartalmú, mint a magyar felirat. A fordítást a Kulturális Minisztériumban jóvá lehet hagyatni, de ez nem kötelező. Abban az esetben, ha a felirat magának a műalkotásnak szerves részét képezi, nem vonatkozhatnak rá nyelvi elírások. Ez a művész alkotói szabadságát korlátozná és szerzői jogait sértené, amelyek a SzK törvényei által biztosítottak (Ústava Slovenskej republiky . 460/1992 Zb., 43 (1); 618/2003 Z. z. Zákon o autorském práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (1) d.). A magánszemélyek és egyesületek által állított kizárólag magyar nyelv emlékművekért és emléktáblákért nem lehet bírságot kiszabni. Csak a közigazgatási szervek (pl. települési önkormányzatok) tulajdonában álló törvénysért emlékművek és emléktáblák miatt szabható ki bírság, de csak a Kulturális Minisztérium írásos figyelmeztetését és a figyelmeztetésben az átalakításra meghatározott határidő eredménytelen elteltét követően.

270/1995 Z.z. Zákon o štátnom jazyku Slovenskej republiky

§ 5

(7) Nápisy na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach sa uvádzajú v štátnom jazyku. Ak obsahujú text v iných jazykoch, inojazyčné

texty nasledujú až po texte v štátnom jazyku a musia byť obsahovo totožné s textom v štátnom jazyku. Inojazyčný text sa uvádza rovnakým alebo menším písmom ako text v štátnom jazyku. Stavebník je povinný požiadať ministerstvo kultúry o záväznú stanovisko z hľadiska súladu nápisu na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli s týmto zákonom. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na historické nápisy na pamätníku, pomníkoch a pamätných tabuliach, ktoré podliehajú ochrane pod a osobitného predpisu. Na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach s textom nápisu v jazyku národnostnej menšiny a v štátnom jazyku v obciach, kde sa v úradnom styku používa jazyk tejto národnostnej menšiny pod a osobitného predpisu, sa poradia textov neurčite.

Tt. 270/1995 sz. törvény a Szlovák Köztársaság államnyelvééről

5. §

(7) Az emlékművek, síremlékek és emléktáblák feliratait államnyelven tüntetik fel. Ha más nyelveken is tartalmaznak szöveget, a más nyelv szövegek csak az államnyelv szöveg után következnek és tartalmilag azonosnak kell lenniük az államnyelv szöveggel. A más nyelv szöveget egyetlen vagy kisebb betűmérettel tüntetik fel, mint az államnyelv szöveget. Az épített a Kulturális Minisztériumtól kötelező érvény állásfoglalást kérhet az emlékművön, síremléken és emléktáblán szereplő felirat e törvénnyel való összhangjára vonatkozóan. Ez a rendelkezés nem vonatozik a történelmi feliratokra, amelyek külön elírás alapján védelem alatt álló emlékműveken, síremlékeken és emléktáblákon találhatóak. Az emlékműveken, síremlékeken és emléktáblákon, amelyek nemzeti kisebbségi nyelv és államnyelv feliratot tartalmaznak, olyan településeken, ahol a hivatalos érintkezésben külön elírás alapján használják a nemzeti kisebbségi nyelvet, a szövegek sorrendje nincs meghatározva.

Mi a teendő a már kész emlékművekkel és emléktáblákkal?

Az 1996 előtti készült emlékművekkel nincs gond, azokra az elírás nem vonatozik. Így ha azok kizárólag magyar nyelv feliratokat tartalmaznak, nem sértenek törvényt. Ha azonban olyan, 1996. január 1. után állított olyan emlékműről vagy emléktábláról van szó, amely nem tartalmaz

szlovák nyelv feliratot, a törvény szerint 2011. október 31-ig kellene átalakítani azokat, a törvényben meghatározott módon (lásd az el z kérdés-választ). Megjegyzend ugyanakkor, hogy ha az ilyen emlékm vagy emléktábla nem felel meg a törvény el írásainak, a törvénysértés csak akkor bírsághozható ha az emlékm vagy emléktábla közigazgatási szerv (pl. helyi önkormányzat) tulajdonában van. Az államnyelvtörvény el írásait sért , de polgári társulások, egyházak, egyesületek, gazdasági társaságok, magánszemélyek által állított emlékm -vek és emléktáblák miatt nem szabható emléktábla közigazgatási szerv (pl. helyi önkormányzat) tulajdonában van. Az államnyelvtörvény el írásait sért , de polgári társulások, egyházak, egyesületek, gazdasági társaságok, magánszemélyek által állított emlékm -vek és emléktáblák miatt nem szabható ki bírság. Az államnyelvtörvény el írásai a magánsírokra egyáltalán nem vonatkoznak, azokon a felirat lehet kizárólag magyar nyelv .

270/1995 Z.z. Zákon o štátnom jazyku Slovenskej republiky

§ 11a | Prechodné ustanovenia k úpravám ú inným od 1. septembra 2009

Orgány a právnické osoby pod a § 3 ods. 1, právnické osoby, fyzické osoby podnikatelia a fyzické osoby sú povinné do 31. decembra 2009 odstráni stav odporujúci ustanoveniam § 3 ods. 3 písm. d), § 5 ods. 5 a 7 a § 8 ods. 6. Ak ide o nápis na pamätníku, pomníku

Alebo pamätnej tabuli s textom v jazyku národnostnej menšiny, ktorý bol umiestnený na pamätníku, pomníku alebo pamätnej tabuli pred 1. septembrom 2009, a nasleduje po om obsahovo totožný text v štátnom jazyku s rovnakým alebo vä ším písmom ako text v jazyku národnostnej menšiny, nevzahuje sa na taký nápis povinnos uvedená v predchádzajúcej vete

§ 11b | Prechodné ustanovenia k úpravám ú inným od 1. marca 2011

(1) Orgány a právnické osoby pod a § 3 ods. 1, právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia sú povinné do 31. októbra 2011 odstráni stav odporujúci povinnostiam ustanoveným v § 3 ods. 2 písm. d) a v nápisoch umiestnených od 1. januára 1996 povinnostiam ustanoveným v § 5 ods. 7 a § 8 ods. 6. Ak ide o nápis na pamätníku, pomníku alebo pamätnej tabuli s textom v jazyku národnostnej menšiny a obsahovo totožný textom v štátnom jazyku, ktorý bol umiestnený na pamätníku, pomníku alebo pamätnej tabuli pred 1. septembrom 2009, nevzahuje sa na taký nápis povinnos uvedená v predchádzajúcej vete.

(2) Ustanovenie § 11a sa od 1. marca 2011 nepoužíje.

Tt. 270/1995 sz. törvény a Szlovák Köztársaság államnyelvéér l

11a. § | Átmeneti rendelkezések a 2009. szeptember 1-t l hatályos változásokkal kapcsolatban

A 3. § (1) bekezdése szerinti szervek és

jogi személyek, jogi személyek, egyéni vállalkozók és természetes személyek kötelesek 2009. december 31-ig megszüntetni a 3. § (2) bekezdése d) pontjának, az 5. § (5) és (7) bekezdéseinek és a 8. § (6) bekezdésének el írásaival ellenkez állapotot. Amennyiben emlékm , síremlék és emléktábla nemzeti kisebbségi nyelv szöveggel ellátott feliratról van szó, amely 2009. szeptember 1. el tt került az emlékm re, síremlékre és emléktáblára és a nemzeti kisebbségi nyelv szöveget egyenl vagy nagyobb bet méret tartalmilag azonos államnyelv szöveg követi, az ilyen feliratra nem vonatkozik az el z mondatban szerepl kötelesség.

11b. § | Átmeneti rendelkezések a 2011. március 1-t l hatályos változásokkal kapcsolatban

(1) A 3. § (1) bekezdése szerinti szervek és jogi személyek, jogi személyek és egyéni vállalkozók kötelesek 2011. október 31.-ig megszüntetni a 3. § (2) bekezdése d) pontjának, valamint az 1996. január 1. után elhelyezett feliratok esetében az 5. § (7) bekezdésének és a 8. § (6) bekezdésének el írásaival ellenkez állapotot. Amennyiben emlékm , síremlék és emléktábla nemzeti kisebbségi nyelv szöveggel ellátott és tartalmilag azonos államnyelv szöveget tartalmazó feliratról van szó, amely 2009. szeptember 1. el tt került az emlékm re, síremlékre és emléktáblára, az ilyen feliratra nem vonatkozik az el z mondatban szerepl kötelesség.

(2) A 11a. § rendelkezését 2011. március 1. után nem alkalmazzák.

Cikkünk folytatása a 43. Oldalon

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának Tt. 369/1990 számú törvénye a községi önkormányzatokról

(1990. szeptember 6.)

§

Módosítva a Tt. 96/1991 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1991. április 1.
Módosítva a Tt. 130/1991 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1991. április 15.
Módosítva a Tt. 421/1991 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1991. november 1.
Módosítva a Tt. 500/1991 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1991. december 11.
Módosítva a Tt. 564/1991 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1992. január 1.
Módosítva a Tt. 11/1992 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1992. január 16.
Módosítva a Tt. 295/1992 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1992. július 1.
Módosítva a Tt. 43/1993 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1993. február 15.
Módosítva a Tt. 252/1994 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1994. szeptember 19.
Módosítva a Tt. 287/1994 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1995. január 1.
Módosítva a Tt. 229/1997 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1997. szeptember 1.
Módosítva a Tt. 225/1998 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1998. július 13.
Módosítva a Tt. 233/1998 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1998. július 28.
Módosítva a Tt. 453/2001 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1998. július 28.
Módosítva a Tt. 185/1999 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1999. július 24.
Módosítva a Tt. 389/1999 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1999. december 31.
Módosítva a Tt. 453/2001 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 1999. december 31.
Módosítva a Tt. 6/2001 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2001. február 1.
Módosítva a Tt. 453/2001 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2002. január 1.
Módosítva a Tt. 205/2002 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2002. május 8.
Módosítva a Tt. 515/2003 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2004. január 1.
Módosítva a Tt. 369/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2004. július 1.
Módosítva a Tt. 535/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2004. október 28.
Módosítva a Tt. 583/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2004. november 1.
Módosítva a Tt. 615/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2004. november 25.
Módosítva a Tt. 583/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2005. január 1.
Módosítva a Tt. 757/2004 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2005. április 1.
Módosítva a Tt. 171/2005 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2005. május 1.
Módosítva a Tt. 628/2005 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2006. január 2.
Módosítva a Tt. 616/2006 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2006. november 30.
Módosítva a Tt. 267/2006 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2007. január 1.
Módosítva a Tt. 334/2007 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2007. szeptember 1.
Módosítva a Tt. 335/2007 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2007. október 1.
Módosítva a Tt. 330/2007 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2008. január 1.
Módosítva a Tt. 205/2008 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2008. június 13.
Módosítva a Tt. 384/2008 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2008. október 15.
Módosítva a Tt. 445/2008 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2009. január 1.
Módosítva a Tt. 511/2009 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2009. december 9.
Módosítva a Tt. 102/2010 számú törvénnyel, hatálybalépés id pontja: 2010. április 1.

ELS RÉSZ | A KÖZSÉGEK JOGÁLLÁSA

1. § Alapvető rendelkezések

(1) A község a Szlovák Köztársaság önálló területi önkormányzati és közigazgatási egysége; a községben

állandó lakóhellyel rendelkező személyeket egyesíti. 1) A község olyan jogi személy, amely a törvény szerinti feltételek mellett saját vagyoniával és saját bevételeivel önállóan gazdálkodik.

(2) Az önkormányzati tevékenység gyakorlása során a község alapvető feladata gondoskodni a község területének sokoldalú fejlődéséről és a község lakosságának szükségleteiről. A község számára csak törvény vagy nemzetközi szerződés alapján írható el köteleesség vagy állapítható meg korlátozás.

(3) A közös elnyök elérése céljából a község jogosult más községekkel társulni.

§ 1a A község megnevezése

(1) A község és a községrész saját megnevezéssel rendelkezik. A község és a községrész megnevezése államilag nyelven szerepel. 1b) A község más nyelv megjelöléséről külön törvény rendelkezik. 1c)

(2) A község megnevezését a Szlovák Köztársaság kormánya (a továbbiakban: "kormány") rendeletben állapítja meg, illetve változtatja meg; a község megnevezése csak a község jóváhagyásával változtatható meg. A községrészek megnevezését a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma (a továbbiakban: "minisztérium") a község javaslatára állapítja meg, illetve változtatja meg.

(3) Az új község és a községrész megnevezését általában a községrész megnevezése, a község helyi részének megnevezése, a község területéhez kötődő fontos természeti képződmény, jelenség vagy történelmi esemény megnevezése, vagy már nem élő jelentős személyiség szerint kell megállapítani.

(4) Az a község, amely több község egyesítésével jön létre, általában az egyik egyesített község megnevezését viseli. Ha az egyesített községek az egyesítésről szóló megállapodásban az erre vonatkozó megállapodás hiányában nem határozzák meg az új község megnevezését, akkor az új község megnevezésére a minisztérium tesz javaslatot. Kivételes esetben összetett község-megnevezés is meghatározható.

(5) A község szétválasztásával létrejövő község általában azt a megnevezést viseli, amelyet községrészként viselt. Ha az új község nem egy korábbi községrészből jött létre, akkor a (3) bekezdés szerint kell eljárni.

(6) A községnek és a községrésznek nem adható hosszú, duplicitást okozó, jó erkölcsöket, vallási vagy nemzeti érzületet sértő, vagy az adott terület történelmi fejlődéséhez nem illeszthető megnevezés.

(7) Ha a község vagy a községrész megnevezésének megállapítását vagy megváltoztatását a község területének

megváltoztatásával összefüggésben kell elvégezni, akkor mindkét esetben a változtatást azonos időhatállyal kell végrehajtani.

§ 1b A község szimbólumai

(1) A község jogosult saját szimbólumokat használni. A saját szimbólumokkal rendelkező község köteles ezeket használni az önkormányzati tevékenysége gyakorlása során. A község szimbólumai a község címere, a község zászlaja, a község pecsétje, esetleg a község himnusza is. A község által létrehozott vagy alapított jogi személyek, más jogi személyek és természetes személyek a község szimbólumait csak a község hozzájárulásával használhatják.

(2) A községrész is jogosult saját szimbólumokat használni. A jelen törvény rendelkezései ugyanúgy vonatkoznak a területi önkormányzati tevékenységet gyakorló községrészre is. 1d)

(3) A község a község szerveinek székhelyeül szolgáló épületet, a helyi képviselő-testület üléstermékét és a község polgármesterének hivatali helyiségét a község címerével és a község zászlajával jelöli.

(4) A község az önkormányzati tevékenysége gyakorlása során kiadott határozatokat, engedélyeket és tanúsítványokat a község címerét és a község megnevezését feltüntetve hivatalos pecsétlenyomattal látja el.

(5) A község a község szimbólumainak a Szlovák Köztársaság Heraldikai Nyilvántartásába történő bejegyzésére vonatkozó kérelmét a minisztériumnak nyújtja be.

2. § A község területe

(1) A község területe olyan területi egység, amelyet egy kataszteri terület vagy több kataszteri terület alkot.

(2) A község területe több községrészre tagozódhat. A községrész saját megnevezéssel rendelkezik; a községrésznek nem kell saját kataszteri területtel rendelkeznie.

(3) Községeket a kormány rendeletben alapít meg, szünteti meg, választ szét vagy egyesít. Az erről szóló döntésre csak a község jóváhagyásával és a

területileg illetékes, megyeszékhelyen működő körzeti hivatal állásfoglalása alapján kerülhet sor.

(4) Ha külön törvény másként nem rendelkezik²⁾, a község területének a (3) bekezdésben foglaltakon kívüli egyéb változásáról a község jóváhagyásával a megyeszékhelyen működő körzeti hivatal dönt. 2)

2a § A községek egyesülése és szétválása

(1) Kettő vagy több község egy községbe egyesülhet; a község kettő vagy több községre válhat szét. A községek egyesülésével az egyesülő községek megszűnnek és új község jön létre; a község szétválásával a szétváló község megszűnik és új községek jönnek létre. A községek egyesülésére vagy a község szétválására csak a községek önkormányzati szerveivel való általános választás napjával kerülhet sor.

(2) A községek egyesülésére vonatkozó javaslat részét képezi a községek egyesüléséről szóló megállapodás és az egyesülő községeken tartott helyi népszavazás eredményeire vonatkozó adatok. A községek egyesüléséről szóló megállapodás különösen a következőket tartalmazza:

- a megállapodást kötő községek megnevezése,
- a községek egyesülésének időpontja,
- az új község megnevezése és az új község szerveinek székhelye,
- az új község kataszteri területeinek megjelölése,
- az új község vagyonának meghatározása, beleértve a pénzeszközöket, a követeléseket és tartozásokat és az új község jogi személyeinek megjelölését is,
- az egyesülő községek által kiadott helyi önkormányzati rendeletek (a továbbiakban: "rendelet") jegyzéke,
- az egyesülő község polgármestereinek aláírása, ezek családi és utónevének, illetve tisztségének feltüntetésével.

(3) A községek egyesülésével létrejövő új község mindegyik egyesülő község vonatkozásában jogutódnak minősül.

(4) Az új község az egyesülésről szóló megállapodást megküldi a

területileg illetékes megyei önkormányzatnak, a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatalának, a körzeti hivatalnak és az adóhivatalnak.

(5) A község akkor válhat szét, ha az új községek kataszteri területtel vagy összefüggő egységet alkotó kataszteri területekkel, legalább 3000 lakossal rendelkeznek majd, ha urbanisztikai szempontból nem olvadtak egybe a többi községrészekkel. A község nem választható szét, ha az elvált községrész fejlesztésébe olyan beruházások történtek, amelyektől az egész község függ.

(6) A község szétválásáról szóló megállapodást és egyéb okiratokat a község polgármestere és a petíciós bizottság meghatalmazottja vagy a petícióban meghatározott személy írják alá. A község szétválására a (2)-(4) bekezdések rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

2b §

Az utcák és egyéb közterek megjelölése

(1) A község rendeletben állapítja meg és módosítja az utcák és az egyéb közterek megnevezéseit.

(2) Abban a községben, ahol több utca vagy egyéb köztér található, minden utca vagy egyéb köztér saját megnevezéssel rendelkezik.

(3) Az utcák és egyéb közterek megnevezését az adott község történelmére, nem él jelentős személyiségekre, tárgyakra, stb. tekintettel kell megállapítani. Nem adható él személyiségekre utaló megnevezés, hosszú megnevezések, duplicitást okozó, jó erkölcsöket, vallási vagy nemzetiségi érzületet sértő, nyelvhelyességileg helytelen vagy az adott község történelmi fejlődéséhez nem illeszthető megnevezések.

(4) Az utcák és egyéb közterek nemzetiségi kisebbségek nyelvén történő megjelölésről külön törvény rendelkezik. 2b)

(5) Az utcák és egyéb közterek megnevezésekkel való ellátását a község saját költségére biztosítja.

2c §

Az építmények számozása

(1) A község az építmények vonatkozásában összeírási számot és

hátszámot állapít meg, vezeti az összeírási számok nyilvántartását és a hátszámok nyilvántartását és gondoskodik ezek tényleges megfelelő fenntartásáról.

(2) Az építmények összeírási számokkal való megjelölésének céljából a község saját költségére azonos megjelenési formájú táblákat szerez be. A község rendelkezhet az építmények azonos megjelenési formájú táblákkal történő hátszámokkal való megjelöléséről.

(3) Az építmény tulajdonjogának átruházásának és az építmény biztosításának céljából a község az épített számára használatbavételi engedély kiadásáról szóló határozat hiányában is megállapíthat összeírási számot és hátszámot.

2d §

A referendum, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába való választások, a Szlovák Köztársaság elnökének megválasztása, vagy ennek visszahívásáról rendezett népszavazás, az Európai Parlamentbe való választások, a területi önkormányzatok szerveibe való választások, a helyi referendum vagy a népszámlálás és házösszeírás meghirdetése és az ezek végrehajtása közötti időszakban nem lehet dönteni területi változásról, nem állapítható meg vagy változtatható meg a község vagy községrész megnevezése, az utca vagy egyéb köztér megnevezése és nem lehet dönteni az építmények számozásáról.

3. §

A község lakosai

(1) A község lakosa az a személy, aki a község területén állandó lakhellyel rendelkezik. 3)

(2) A község lakosa részt vesz az önkormányzati tevékenység gyakorlásában. A község lakosa különösen jogosult

- választani a község önkormányzati szerveibe és a község önkormányzati szervébe való megválasztásra,
- szavazni a község életével és fejlődésével kapcsolatos fontos kérdésekről (helyi referendum),
- részt venni a községi lakossággyűléseken és ezeken kifejezni véleményét, illetve részt venni a helyi képviselőtestület ülésén,
- a saját beadványaival és panaszaival

- a község szerveihez fordulni,
- a község közhasználati célú létesítményeit és egyéb vagyontárgyait rendeltetésszerűen használni,
- saját maga és családja, illetve a vagyona védelmében közreműködést igényelni,
- sürgős szükséghelyzet esetén segítséget igényelni.

(3) A község lakosa hozzájárul a község fejlesztéséhez és gyarapításához és segítséget nyújt a község szerveinek. A község lakosa ennek során köteles

- védni a község vagyonát és részt vállalni a község költségeiben, elvégezni a község által szervezett olyan kisebb jelentőségű községi szolgáltatásokat, amelyek a község lakossága életminőségének, az élő környezet minőségének, a gazdasági feltételek és a szociális feltételek javítását célozzák és a község érdekében végzik,
- hozzájárulni a község élő környezetének védelméhez és gyarapításához,
- hozzájárulni a község rendbentartásához,
- a saját képességeihez és lehetőségeihez mérten személyes segítséget nyújtani a községet sújtó természeti katasztrófa vagy baleset megszüntetéséhez és következményeinek felszámolásához. 4)

(4) A község a természeti katasztrófa, baleset vagy más hasonló esemény által kiváltott sürgős szükséghelyzet esetén köteles a község lakosának azonnali, létszükséges segítséget nyújtani, így különösen lakhatást, élelmet vagy egyéb anyagi segítséget biztosítani.

(5) A község önkormányzati tevékenységének gyakorlásában jogosult részt venni az a személy is, aki katasztrófa, baleset vagy más hasonló esemény által kiváltott sürgős szükséghelyzet esetén köteles a község lakosának azonnali, létszükséges segítséget nyújtani, így különösen lakhatást, élelmet vagy egyéb anyagi segítséget biztosítani.

(5) A község önkormányzati tevékenységének gyakorlásában jogosult részt venni az a személy is, aki

- a község területén ingatlanal rendelkezik vagy a községnek helyi adót vagy helyi illetéket fizet,
- a községben átmeneti lakhelye van

bejelentve 4a),
c) a község tiszteletbeli polgára.

(6) Az (5) bekezdés szerinti személyekre nem vonatkoznak a (2) bekezdés a) és b) pontjai.

(7) A (2) bekezdés a) és b) pontjai szerinti jogosultság érvényesítésére való alkalmasság szabályairól külön el írás rendelkezik. 5)

4. § A községi önkormányzat

(1) A község minden, a községgel és annak vagyonával kapcsolatos igazgatási, vagyonkezelési tevékenységben önállóan dönt, illetve ezeket önállóan végzi, ugyanez vonatkozik minden olyan ügyre, amelyet a külön törvény a község önkormányzati jogköröként szabályoz, ha az ilyen tevékenységet a törvény szerint nem az állam, más jogi személy vagy természetes személy végzi.

(2) A község önkormányzati tevékenységét a község lakosai

- a) a község szervei,
- b) a helyi referendum,
- c) a községi lakossággyűlések által gyakorolják.

(3) A község az önkormányzati tevékenység gyakorlása során különösen

- a) ellátja a község ingatlan- és ingó vagyonával, illetve a község használatába átengedett állami vagyonnal kapcsolatos rendes gazdálkodással összefüggő tevékenységet,
- b) összeállítja és jóváhagyja a község költségvetését és a község zárszámadását,
- c) dönt a helyi adókkal és a helyi illetékekkel kapcsolatos ügyekről 5a) és végzi az ezekkel kapcsolatos vagyonkezelést,
- d) irányt szab a községben megvalósított gazdasági tevékenységnek, és ha erre külön el írás rendelkezik 5b), a jogi személyek és természetes személyek vállalkozási és egyéb tevékenységével kapcsolatban, illetve a község területén történő telephelynyitással összefüggésben jóváhagyást, kötelező érvényű állásfoglalást, állásfoglalást és véleményt bocsát ki, a községben megvalósuló beruházási tevékenységgel kapcsolatban kötelező érvényű állásfoglalásokat bocsát ki,
- e) hatékony ellenzéi rendszert alakít ki és biztosítja az ennek

független végrehajtásához szükséges szervezeti, pénzügyi, személyi és anyagi feltételeket,

- f) biztosítja a helyi közúthálózat, közterületek, községi temető, a községi kulturális-, sport- és egyéb létesítmények, kulturális emlékek, emlékhelyek és egyéb emlékböjktumok építését, karbantartását és az ezekkel kapcsolatos igazgatási-kezelési tevékenységet,
- g) biztosítja a közhasznú szolgáltatásokat, így különösen a kommunális szemétt és az apró építési törmelékek kezelését 5c), a község tisztaságának fenntartását, a köztéri zöldfelületek és a közvilágítás kezelését és karbantartását, a vízellátást, a szennyvízelvezetést, a pöcegödörök szennyvízkezelését és a helyi tömegközlekedést,
- h) kialakítja és védi a község lakosainak egészséges életmódját és munkakörülményeit biztosító feltételeket, védi az élő környezetet, továbbá kialakítja az egészségügyi ellátás, a művelődés, a kultúra, a népművelés, a kulturális örökség megőrzésének, a testnevelés és a sporttevékenység végzésének feltételeit,
- i) ellátja a fogyasztóvédelem területén felmerülő feladatokat 5d) és kialakítja a község (élelmiszer) ellátásának feltételeit; rendeletileg meghatározza az üzletek nyitvatartási idejét, a szolgáltatásnyújtásra rendelkezésre álló időt és igazgatja a piaci létesítményeket,
- j) kidolgoztatja és jóváhagyja a település, a településrészek és övezetek rendezési/rendezési és szabályozási tervét, a község életének egyes területeinek fejlesztésére vonatkozó koncepciót, beszerzi és jóváhagyja a lakásfejlesztési programokat és hozzájárul a község megfelelő lakhatási feltételeinek kialakításához,
- k) saját beruházási tevékenységet és vállalkozói tevékenységet folytat a község lakossági igényeinek kielégítése és a község fejlesztésének céljából,
- l) külön el írások alapján megalapítja, létrehozza, megszünteti és ellenzéi saját költségvetési és dotációs szervezeteit, más jogi személyeket és létesítményeket,
- m) helyi referendumot rendez a község életével és fejlődésével kapcsolatos fontos kérdésekről,
- n) biztosítja a község közrendjét; rendeletileg meghatározhatja a tiltott tevékenységeket, vagy a kizá-

rólag bizonyos időben vagy bizonyos helyen végezhető tevékenységeket,

- o) a külön el írások szerinti terjedelemben 6) biztosítja a kulturális emlékek védelmét és ügyel a természeti értékek megőrzésére,
- p) külön el írás szerinti terjedelemben ellátja a szociális ellátással kapcsolatos feladatokat 6a)
- r) okirathitelesítési és okiratokkal kapcsolatos aláíráshitelesítési tevékenységet végez,
- s) államnyelven, adott esetben a nemzetiségi kisebbség nyelvén is, vezeti a község krónikáját. 6b)

(4) Ha a törvény a község jogkörének szabályozásánál nem rendelkezik arról, hogy átruházott állami jogkör gyakorlásáról van szó, akkor a község önkormányzati jogkörének gyakorlásáról van szó.

(5) A község a község fejlesztésének érdekében együttműködik politikai pártokkal és politikai mozgalmakkal 7), polgári társulásokkal 8) és más jogi személyekkel, mint ahogy a községben tevékenykedő természetes személyekkel is.

5. § Az állam és a község viszonya

(1) A községre törvényben átruházható egyes államigazgatási feladatok, ha ezek teljesítése ilyen módon ésszerűbb és hatékonyabb. A feladatoknak a községre való átruházása során az állam biztosítja a község számára a szükséges pénzügyi és egyéb anyagi eszközöket.

(2) A községre törvényben átruházott államigazgatási tevékenység végrehajtását a kormány irányítja és ellenzéi. 8a) A község a természetes személyek és jogi személyek jogairól és kötelességeiről való döntése során az átruházott államigazgatási tevékenység végrehajtását érintő ügyekben a törvények és az egyéb általános érvényű jogszabályok szerint jár el; más esetekben a kormányhatározatok illetve a minisztériumok és egyéb központi államigazgatási szervek belső normatív aktusai is irányadóak számára.

(3) Ha a község hosszú ideig, azaz legalább hat hónapig nem gyakorolja az átruházott államigazgatási feladatokkal kapcsolatos jogköreit és ezen idő alatt semmilyen módon nem intézkedett ezen jogkörök gyakorlásának biztosítása felől, a megyeszékhelyen

m köd körzeti hivatal írásban, határid megjelölésével hívja fel a helyzet orvosolására.

(4) Ha a község a megadott határid n belül nem orvosolta a helyzetet, a külön jogszabály szerint eljárni jogosult helyi államigazgatási szerv illetékes eljárni.

(5) A község a helyi államigazgatási szervnek köteles megtéríteni azokat az átruházott államigazgatási tevékenység gyakorlásával kapcsolatos pénzeszközöket, amelyek a község mulasztásával összefüggésben merültek fel.

(6) Az államigazgatási szervek a községeket érint intézkedéseket elzetesen megtárgyalják a községekkel vagy ezek egyesületeivel, illetve ismertetik velük az elfogadott intézkedéseket.

(7) Az állam a külön törvényben meghatározott terjedelemben 8a) felüvegetet gyakorol a községek felett.

(8) A község a feladatai végrehajtása érdekében együttműködik az állami szervekkel. Az állami szervek a községeknek szakmai segítséget nyújtanak, adatokat szolgáltatnak az állami szervek által vezetett egyes nyilvánosságokról és részt vállalnak a községek alkalmazottainak és a helyi képvisel -testületek tagjainak (továbbiakban: "képviselet -testületi tag") szakmai felkészítésében. A község a külön törvény által meghatározott terjedelemben 9a) adatokat szolgáltat az állami szerveknek az állami szervek által vezetett egyes nyilvánosságok vagy hivatali eljárások céljaira.

(9) A község közreműködik a területén székhellyel vagy munkahellyel rendelkező állami szervek szükségleteit szolgáló irodahelységek és egyéb nem lakáscélú ingatlanok bebiztosításában.

(10) Az állam és a község közötti és a községek egymás közötti közjogi jellegű szerződéseiből eredő vitákban a bíróság dönt.

6. § A község helyi önkormányzati rendeletei

(1) A község a területi önkormányzatokkal kapcsolatos ügyekben rendeleteket bocsáthat ki; a rendelet nem ütközhet a Szlovák Köztársaság

alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvények és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által jóváhagyott és a törvény szerinti módon ratifikált és kihirdetett nemzetközi szerződések rendelkezéseibe.

(2) Azokban az ügyekben, amelyekben a község államigazgatási feladatokat teljesít, a község csak törvényi felhatalmazással és törvényben meghatározott terjedelemben bocsáthat ki rendeleteket. Az ilyen rendelet nem ütközhet a Szlovák Köztársaság alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvény szerinti módon ratifikált és kihirdetett nemzetközi szerződések, a törvények, a kormányrendeletek, a minisztériumok és egyéb központi államigazgatási szervek általános érvényű elírásainak rendelkezéseibe.

(3) Azt a rendeleti javaslatot, amelyről a helyi képvisel -testületnek tárgyalnia kell, a község legkésőbb a rendeleti javaslattal foglalkozó helyi képvisel -testületi tárgyalását megelőzően 15 napon belül megteszi hivatalos hirdetés táblájára. Ha a község rendelkezik internetes honlappal, a rendeleti javaslatot ugyanezen határidővel teszi közzé, vagy pedig a községben szokásos egyéb módon teszi közzé.

(4) A rendeleti javaslat kifüggesztésének napjától számítva kezd eltelni az a legkevesebb 10 napos határidő, amelyen belül a természetes személyeknek és a jogi személyeknek lehet segítségük van írásban, elektronikusan vagy a községi hivatalban jegyzőkönyvbe mondva észrevételezniük a rendeleti javaslatot. A meghatározott határidőn belül tett észrevételekkel új szövegre vagy a szövegben eszközölt módosításokra, azaz, az eredeti szöveg kiegészítésére, módosítására, törlésére vagy pontosításra lehet javaslatot tenni. Az észrevételből nyilvánvalónak kell lennie az észrevétel személyének. Egyéb beadványokra a rendeleti javaslat benyújtójának nem kell tekintettel lennie, különösen akkor nem, ha azok nincsenek megindokolva.

(5) Természeti katasztrófa, általános veszélyhelyzet, természeti katasztrófa következményeinek felszámolása esetén, ha azt a jogszabályt, amelyik alapján a rendelet elfogadásra kerülne, nem hirdették ki időben a Törvénytárban vagy erre a vagyoni károk elkerülése végett van szükség, a (3) és (4) bekezdések szerinti eljárás mellőzhető.

(6) Az észrevételeket a rendelet javaslattevője az illetékes bizottsággal értékeli, ha van ilyen bizottság. Az ilyen értékelés tartalmazza az észrevétel rövid kivonatát, az észrevétel benyújtójára vonatkozó adatokat, illetve az észrevételek figyelembe vételére vagy figyelmen kívül hagyására vonatkozó, indokolással ellátott információt.

(7) Az észrevételek értékelését a képvisel -testületi tagok részére írásban kell elterjeszteni, legkésőbb a helyi képvisel -testület rendeleti javaslattal foglalkozó tárgyalását megelőzően harmadik napon.

(8) A rendeletet ki kell hirdetni. A rendelet kihirdetése a rendeletnek a község hivatalos hirdetés táblájára történő, legalább 15 napos kifüggesztésével teljesíthető; a rendelet a kifüggesztés kezdetétől számított tizenötödik napon lép hatályba, kivéve ha a rendelet egy későbbi hatálybalépési időpontról rendelkezik. Természeti katasztrófa vagy általános veszélyhelyzet esetén, ha arra a természeti katasztrófa következményeinek felszámolása vagy a vagyoni károk elkerülésének elkerülése céljából van szükség, a rendelet korábban is hatályba léptethető.

(9) A község hivatalos hirdetés táblájára való kifüggesztés a rendelet érvényességi feltétele; ezen kívül a rendeletet a községben szokásos módon is ki kell hirdetni.

(10) A rendeletet a rendeletet kibocsátó község községi hivatalában mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

6a §

(1) Ha a bíróság az ügyész javaslatára döntésében kimondta, hogy a területi önkormányzati tevékenység gyakorlásával kapcsolatos helyi önkormányzati rendelet és a törvény között ellentét áll fenn, illetve az államigazgatási feladatok teljesítésével kapcsolatos ügyekben kibocsátott rendelet és a kormányrendeletek, valamint a minisztériumok és az egyéb központi államigazgatási szervek általános érvényű rendeletei között ellentét áll fenn, akkor ez a rendelet, a rendeletrész, esetleg a rendelet egyes rendelkezései a bíróság döntésének jogerős emelkedésének napján hatályukat veszítik.

(2) Az a község, amely helyi önkormányzati rendeletet bocsátott ki,

a bíróság döntésének joger re emelkedésének napjától számított hat hónapon belül köteles a területi önkormányzati tevékenység gyakorlásával kapcsolatos ügyben hozott rendeletet a törvénnyel, illetve az államigazgatási feladatok teljesítésével kapcsolatos ügyekben hozott rendeletet a kormányrendelettel valamint a minisztériumok és az egyéb központi államigazgatási szervek általános érvény rendeleteivel összhangba hozni. Ha a község nem így tesz, akkor a helyi önkormányzati rendelet, a rendeletrészt, esetleg a rendelet egyes rendelkezései a bíróság döntésének joger re emelkedését l számított hatodik hónap elteltével hatályukat veszítik.

(3) A bíróság (1) bekezdés szerinti és a külön törvény szerinti 8c) döntését a község a község hivatalos hirdetéstáblájára való kifüggesztéssel és a község internetes honlapján, ha van ilyen, vagy a községben szokásos egyéb módon teszi közzé, mégpedig a bíróság döntésének joger re emelkedését l számított hat hónapos id szakra. Ez nem érinti a helyi önkormányzati rendelet megalkotásának és kibocsátásának 6. § szerinti eljárását.

6b §

Ha a bíróság az ügyész javaslatára a község vagy a megyei önkormányzat helyi önkormányzati rendeletének, rendeletrészeinek, esetleg a rendelet egyes rendelkezéseinek a külön törvény szerinti 8d) , ideiglenes hatályon kívül helyezéséről l dönt, a község a bíróság joger s határozatát a hirdetéstáblára való kifüggesztéssel hozza nyilvánosságra, arra az id re vonatkozóan, amíg azt nem helyezik hatályon kívül vagy nem veszti érvényességét. A község a bíróság joger s döntését a község honlapján, ha rendelkezik ilyennel, ugyanilyen határid vel teszi közzé, vagy a községben szokásos más módon teszi közzé.

7. §

A község finanszírozása

(1) A község a saját szükségleteit els sorban saját forrásokból, állami (központi) költségvetési támogatásból és egyéb forrásokból fedezi.

(2) A község a saját feladatainak teljesítésének céljaira igénybe vehet visszatérítendő pénzforrásokat és költségvetésen kívüli pénzalapeszközöket.

(3) A község fejlesztési program-

jának megvalósításának céljára vagy egyéb olyan feladat végrehajtásának céljára, amely megvalósításában az állam érdekelt, a község állami támogatásban részesíthet . Az állami támogatás felhasználásának állami szerv általi ellen rzésére külön jogszabályok szerint van lehet ség.

(4) Az a község, amelynek saját bevételei nem elégségesek az önkormányzati feladatok teljesítésére, állami támogatásban részesíthet .

(5) A község a saját feladatait a más községekkel, megyei önkormányzatokkal és jogi személyekkel, illetve természetes személyekkel egyesített közös forrásokból is fedezheti.

(6) A község a saját feladatai teljesítésének céljaira létrehozhat költségvetésen kívüli pénzalapokat. A több község közös feladatainak teljesítésének céljából vagy más okból a községek közös pénzalapot hozhatnak létre; az alapot az alapot létrehozó községek által összeállított alapi tanács kezeli, mégpedig az általuk megállapított szabályok szerint.

8. §

A község vagyona

(1) A község vagyonát a község tulajdonában lévő dologi eszközök és a község vagyoni érték jogai képezik.

(2) A község vagyona a község feladatainak teljesítését szolgálja.

(3) A község vagyonát gyarapítani, értékét növelni kell és teljes értéket tekintve számottev csökkenés nélkül kell meg rizni. Ha külön el írás másként nem rendelkezik, a község ingatlan vagyonát tilos elajándékozni.

(4) A község vagyonát különösen közcélokra, vállalkozási tevékenységre és a község önkormányzati tevékenységének gyakorlására lehet felhasználni.

(5) A község közcélokra szolgáló azon vagyona (különösen a helyi közúthálózat és egyéb közterek), amelyek használatát a község nem korlátozta, a nyilvánosság számára hozzáférhető és a nyilvánosság által rendelkezésre bocsátandó használatú.

(6) A község vagyonáról és a vagyongazdálkodásról külön törvény rendelkezik. 9)

9. §

A község költségvetése

(1) A község pénzügyi gazdálkodásának alapját a község költségvetése képezi, amelyet egy éves id szakra vonatkozóan kell elkészíteni

(2) A költségvetést, annak jóváhagyása el tt, a község lakosai általi véleményezés lehet vé tétele céljából, a községben szokásos módon legalább 15 napra közzé kell tenni; ugyanez vonatkozik a község zárszámadására és az önkéntes gy jtés kihirdetésére vonatkozó javaslatra is.

(3) A költségvetési többlet átvethető a község költségvetésen kívüli pénzalapjába vagy a község következő naptári évre vonatkozó költségvetésébe.

(4) A község a könyvelését a külön törvény rendelkezéseinek megfelelő en vezeti. 9a) A község éves számviteli beszámolóját számvizsgáló (auditor) hitelesíti. 9b) A számvizsgáló (auditor) a külön törvényben meghatározott egyéb tényezőket is hitelesíti. 10)

(5) A község költségvetésének jogi státuszáról, összeállításáról és tartalmáról, a költségvetési gazdálkodás szabályairól, a költségvetésen kívüli források kialakításáról és felhasználásáról, a községek közötti pénzügyi elszámolásról, az állami (központi) költségvetéshez és a megyei önkormányzat költségvetéséhez való viszonyáról külön törvény rendelkezik. 10)

MÁSODIK RÉSZ A KÖZSÉG SZERVEI

10.§

Alapvet rendelkezések

(1) A község szervei a következők

- a) a helyi képvisel -testület,
- b) a község polgármestere
(a továbbiakban: "polgármester")

(2) A helyi képvisel -testület szükség szerint létrehozhat és megszüntethet állandó vagy ideiglenes végrehajtó, ellen rz és tanácsadó szerveket, így különösen községi tanácsot, bizottságokat, illetve meghatározza ezek munkaköreit; ha err l

külön törvény rendelkezik 10a), a község egyéb saját szerveket és részlegeket hozhat létre és szüntethet meg.

11. §

A helyi képvisel -testület

(1) A helyi képvisel -testület a község képvisel -testületi tagokból álló képviseleti testülete, akiket a község lakosai közvetlen választás során négy évre választanak meg. A választási szabályokról külön jogszabály rendelkezik. 5) A helyi képvisel -testület megbízatási id szaka az újonnan megválasztott helyi képvisel -testület tagjainak fogadalomtételével jár le.

(2) A képvisel -testületi tagság összeegyeztethetetlen a következ tisztességgel:

- a) polgármester,
- b) a megválasztás helye szerinti község alkalmazottja,
- c) a megválasztás helye szerinti község által létrehozott költségvetési szervezet vagy dotációs szervezet képviseleti szerve,
- d) egyéb, külön törvény szerinti tisztesség. 10b)

(3) A helyi képvisel -testület a képvisel -testületi tagok létszámát, az egész választási id szakra vonatkozóan, a választást megelőzően, a lakosság szám szerint a következ képpen határozza meg:

- a) legfeljebb 40 lakos esetén 3 képvisel -testületi tag,
- b) 41 és 500 közötti lakosság szám esetén 3 és 5 közötti képvisel -testületi tag,
- c) 501 és 1000 közötti lakosság szám esetén 5 és 7 közötti képvisel -testületi tag,
- d) 1001 és 3000 közötti lakosság szám esetén 7 és 9 közötti képvisel -testületi tag,
- e) 3001 és 5000 közötti lakosság szám esetén 9 és 11 közötti képvisel -testületi tag,
- f) 5001 és 10 000 közötti lakosság szám esetén 11 és 13 közötti képvisel -testületi tag,
- g) 10 001 és 20 000 közötti lakosság szám esetén 13 és 19 közötti képvisel -testületi tag,
- h) 20 001 és 50 000 közötti lakosság szám esetén 15 és 25 közötti képvisel -testületi tag,
- i) 50 001 és 100 000 közötti lakosság szám esetén 19 és 31 közötti képvisel -testületi tag,
- j) 100 000 feletti lakosság szám esetén

23 és 41 közötti képvisel -testületi tag.

(4) A helyi képvisel -testület dönt a község életét érint alapvet kérdésekr l, a következ k tartoznak kizárólagos döntési jogkörébe:

- a) a község vagyonával és a község által használt állami vagyonnal való gazdálkodás és rendelkezés alapelveinek meghatározása, az ilyen vagyont érint legfontosabb intézkedések jóváhagyása, illetve az ilyen vagyonnal való gazdálkodás ellen rzése,
- b) a község költségvetésének és a költségvetés módosításának jóváhagyása, a költségvetés teljesítésének ellen rzése és a község zárszámadásának elfogadása, a önkormányzati kötvénykibocsátás jóváhagyása, a 20. § (1) bekezdése szerinti szerz és jóváhagyása, a hitel- vagy kölcsönfelvételt l való döntés, az állami (központi) költségvetésb l nyújtott visszatérítendő pénzügyi kiegészítésért vállalt kezesség átvállalása; a helyi képvisel -testület által meghatározott terjedelemben a polgármester költségvetési módosításokat eszközölhet,
- c) a község vagy a községrész területfejlesztési tervének jóváhagyása és a község életének egyes területeinek fejlesztésére vonatkozó koncepció jóváhagyása,
- d) a helyi adók bevezetésér l vagy megszüntetésér l való döntés és a helyi illeték kivetése, 5a)
- e) a helyi adó vagy a helyi illeték és a nyilvános gy jtés mibenlétének meghatározása, illetve a hitel- vagy kölcsönfelvételt l való döntés,
- f) a község életének és fejlesztésének legfontosabb kérdéseir l tartandó helyi referendum kihirdetése és a községi lakossággy lés összehívása,
- g) rendeletekr l való határozathozatal,
- h) a 21. § (1) bekezdése szerinti nemzetközi együttm ködéssr l szóló megállapodások és a község nemzetközi egyesületekben tagként való részvételének jóváhagyása,
- i) a polgármesteri illetmény külön törvény szerinti megállapítása 11) és a polgármesteri tisztség terjedelmének az egész megbízatási id szakra való meghatározása legkés bb a választás el tti kilencvenedik napig; a polgármesteri tisztség terjedelmének a polgármester javaslatára történ módosítása a megbízatási id szak alatt,

j) a község f ellen rének (továbbiakban: "f ellen r") megválasztása és visszahívása, a f ellen ri tisztség terjedelmének és a f ellen ri fizetés meghatározása, a f ellen r jutalmának jóváhagyása,

k) a község statútumának, a helyi képvisel -testület tárgyalási rendjének és a képvisel -testületi tagok javadalmazási alapelveinek jóváhagyása,

l) a község költségvetési és dotációs szervezeteinek létrehozása, megszüntetése és ellen rzése és a polgármester javaslatára ezek vezetőinek (igazgatóinak) kinevezése és leváltása, gazdasági társaságok és egyéb jogi személyek alapítása és felszámolása, illetve a községek képvisel inek e gazdasági társaságok és egyéb jogi személyek képviseleti és ellen rz szerveibe való jóváhagyása, valamint a község jogi személyeken belüli anyagi részvállalásának jóváhagyása,

m) a község eszközeinek és tevékenységeinek összevonásának jóváhagyása és az egyesületekben való részvétel jóváhagyása, valamint a közös regionális vagy célalapok létrehozásának jóváhagyása,

n) a község önkormányzati tevékenységének gyakorlásához szükséges szervek alapítása és megszüntetése, illetve ezek munkakörének meghatározása,

o) a község tiszteletbeli polgári címének, a község kitüntetéseinek és díjainak adományozása,

p) a község címerének, a község zászlajának, a község pecsétjének, esetlegesen pedig a község himnuszának megalkotása.

11a §

(1) A helyi képvisel -testület helyi referendumot ír ki

a) a községek egyesülésér l, szétválásáról vagy megszűnésér l, esetleg a község megnevezésének megváltoztatásáról,

b) a polgármester visszahívásáról (13a §, (3) bekezdés),

c) a község választásra jogosult lakosainak legalább 30 % által támogatott petícióról 12) van szó.

(2) A község az (1) bekezdés a) pontja szerint a község szétválásáról szóló referendumot akkor írja ki, ha a szétválás e törvény szerinti feltételei teljesültek

(3) Az (1) bekezdés c) pontja sze-

rinti petíciót a helyi képvisel -testület által kijelölt legkevesebb három képvisel -testületi tag hitelesíti, akik nem lehetnek a petíciós bizottság tagjai sem pedig a polgármester; a polgármester nem hitelesíti a 13a § (3) bekezdése a) pontjának els alpontja szerint benyújtott petíciót. Ha a petíció megfelel a külön törvényben foglalt feltételeknek 2a), és ha a község szétválásáról van szó, akkor a (2) bekezdés szerinti feltételeknek is megfelel, akkor a helyi képvisel -testület úgy írja ki a helyi referendumot, hogy az a petíció községnek való benyújtásától számított 90 napon belül valósuljon meg; ugyanez vonatkozik a 13a § (3) bekezdése a) pontjának els alpontja szerinti petícióra is.

(4) A helyi képvisel -testület helyi referendumot írhat ki a község önkormányzati tevékenységével kapcsolatos más fontos ügyekről való döntéssel tti is (§4).

(5) A helyi képvisel -testület az (1) bekezdése a) és b) pontok szerinti és a (4) bekezdés szerinti helyi referendumot úgy írja ki, hogy az a helyi referendum kiírásáról szóló határozat meghozatalától számított 90 napon belül valósuljon meg.

(6) A helyi referendum kiírását követően a helyi képvisel -testület haladéktalanul intézkedik a szavazást és a szavazatszámolást lebonyolító, helyi referendumért felelős bizottság felállításáról és határidőt jelöl ki annak els ülésére vonatkozólag.

(7) A község legkésőbb a helyi referendum napja előtt tizenötödik napig minden választásra jogosultnak¹²⁾ értesítést küld a helyi referendum kiírásáról, amelyben feltünteti a helyi képvisel -testület helyi referendum kiírására vonatkozó határozatának jóváhagyási id pontját vagy a kérdést kézbesítésének id pontját, azt a kérdést vagy azokat a kérdéseket, amelyekben a község lakosainak döntését kérik, a helyi referendum helyét, napját és pontos id pontját, illetve a szavazólap használatának módját; a község az értesítést ugyanilyen határidővel a község hivatalos hirdeti tábláján és a településen szokásos egyéb módon is közzé teszi.

(8) A helyi referendum akkor érvényes, ha a választásra jogosultak legalább fele részt vett rajta¹²⁾ és a döntést a helyi referendum résztvevők által leadott érvényes szavazatok

többségével hozták meg. A helyi képvisel -testület a helyi referendum eredményét a választás eredményéről szóló jegyzőkönyv kézbesítésétől számított három napon belül hirdeti ki a hivatalos hirdeti táblán.

(9) A helyi referendum megszervezésének részletszabályait a községrendeletben határozza meg.

11b § A községi lakossággyűlés

A községgel kapcsolatos ügyek megvitatására a helyi képvisel -testület községi vagy községterületi lakossággyűlést hívhat össze.

12. § A helyi képvisel testület ülésezése

(1) A helyi képvisel testület szükség szerint ülésezik, de legalább háromhavonként. Ha a képvisel -testület ülésének összehívását a képvisel -testületi tagok legalább harmada kéri, akkor a polgármester úgy hívja össze a képvisel -testület ülését, hogy arra az ülést kezdeményez kérelem kézbesítésétől számított 15 napon belül kerüljön sor. A helyi képvisel -testület alakuló ülését az elz választási id szakban megválasztott polgármester úgy hívja össze, hogy arra a választástól számított 30 napon belül kerüljön sor. A helyi képvisel testület a megválasztása helye szerinti községben ülésezik.

(2) Ha a polgármester az (1) bekezdés els mondata szerint nem hívja össze a képvisel -testületi ülést, akkor azt a polgármester-helyettes vagy a képvisel -testület által megbízott más képvisel -testületi tag hívja össze. Ha a polgármester nincs jelen vagy elutasítja az így összehívott képvisel -testületi ülés vezetését, akkor az ülést a képvisel -testületi ülést összehívó személy vezeti.

(3) Ha a polgármester az (1) bekezdés második mondata szerint nem hívja össze a képvisel -testületi ülést, akkor a képvisel -testület ülésére az ülést kezdeményez kérelem kézbesítésétől számított 15. munkanapon kerül sor. Ha a polgármester az (1) bekezdés harmadik mondata szerint nem hívja össze a képvisel -testületi ülést, akkor a képvisel -testületi ülésre a választásoktól számított 30. munkanapon kerül sor. Ha a polgármester nincs jelen vagy elutasítja az így össze-

hívott képvisel -testületi ülés vezetését, akkor azt a polgármester-helyettes vezeti; ha nincs jelen vagy elutasítja a képvisel -testületi ülés vezetését, akkor a képvisel -testület által megbízott más képvisel -testületi tag vezeti az ülést.

(4) A képvisel -testületi ülés programjavaslatát legkésőbb a képvisel -testületi ülést megelőző harmadik napon kell kifüggeszteni a község hivatalos hirdeti tábláján.

(5) A képvisel -testület az ülés programjavaslatát és annak módosítását a képvisel -testületi ülés elején hagyja jóvá. Ha a polgármester elutasítja a képvisel -testületi ülés programjavaslatának vagy annak módosításának szavazásra bocsátását, elveszíti a képvisel -testületi ülés vezetésére vonatkozó jogát, a képvisel -testületi ülés vezetését a polgármester-helyettes folytatja. Ha a polgármester-helyettes nincs jelen vagy elutasítja a képvisel -testületi ülés vezetését, akkor a képvisel -testület által megbízott más képvisel -testületi tag vezeti az ülést.

(6) Ha a képvisel -testületi ülésen a képvisel -testületi tag a tárgyaló programpontra kapcsolatban kér szót, kérésének eleget kell tenni. Ha a polgármester nem adja meg a szót a képvisel -testületi tagnak, elveszíti a képvisel -testületi ülés vezetésére vonatkozó jogát, a képvisel -testületi ülés vezetését a polgármester-helyettes folytatja. Ha a polgármester-helyettes nincs jelen vagy elutasítja a képvisel -testületi ülés vezetését, akkor a képvisel -testület által megbízott más képvisel -testületi tag vezeti az ülést.

(7) A képvisel -testület mindig testületileg tárgyal. Akkor tárgyalóképes és határozatképes, ha az összes képvisel -testületi tag több mint fele jelen van. A képvisel -testület határozathozatalához a jelenlévő képvisel -testületi tagok többségének jóváhagyása szükséges; rendelet elfogadásához a jelenlévő képvisel -testületi tagok legalább háromötödének jóváhagyása szükséges. Ha a képvisel -testület nem tárgyalóképes és határozatképes, a polgármester 14 napon belül új ülést hív össze.

(8) Ha a képvisel -testület tanácsadó szervet hozott létre, akkor a döntéshozatal előtt a megfelelő témában meghallgatja a tanácsadó szerv véleményét.

(9) A képvisel -testületi ülések

alapulvsnér en nyilvánosak. A képvisel -testület mindig zárt ülést rendel el, ha a tárgyalás tárgyát külön törvények szerint védett információk vagy ügyek képezik; 12a) ez nem érvényes azokra az esetekre, amikor képvisel -testületi ülés tárgyát a következ k képezik:

- a) közforrások felhasználása bérekre, jutalmakra és egyéb olyan célokra, amelyek a község szerveinek m ködésével, a községi szervek tagjainak, a község alkalmazottainak tevékenységével vagy olyan személyek tevékenységével kapcsolatosak, akik a község részére térítéses tevékenységet végeznek,
- b) a községi tulajdonban lév vagyonnal való rendelkezés, így különösen a községi tulajdonban lév vagyon elidegenítése, a községnek a vagyon vonatkozásában történ tulajdonszerzése, vagy a község vagyonának más személyek részére történ használatba adása.

(10) Ha az ülésen a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tagja, az Európai Parlament tagja, a kormány vagy más állami szerv képvisel je kér szót, kérésének eleget kell tenni. A szó a község bármelyik lakosának is megadható.

(11) A helyi képvisel -testület rendeletét és határozatát a polgármester legkés bb az ezek jóváhagyását követ 10. napon írja alá.

(12) A képvisel -testület ülésére vonatkozó részletes szabályokat a képvisel -testület tárgyalási rendje határozza meg.

13. § A polgármester

(1) A községet a polgármester képviseli és a község legfels bb végrehajó szerve. A polgármesteri tisztség köztiszttség. A polgármester megbíztási id szaka az újonnan megválasztott polgármester fogadalomtételével jár le. A polgármester megválasztásának szabályairól külön törvény rendelkezik. 5)

(2) A polgármester a következ szöveg fogalmat teszi: "Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy kötelességeimnek rendesen eleget teszek, a község és a Szlovák Köztársaság érdekeit védelmezni fogom. A Szlovák Köztársaság alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvények és egyéb általános érvény jogszabályok rendelkezéseit a polgármesteri

tisztségem gyakorlása során a legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint juttatom érvényre.

(3) A polgármesteri tisztség a következ tisztségekkel összeegyeztethetetlen:

- a) képvisel -testületi tag,
- b) a megválasztásának helye szerinti község alkalmazottja,
- c) a megválasztásának helye szerinti község által létrehozott költségvetési szervezet vagy dotációs szervezet képviselői szerve,
- d) megyei önkormányzat elnöke,
- e) államigazgatási szerv vezető beosztású alkalmazottja,
- f) egyéb, külön törvény szerinti tisztség. 10b)

(4) A polgármester

- a) ha a jelen törvény nem rendelkezik másként, összehívja és vezeti a helyi képvisel -testület és a községi tanács üléseit, illetve aláírja ezek határozatait,
- b) végzi a község igazgatását,
- c) képviseli a községet az állami szervek, jogi és természetes szervek irányában,
- d) kiadja a községi hivatal munkarendjét, szervezeti szabályzatát, és a község alkalmazottainak javadalmazási szabályzatát, 12b) tájékoztatja a képvisel -testületet a községi hivatal szervezeti szabályzatának kiadásáról és ennek módosításairól,
- e) dönt minden olyan, a község igazgatásával kapcsolatos ügyben, amelyet a törvény vagy a község statútuma nem utal a helyi képvisel -testület kizárólagos hatáskörébe.

(5) A polgármester a község képviselői szerve. A polgármester a közigazgatással kapcsolatos ügyekben a község alkalmazottjának írásban meghatalmazást adhat a természetes személyek és jogi személyek jogaival, jog által védett érdekeivel vagy kötelességeivel kapcsolatos döntésre. A község meghatalmazott alkalmazottja döntési jogkörét a község nevében, az írásos meghatalmazás szerinti terjedelemben gyakorolja.

(6) Ha fennáll a gyanú, hogy a képvisel -testület határozata törvényt sért vagy a község számára kirívóan el nytelen, akkor a polgármester úgy függesztheti fel annak végrehajtását, hogy nem írja alá azt a 12. § (11) bekezdése szerinti határid n belül.

(7) A (6) bekezdés rendelkezése nem vonatkozik a f ellen r megválasztásáról és visszahívásáról szóló határozatra és a polgármester visszahívására irányuló helyi referendum kiírására vonatkozó határozatra.

(8) Ha a képvisel -testület határozatának végrehajtását a (6) bekezdés szerint függesztették, a képvisel -testület az adott határozatot az összes képvisel -testületi tag háromötödös többségével meger sítheti; ha a helyi képvisel -testület a határozatot nem er síti meg a határozat meghozatalától számított két hónapon belül, akkor a határozat érvényét veszti. A polgármester a meger sítt határozat végrehajtását nem függesztheti fel.

(9) A község a vállalkozási tevékenység folytatására jogosult jogi személynek vagy természetes személynek 6638 euróig terjed bírságot szabhat ki, ha az

- a) rendeletbe ütköz módon jár el,
- b) az általa használt telket vagy egyéb ingatlant nem tartja tisztán, nem tartja rendben, és ezzel rontja a község küls megjelenését vagy a községi környezetet, vagy ha közterületet szennyez vagy az arra kijelölt részekén kívül helyez el dolgokat,
- c) ha a természeti katasztrófa következményeinek felszámolása idején vagy ennek során, vagy egyéb rendkívüli esemény során, komoly indok nélkül, nem tesz eleget a polgármester által meghatározott, személyi vagy anyagi segítségnyújtásra vonatkozó kötelezettségének.

(10) A bírság kiszabására a (8) bekezdés szerinti kötelezettségmulasztást elkövet személy kiletér l való, község általi tudomásszerzés napjától számított egy évig van lehetőség, legkés bb viszont a rendelet megsértését l vagy a (8) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettségmulasztástól számított három évig. A bírság kiszabásánál els sorban a jogellenes cselekmény súlyát, elkövetésének módját, id tartamát és következményeit kell figyelembe venni. A bírság kiszabásával kapcsolatos eljárásra a közigazgatási eljárásról szóló általános jogszabály vonatkozik. 15) A bírság összege a községi bevételét képezi.

(11) A polgármester javadalmazását külön törvény szabályozza.

(12) A polgármester köteles elmélyíteni a polgármesteri tisztség gyakor-

lásához szükséges tudását.

13a §

(1) A polgármester megbízatása megszűnik

- a) a fogadalom elutasításával vagy a kikötéssel tett fogadalommal,
- b) a megbízatási időszak lejártával,
- c) megbízásról való lemondással,
- d) szándékosan elkövetett büncselekmény miatt kiszabott jogerős ítélet esetén vagy büncselekmény elkövetése miatt kiszabott jogerős ítélet esetén, ha a szabadságvesztésbüntetést nem függesztették fel,
- e) a cselekvőképesség megvonása vagy a cselekvőképesség korlátozása esetén,
- f) a polgármester visszahívására irányuló helyi referendum eredményeinek kihirdetésével, ha a polgármester visszahívásáról döntöttek,
- g) az állandó lakhelye a községen kívüli helyre változik; a városrészi önkormányzatokkal rendelkező városokban akkor is, ha az állandó lakhelye a tisztségének gyakorlása szerinti városrészen kívüli helyre változik,
- h) a 13.§ (3) bekezdése szerinti esetekben akkor, ha a polgármester az összeférhetlenségi ok létrejöttének napjától számított 30 napon belül nem tesz releváns lépést ezen összeférhetlenségi ok megszüntetésére,
- i) a polgármester elhalálozásával,
- j) a község megszüntetésével.

(2) A polgármesteri megbízatásról való lemondást írásba kell foglalni, a lemondás az ezen írásos jogi aktusban megjelölt időponttal hatályos, de legkorábban a községi hivatalnak való kézbesítés napjától. A megbízatásról való lemondás nem vonható vissza.

(3) A helyi képviselő-testület

- a) a polgármester visszahívására irányuló helyi referendumot ír ki, ha
  1. ezt a választásra jogosult személyek legalább 30 %-a petícióban kéri, 12)
  2. a polgármester súlyosan és ismételtelen elhanyagolja a polgármesteri kötelességeit, megsérti a Szlovák Köztársaság alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvény és az egyéb általános érvény

jogszabályok rendelkezéseit,
b) a polgármester visszahívására irányuló helyi referendumot írhat ki, ha a polgármester távolmaradása vagy a tisztségének ellátására való képtelensége több mint hat hónapja tart

(4) A (3) bekezdés a) pont második alpontja szerinti javaslatról a helyi képviselő-testület az összes képviselő-testületi tag többségével dönt.

(5) A polgármester a községet haladéktalanul köteles írásban értesíteni az (1) bekezdés d), g) és h) pontjai szerinti körülmények fennállásáról.

13b §

A polgármester helyettesítése

(1) A polgármestert a polgármester-helyettes helyettesíti, akit a polgármester, általában a teljes megbízatási időszakra vonatkozóan, a polgármesteri fogadalom letételétől számított 60 napon belül bízik meg a helyettesítéssel; ha erre nem kerül sor, akkor a polgármester-helyettes a helyi képviselő-testület választja meg. Ha a község 20 000 lakos feletti, a polgármester két polgármester-helyestestet bízhat meg, ugyanakkor a köztük lévő sorrendiséget is meghatározza. A polgármester bármikor visszahívhatja a polgármester-helyestestet. Ha a polgármester vissza-hívja a polgármester-helyestestet, akkor a polgármester-helyestest visszahívásától számított 60 napon belül egy másik képviselő-testületi tagot bízik meg a helyettesítéssel.

(2) Ha a községben működik községi tanács, annak a polgármester-helyettes is tagja.

(3) A polgármester-helyettes a polgármester írásos megbízása szerinti terjedelemben helyettesíti a polgármestert.

(4) Ha a polgármester megbízatása a megbízatási időszak lejártát követően megszűnik [13a §, (1) bekezdés, c)-i) pontok], a polgármester-helyettes teljes terjedelemben látja el a polgármester feladatait; ha a helyettesítéssel két polgármester-helyettes van megbízva, akkor ezeket a feladatokat a polgármester-helyettesi tisztséggel való megbízás sorrendje szerint látják el. A helyettesítés az újonnan választott polgármester fogadalomtételével fejeződik be.

(5) A polgármesteri feladatokat a (4)bekezdés szerint ellátó polgármester-helyettes külön törvény szerinti illetményben részesül. 11)

13c §

2002. január 1-i hatállyal a Tt. 453/2001 számú törvénnyel hatályon kívül helyezve

14. §

A községi tanács

(1) A helyi képviselő-testület községi tanácsot hozhat létre. A községi tanács a helyi képviselő-testület által, a teljes megbízatási időszakra megválasztott képviselő-testületi tagokból áll. A községi tanácsot és annak tagjait a helyi képviselő-testület bármikor visszahívhatja. A választás módját a helyi képviselő-testület tárgyalási rendje szabályozza.

(2) A községi tanács tagjainak száma legfeljebb a képviselő-testületi tagok számának harmada lehet. A községi tanács összetételének meghatározásánál figyelembe kell venni a politikai pártok, politikai mozgalmak és a független képviselő-testületi tagok helyi képviselő-testületen belüli arányát.

(3) A községi tanács a helyi képviselő-testület javaslattal, végrehajtó és ellenőrző szerve. Feladatait a helyi képviselő-testület döntései szerint látja el. A községi tanács egyben a polgármester tanácsadó szerve is.

(4) A községi tanács szükség szerint, de legalább háromhavonta ülésezik. Ülését a polgármester hívja össze és vezeti, ha a polgármester ezt elmulasztja megtenni, akkor a polgármester-helyettes.

(5) A községi tanács akkor tárgyalóképes, ha a tanács összes tagjának több mint fele jelen van. A községi tanács határozathozatalához a tanács összes tagjának többségi jóváhagyása szükséges.

15. §

A bizottságok

(1) A helyi képviselő-testület saját, állandó vagy ideiglenes javaslattal, végrehajtó és ellenőrző szervként, bizottságokat hozhat létre.

(2) A bizottságok képviselő-testületi tagokból és a helyi képviselő-testületi-

let által választott egyéb személyekből áll.

(3) A bizottságok összetételét és feladatkörét a helyi képviselő-testület határozza meg.

16. § A községi hivatal

(1) A községi hivatal látja el a helyi képviselő-testület és a polgármester, illetve a helyi képviselő-testület által létrehozott szervek szervezési és adminisztratív jellegű ügyeit.

(2) A községi hivatal különösen a következő feladatokat látja el:

- biztosítja a község szerveinek és a helyi képviselő-testület szerveinek ügyiratkezelését, illetve a község iktatójaként és ügyiratkészítésként működik,
- a helyi képviselő-testület, a községi tanács és a bizottságok számára szakmai háttérrel és egyéb írásos anyagokat biztosít,
- kidolgozza a község döntéseinek írásos változatát,
- végrehajtja a helyi képviselő-testület rendeleteit, határozatait és a község döntéseit.

(3) A községi hivatal munkáját a polgármester irányítja.

(4) A nagyobb alkalmazotti létszámmal rendelkező községeken létrehozható a községi hivatal elöljárójának tisztsége.

(5) A községi hivatal szervezeti felépítését, az alkalmazottak számát és ezek munkavégzését a községi hivatal szervezeti szabályzata rendezi.

16a §

2002. január 1-i hatállyal a Tt. 453/2001 számú törvénnyel hatályon kívül helyezve

17. § A községi hivatal elöljárója

(1) Ha a községben létrehozták a községi hivatal elöljárójának tisztségét, akkor a községi hivatalt az elöljáró vezeti és munkavégzését szervezi. Az elöljárót a polgármester nevezi ki és váltja le.

(2) A községi hivatal elöljárója a község alkalmazottja, aki tevékenységéért a polgármesternek felel. A helyi

képviselő-testületi ülésre felvett jegyzőkönyvet a polgármesterrel együtt írja alá.

(3) A községi hivatal elöljárója tanácskozási joggal részt vesz a helyi képviselő-testület és a községi tanács ülésein.

Af ellen r

18. § Af ellen r jogállása

(1) Af ellen r-t a helyi képviselő-testület választja meg, illetve hívja vissza. Af ellen r a község alkalmazottja, és ha a jelen törvény nem rendelkezik másként, a külön törvény szerinti, egyéb vezető beosztású alkalmazottak összes jogai és kötelezései vonatkoznak rá. 16) Af ellen r a helyi képviselő-testület jóváhagyása nélkül nem folytathat vállalkozási- vagy más kereskedelmi tevékenységet, és nem lehet vállalkozási tevékenységet folytató jogi személyek irányító-, ellenőrző- vagy felügyelő szervének tagja.

Ez a korlátozás nem vonatkozik a tudományos tevékenységre, pedagógiai tevékenységre, lektori tevékenységre, előadói tevékenységre, fordítói tevékenységre, publicisztikai tevékenységre, irodalmi vagy művészeti tevékenységre és a saját vagyonának, vagy kiskorú gyermeke vagyonának kezelésére. Ellenőrzési tevékenységét függetlenül és pártatlanul végzi, összhangban az ellenőrzési tevékenység végzésére vonatkozó alapvető szabályokkal. 16a)

(2) Af ellen r-i tisztséggel összeegyeztethetetlen tisztségek:

- képviselő-testületi tag,
- polgármester,
- a község által létrehozott vagy alapított jogi személy szervének tagja,
- a község egyéb alkalmazottja,
- egyéb, külön törvény szerinti tisztség. 10b)

18a §

A tisztség betöltésének feltételei, a választás és a tisztség gyakorlásának befejezése

(1) Af ellen r-i tisztség betöltésének minimális kvalifikációs feltétele a befejezett teljes középiskolai végzettség.

(2) A helyi képviselő-testület a f ellen r választásának napját, leg-

késbb a választás napja előtt 40 nappal a hivatalos hirdető táblán való megjelentetéssel és a helyben szokásos módon hirdeti ki, úgy, hogy a választásra az addigi f ellen r megbízási idő szakának utolsó 60 napja alatt kerüljön sor. Af ellen r-i tisztségre jelölt személy az írásos jelentkezését legkésőbb a választás napja előtt 14 napon nyújtja be a községi hivatalban. A jelentkezés részét képezi a három hónaptól nem öregebb erkölcsi bizonyítvány és az iskolai végzettséget igazoló okirat.

(3) Af ellen r megválasztásához az összes képviselő-testületi tag többségének jóváhagyása szükséges. Ha az egyik jelölt sem szerez ilyen többséget, a helyi képviselő-testület még ugyanezen az ülésen megtartja a választás második fordulóját, amelybe az a két jelölt jut tovább, akik a választás első fordulójában a legtöbb érvényes szavazatot szereztek. Szavazategyenlenség esetén a második fordulóba az összes, legtöbb szavazatot szerző jelöltek jutnak tovább. A második fordulóban az a jelölt tekintendő megválasztottnak, aki a legtöbb érvényes szavazatot szerezte. Af ellen r megválasztásának további részleteit és a jelentkezés tartalmi elemeit a község határozatban állapítja meg.

(4) Ha a f ellen r-i tisztség gyakorlása a (8) bekezdés a), b) vagy d) pontjai szerinti módon szűnik meg, a helyi képviselő-testület új f ellen r-választást ír ki, úgy, hogy arra a f ellen r-i tisztség gyakorlásának megszűnésétől számított 60 napon belül kerül sor.

(5) Af ellen r-t a helyi képviselő-testület hat évre választja. Af ellen r megbízási idő szak a munkába lépés napjaként meghatározott napon kezdődik.

(6) Af ellen r a megválasztását követően jogosultságot szerez munkaszerződést kötni a községgel. A munkaviszony rövidebb idejű munkaidővel is megállapodható, 16b) a munkaidő hosszát a helyi képviselő-testület a f ellen r-választás meghirdetése előtt határozza meg.

(7) A polgármester a jogszerűen megválasztott f ellen r legkésőbb az előző f ellen r megbízási idő szak lejártának napját követő napon köteles munkaszerződést kötni. A munkába lépés napját az előző f ellen r megbízási idő szak lejártának napját követő

napra kell tenni.

(8) A f ellen r tisztségének gyakorlása megsz nik

- a tisztségr l való lemondással,
- a tisztségb l való visszahívással,
- a megbízási id szak leteltével,
- a f ellen r elhalálozásával vagy halottá nyilvánításával,
- a cselekv képesség megvonásáról vagy a cselekv képesség korlátozásáról szóló ítélet joger re emelkedésének napján,
- szándékosan elkövetett b ncselekmény miatt kiszabott joger s ítélet esetén vagy b ncselekmény elkövetése miatt kiszabott joger s ítélet esetén, ha a szabadságvesztés-büntetést nem függesztették fel,
- azon a napon, amikor a 18. §, (2) bekezdése szerinti tisztséget gyakorolni kezdte.

(9) A helyi képvisel -testület a f ellen rt visszahívhatja tisztségéb l, ha az

- ismételten vagy különösen durva módon megszegi az alkalmazottként vagy vezet beosztású alkalmazottként rá háruló kötelességeket, 16)
- súlyos módon vagy ismételten elhanyagolja a tisztségéb l ered kötelességeit és erre a helyi képvisel -testület már legalább egyszer írásban figyelmeztette,
- valótlan adatot tüntet fel a 18. § (1) bekezdés szerint benyújtott becsületbeli nyilatkozatában vagy a vagyoni helyzetér l szóló nyilatkozatában.

(10) A f ellen r tisztségéb l való visszahívásához az összes képvisel -testületi tag többségének jóváhagyása szükséges.

18b § Több község f ellen re

A f ellen r több község számára is véggezheti ellen rz tevékenységét. Ha a f ellen r a tevékenységét több község számára végzi, a konkrét feladat elvégzésének céljaira az érintett községek a 20a § szerinti szerz dést kötnék. A f -ellen rt a szerz dés részes feleként szerepl községek mindegyikében a helyi képvisel -testület választja meg. Minden részes félként szerepl község polgármestere a 18a § (7) bekezdés szerinti határid n belül köt szerz dést a f ellen rrel.

18c § Af ellen rfizetése

(1) A f ellen r fizetése egyenl a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatalának el z naptári évre vonatkozó adatai alapján számolt nemzetgazdasági szint alkalmazotti átlagfizetés és a község lakossága szerinti egyútható (koeficiens) szorzatával. A község lakossága szerinti koeficiens a következ k szerint alakulnak:

a) 500 lakosig	1,15
b) 500-1000 lakosig	1,28
c) 1001-3000 lakosig	1,54
d) 3001-5000 lakosig	1,68
e) 5001-10 000 lakosig	1,82
f) 10 001-20 000 lakosig	1,96
g) 20 001-50 000 lakosig	2,24
h) 50 001-100 000 lakosig	2,47
i) 100 000 lakos felett	2,78

(2) Ha a község f ellen rének munkaviszonya rövidebb id re szól, fizetését az (1) bekezdés szerint, a munkaidejével arányosan kell megállapítani.

(3) Ha a f ellen r tevékenységét több község számára végzi, minden község az (1) bekezdés szerinti fizetést állapít meg neki, a megállapított munkaid vel arányosan.

(4) A község f ellen rének fizetését egész euróösszegre, felfelé kell kerekíteni.

(5) A helyi képvisel -testület a f ellen rnek az (1) bekezdés szerinti f ellen ri fizetés 30 %-ának erejéig havi jutalmat hagyhat jóvá.

(6) A helyi képvisel -testületek, kölcsönös megállapodásuk alapján, az ellen rz tevékenységet több község számára végz f ellen rnek havi jutalmat hagyhatnak jóvá, a (3) bekezdés szerinti f ellen ri fizetés 30 %-ának erejéig.

18d § Az ellen rz tevékenység terjedelme

(1) Ellen rz tevékenység alatt a község vagyonával és vagyoni érték jogaival, illetve a külön jogszabályok szerint^{16c)} a község használatában lévő vagyonnal való gazdálkodás és rendelkezés törvényességének, eredményességének, gazdaságosságának és hatékonyságának ellen rzését, a község vételeinek, kiadásainak és pénzügyi

m vételeinek ellen rzését, a panaszok^{16d)} és petíciók^{16e)} elintézésnek ellen rzését, az általános érvény jogszabályok betartásának ellen rzését, beleértve a község rendeletei betartásának ellen rzését is, továbbá a helyi képvisel -testületi határozatok végrehajtásának ellen rzését, a községi bels el írások teljesítésének ellen rzését és a külön jogszabályok szerinti^{16f)} további feladatok teljesítésének ellen rzését kell érteni.

(2) Az ellen rz tevékenység a következ kre terjed ki:

- községi hivatal,
- a község által létrehozott költségvetési és dotációs szervezetek,
- azon jogi személyek, amelyekben a község vagyoni részesedéssel rendelkezik, és más olyan személyek, amelyek a község vagyonával rendelkeznek vagy amelyeknek a község a saját vagyonát használ-atba adta, mégpedig a község e vagyonát érint terjedelemben,
- azon személyek, amelyek (akik) külön jogszabály szerint a község költségvetéséb l céltámogatásban vagy visszatérítend pénzügyi segélyben részesültek¹⁰⁾, mégpedig az ezen eszközökkel való rendelkezés terjedelmében.

(3) Az (1) bekezdés szerinti ellen rz tevékenység nem vonatkozik azokra az eljárásokra, amelyek során a jogi személyek vagy természetes személyek jogairól, jog által védett érdekeir l vagy kötelességeir l a község a 27. § szerint közigazgatási eljárás keretében dönt.

18e § Az ellen rz tevékenység szabályai

A f ellen r az ellen rz tevékenysége ellátása során külön törvényben megállapított szabályok szerint jár el. 16a) Az ellen rz tevékenység további részletszabályait a község határozatban állapíthatja meg.

18f § Af ellen r feladatai

(1) Af ellen r

- ellen rz tevékenységet folytat a 18d § szerinti terjedelemben,
- a helyi képvisel -testületnek hatavonta egyszer az ellen rz tevékenység tervére vonatkozó javaslatot terjeszt el , amelyet legké-

- s bb a helyképvisel - testületben való tárgyalást megelőzően 15. napon a községben szokásos módon kell nyilvánosságra hozni,
- c) szakmai véleményt dolgoz ki a község költségvetési javaslatához és a község zárszámadási javaslatához ezek helyi képvisel -testület általi jóváhagyása előtt,
- d) a helyi képvisel -testület legközelebbi ülésén az ellen rzés eredményeir l szóló jelentést nyújt be közvetlenül a helyi képvisel testületnek,
- e) a helyi képvisel -testületnek legalább évenként egyszer az ellen rz tevékenységr l szóló jelentést nyújt be, mégpedig a naptári év végét követő 60 napon belül,
- f) együttm ködik az állami szervekkel az állami (központi) költségvetésben l vagy az Európai Unió strukturális alapjaiból a községnek jutott eszközökkel való gazdálkodás ellen rzésével kapcsolatos ügyekben,
- g) panaszokat intéz, ha err l külön törvény rendelkezik, 16g)
- h) köteles ellen rzést folytatni, ha erre a helyi képvisel -testület kéri,
- i) ellátja a külön törvény szerinti egyéb feladatokat.

(2) A f ellen r tanácskozási joggal részt vesz a helyi képvisel -testület és a községi tanács ülésein; a f ellen r részt vehet a helyi képvisel -testület által létrehozott bizottságok ülésein is.

(3) A f ellen r a 18d § szerinti ellen rz tevékenysége terjedelmében jogosult betekinteni az okiratokba és egyéb iratokba.

(4) A f ellen r a képvisel -testületi tagok és a polgármester számára, kérésre, haladéktalanul köteles hozzáférhetővé tenni az ellen rzéseik eredményeit.

18g § A f ellen ri részleg

(1) A község a községi hivatal részét képező f ellen ri részleget hozhat létre.

(2) A f ellen ri részleg tevékenységét a f ellen r irányítja, tevékenységért felel.

(3) A f ellen ri részleg szakmai, adminisztratív és szervezési támogatást nyújt a f ellen r tevékenységéhez.

19. § A községi rend rség

A községi rend rség létrehozásáról, jogállásáról és feladatköréről külön törvény rendelkezik. 10a)

HARMADIK RÉSZ A KÖZSÉGEK EGYÜTT- M KÖDÉSE

Belföldi együttm ködés

20. § Az együttm ködés formái és alapelvei

(1) A községek konkrét feladat vagy tevékenység megvalósítása céljából kötött szerz dés alapján, községek egyesületének létrehozásáról szóló szerz dés alapján és a külön törvény szerinti jogi személy létrehozásával vagy alapításával m ködhetnek együtt. 16b)

(2) A községek konkrét feladat vagy tevékenység megvalósítása céljából kötött szerz désé alapján szerzett, vagy a külön törvény szerint alapított jogi személy tevékenységével szerzett községi vagyon a szerz désben részes félként részt vevő községek közös tulajdonává válik. Ha a községek nem állapodnak meg másként, a közös tevékenységgel szerzett vagyonból a községek a befektetett eszközök összegével arányos módon részesülnek.

(3) A községek együttm ködése a törvényesség elve, a kölcsönös el nyök elve és a községek lakosainak szükségleteivel való összhang elve mentén valósul meg. A községek a kölcsönös együttm ködésük során egyenlő helyzetben vannak.

20a § A szerz désék

(1) A konkrét feladat vagy tevékenység megvalósításának céljára kötött szerz dés határozott vagy határozatlan időre köthet. Nem képezheti tárgyát jogi személy létrejötte. A szerz dés írásba kell foglalni, egyébként érvénytelen.

(2) A szerz désnek a következőket kell tartalmaznia:

a) a szerz dés részes feleinek megje-

lölése,

- b) a szerz dés tárgyának megjelölése,
c) a szerz dés időbeli hatályának megjelölése,
d) a szerz dés részes feleinek jogai és kötelezései,
e) az egyes községek közös tevékenységgel szerzett vagyonból való részesedése,
f) az építmény kihasználásának módja, ha az a szerz dés részét képezi,
g) a szerz dés l való elállás módja, illetve a vagyoni és pénzügyi kötelezettségek elszámolásának módja.

(3) Ha a szerz dés tárgyát közös községi hivatal létrehozása képezi, akkor a szerz dés a következőket tartalmazza,

- a) a közös községi hivatal székhelyének meghatározása; ha a közös községi hivatal az átruházott államigazgatási tevékenységet olyan község részére biztosítja, amely község ezt külön jogszabály alapján más községek számára is biztosítja, akkor ez a község a közös községi hivatal székhelye,
b) az alkalmazottak számának, a közös községi hivatal kiadásfinanszírozási módjának és szervezeti felépítésének meghatározása,
c) azon polgármester meghatározása, aki a közös községi hivatal vagyoni jogi ügyeiben és a közös községi hivatal alkalmazottaival kapcsolatos munkügyi ügyeiben képviselői szervként jár majd el.

(4) A szerz dés érvényességéhez a szerz désben részes félként résztvevő minden községben az összes képvisel -testületi tag többségének jóváhagyása szükséges. Ha a szerz dés másként nem rendelkezik, a konkrét feladat vagy tevékenység megvalósítása céljára kötött szerz désben l eredő, harmadik személyekkel szemben fennálló kötelezettségért a szerz dés részes felei közösen és egyetemlegesen felelősek.

20b § A községek egyesülete

(1) A községek községek egyesületét hozhatnak létre.

(2) A községek egyesülete jogi személy.

(3) A községek egyesülete a községek egyesületeinek nyilvántartásába való bejegyzéssel jön létre, a bejegyzést a megyeszékhelyen m ködő körzeti hivatal végzi.

(4) A községek egyesületének tevékenységi köre els sorban a szociális ügyekre, a környezetvédelemre (különösen a kommunális szemét összegyjtésére, elszállítására és feldolgozására, a szennyvíz elvezetésére és tisztítására), a helyi közlekedésre, az oktatási szférára, a kultúrára és a helyi idegenforgalomra terjed ki; a községek egyesülete a tevékenységével hozzájárul a községek és a megyék feladatainak ellátásához szükséges feltételek kialakításához.

(5) A községek egyesületének létrehozásáról szóló szerz dés érvényességéhez a szerz désben részes község összes képvisel -testületi tagja többségének jóváhagyása szükséges. A községek egyesületének létrehozásáról szóló szerz dés részét képezi a községek egyesületének alapszabálya.

20c §

(1) A községek egyesületének bejegyzésére vonatkozó kérelmet azon megye székhelyén m köd körzeti hivatalnak kell benyújtani, amelyik megye területi illetékességébe az adott községek egyesülete székhelye szerint tartozik.

(2) A bejegyzési kérelemhez a következ okiratokat kell csatolni:

- a) a községek egyesületének létrehozásáról szóló szerz dés, amelyet az összes, az adott községek egyesületének tagjává váló község polgármestere ellátott kézjegyével, ezek családi- és utónevének , születési azonosító számának, az állandó tartózkodási helyének, a tiszttségének és a község megnevezésének feltüntetésével,
- b) a szerz dés részes feleivé váló községeknek a szerz dés jóváhagyására vonatkozó határozatai,
- c) a községek egyesületének nevében eljárni jogosult meghatalmazott személy kilétére vonatkozó közlemény,
- d) az egyesület alapszabálya, amelyben a következ ket kell feltüntetni:
  1. a községek egyesületének megnevezése,
  2. székhely,
  3. a tevékenység tárgya,
  4. a községek egyesületének szervei, létrehozásuk módja, a községek egyesületének nevében eljárni jogosult szervek meghatározása,
  5. a gazdálkodás alapelvei,
  6. a községek egyesülete meg-

szüntetésének módja, illetve vagyonával való rendelkezés módja és a községek egyesületét terhel összes kötelezettség elszámolásának módja,

e) a községek egyesületének bejegyzésére vonatkozó kérelem benyújtására felhatalmazott személy családi- és utóneve és lakcíme.

(3) A községek egyesületének megnevezése nem lehet azonos a Szlovák Köztársaság területén már korábban tevékenységet kifejt jogi személy megnevezésével, ugyanakkor tartalmaznia kell a "községek egyesülete" szavakat.

(4) Ha a bejegyzési kérelem nem rendelkezik a (2) és (3) bekezdések szerinti kellékekkel vagy a benne foglalt adatok nem teljesek, vagy pontatlanok, akkor a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal legfeljebb 10 napos határid t szab a hiányosságok pótlására és az eljárást felfüggeszti. Ha a kérelmez a megszabott határid n belül nem pótolja a hiányosságokat, a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal megszünteti az eljárást.

20d §

(1) A megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal elutasítja a bejegyzést, ha a benyújtott szerz désb l vagy az alapszabályból az derül ki, hogy a községek egyesületének tevékenysége nincs összhangban

- a) a Szlovák Köztársaság alkotmányával, az alkotmányos törvényekkel, a törvényekkel és a Szlovák Köztársaság nemzetközi szerz désekben tett kötelezettségvállalásaival, vagy a közérdekkel,
- b) a 20b § (4) bekezdésében foglaltakkal

(2) A bejegyzés elutasításáról a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal az eljárás megkezdését l számított 30 napon belül dönt.

(3) A bejegyzést elutasító határozattal szemben az elutasító határozat meghatalmazott általi kézhezvételét l számított 15 napon belül a bíróságon lehet jogorvoslattal élni.

(4) A bíróság a körzeti hivatal döntését megsemmisíti, ha a bejegyzés elutasításának feltételei nem álltak fenn. A községek egyesülete bejegyzésének napja azonos a bíróság döntés joger re emelkedésének napjával. A

megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal a községek egyesülete meghatalmazottjának kérelmére megküldi az alapszabály egy példányát, amelyen külön ki kell jelölni a bejegyzés napját.

(5) Ha a községek egyesülete meghatalmazottjának az eljárás megkezdését l számított 60 napon belül nem kézbesítették a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal bejegyzést elutasító döntését, a községek egyesülete ezen határid leteltét követ napon válik jogalannyá; ez a nap egyben a bejegyzés napja. A megyeszék-helyen m köd körzeti hivatal a községek egyesülete meghatalmazottjának megküldi az alapszabály egy példányát, amelyen külön ki kell jelölni a bejegyzés napját.

20e §

(1) Ha a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal nem talál a bejegyzés elutasítását eredményez okot, az eljárás megkezdését l számított 30 napon belül elvégzi a bejegyzést, és ugyanezen határid vel a községek egyesülete meghatalmazottjának megküldi az alapszabály egy példányát, amelyen külön ki kell jelölni a bejegyzés napját. A bejegyzésr l nem kell határozatot kiadni.

(2) A községek egyesületének, mint jogi személynek a létrejöttét, annak megnevezését és székhelyét a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal a bejegyzést l számított 7 napon belül bejelenti a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatalának; ugyanez vonatkozik a 20d §, (4) és (5) bekezdés szerinti községek egyesületének létrejöttére is.

(3) Ha a jelen törvény nem rendelkezik másként, a bejegyzési eljárásra a közigazgatási eljárás általános szabályai vonatkoznak. 15)

(4) A községek egyesületének nyilvántartását a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal vezeti. A községek egyesületének nyilvántartása nyilvános jegyzék, amelybe a következ ket kell bejegyezni

- a) a községek egyesületének megnevezése és székhelye,
- b) a községek egyesületének tevékenységének tárgya,
- c) a községek egyesületét létrehozó községek megnevezése,
- d) a községek egyesülete nevében eljárni jogosult szerv; e) jogosultság-

- gal rendelkező személyes családi- és utóneve, és állandó lakhelye,
- e) a községek egyesülete bejegyzésének ideje és a bejegyzési azonosítószám,
  - f) a községek egyesületének megszüntetésének ideje és oka,
  - g) a községek egyesülete felszámolási eljárásának kezdete és vége; a felszámolóbiztos családi- és utóneve, állandó lakhelye,
  - h) a cs deljárás kihirdetése és a cs deljárás befejezése vagy a cs deljárás megindítására vonatkozó javaslat elégtelen vagyontérték miatti elutasítása; a cs dbiztos családi- és utóneve, állandó lakhelye,
  - i) a községek egyesületének a községek egyesületeinek nyilvántartásából való törlésének időpontja és oka,
  - j) az a), b) és d) pontok szerinti adatok változásai.

(5) A községek egyesületeinek nyilvántartásában szereplő adatok a bejegyzés napjától mindenkivel szemben hatályosak.

20f §

(1) A községek egyesülete megszüntetésére a következőképpen kerülhet sor:

- a) önkéntes feloszlással vagy más községek egyesületével történő egyesüléssel,
- b) a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal feloszlásáról szóló jogerős döntésével.

(2) A községek egyesületének (1) bekezdés a) pontja szerinti megszüntetése esetén a községek egyesületének képviselői szerve 15 napon belül értesíti a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatalt a községek egyesületének megszüntetéséről. A községek egyesületének (1) bekezdés b) pontja szerinti megszüntetése esetén a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal felszámolóbiztosát nevez ki.

(3) Ha a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal megállapítja, hogy a községek egyesülete a 20d § (1) bekezdése szerinti tevékenységet folytat, haladéktalanul figyelmezteti erre és felhívja az ilyen tevékenységnek a figyelmeztetés kézhezvételétől számított egy hónapon belüli megszüntetésére. Ha a községek egyesülete a határidőleltel után is folytatja ez irányú tevékenységét, a megyeszékhelyen

m köd körzeti hivatal a községek egyesületének feloszlásáról szóló határozatot ad ki. E határozattal szemben a bíróságon lehet jogorvoslással élni.

(4) A 20d § (3) bekezdés és a 20f § (3) bekezdés szerinti határozat megvizsgálása során a bíróság a Polgári Törvénykönyvnek a más szervek határozatainak megvizsgálásáról szóló rendelkezései alapján jár el.¹⁷⁾ A jogorvoslati kérelemnek halasztó hatálya van; komoly ok fennállása esetén a bíróság a döntésének jogerősre emelkedéséig beszüntetheti a községek egyesületének tevékenységét. Ezen időszak alatt a községek egyesülete csak a törvény szerinti feladatainak elvégzése szempontjából elkerülhetetlenül szükséges tevékenységet folytathat. A bíróság a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal döntését hatályon kívül helyezi, ha a községek egyesülete feloszlásának feltételei nem álltak fenn.

(5) A községek egyesülete felszámolási eljárással szűnik meg, kivéve ha az a más községek egyesületével való egyesüléssel szűnik meg. A községek egyesületének felszámolására a külön elírás rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.^{17a)}

(6) A községek egyesülete azon a napon szűnik meg, amikor a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal törli a községek egyesületeinek nyilvántartásából.

21. § A nemzetközi együttműködés

(1) A község a saját hatásköre terjedelmében együttműködhet más államok helyi funkciókat betöltő területi közigazgatási egységeivel vagy hivatalaival. A község jogosult csatlakozni területi egységekhez vagy területi szervekhez egyesített nemzetközi egyesületekhez.

(2) A nemzetközi egyesülettel való megállapodás vagy a nemzetközi egyesületben betöltött tagság nem sértheti Szlovák Köztársaság alkotmányának, az alkotmányos törvények és a törvények rendelkezéseit, továbbá a Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződésében tett kötelezettségvállalásait, sem pedig a közérdeket.

(3) Ha a megállapodás alapján külön szervezet kell létrehozni, az csak magánjogi jellegű szerv lehet.

(4) Ha a község ezt kéri, a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal megvizsgálja a nemzetközi egyesülettel I. szőlő megállapodás tervezetét, vagy a nemzetközi egyesületben betöltött tagságot. A megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal kérelmére a megfelelő államigazgatási szervek kötelesek haladéktalanul segítséget nyújtani az állásfoglalás kidolgozásához.

(5) A község a nemzetközi egyesülettel I. megkötött megállapodás vagy tagságról szóló okirat egy példányát megküldi az ezek nyilvántartását vezető, megyeszékhelyen m köd körzeti hivatalnak.

(6) A megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal a (2) bekezdés rendelkezéseit sértő körülmények fennállása esetén az illetékes bíróságnál kezdeményezi a község kötelezését a nemzetközi egyesülettel I. szőlő megállapodás felmondására vagy az abban betöltött tagság megszüntetésére.

NEGYEDIK RÉSZ

22. § A község várossá nyilvánítása

(1) A kormány javaslatára a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa minden év január 1-i hatállyal várossá nyilváníthatja azon községeket, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:

- a) gazdasági, adminisztratív és kulturális központ vagy idegenforgalmi központ, vagy fürdőhely,
- b) szolgáltatásokat biztosít a környező községek lakosai számára is,
- c) a környező községekkel biztosított a közlekedési kapcsolata,
- d) a területe legalább egy részén városi jellegű beépítéssel rendelkezik,¹⁸⁾
- e) lakossága legalább 5000 fős.

(2) A község akkor is várossá nyilvánítható, ha a lakosság számára vonatkozó feltételt nem teljesíti, de az (1) bekezdés szerinti további adottságok megléte esetén indokolt a várossá nyilvánítása.

(3) A várossá nyilvánításra vonatkozó javaslatot a kormány a község kérelmére terjeszti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé.

(4) A község a község várossá nyilvánítására vonatkozó kérelmet a

megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal közvetítésével nyújtja be; a kérelemhez csatolja a község területrendezési tervét és az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesítését igazoló további dokumentációt. A kérelmet a megyeszékhelyen m köd körzeti hivatal a saját állásfoglalásával együtt továbbítja a minisztérium felé.

(5) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a község várossá nyilvánításáról szóló határozatát a Szlovák Köztársaság Törvénytárában teszik közzé.

(6) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának határozata alapján a kormány a község várossá nyilvánításáról szóló igazolást ad ki.

(7) A várossá nyilvánított község szétválása után a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a kormány javaslatára határozatban vonja meg a városi jogállást azon új községt l, amely már nem teljesíti az (1) bekezdés szerinti feltételeket.

(8) A városok a "város" megjelölést a megnevezésükkel együtt használják.

22a §

(1) A 200 000 f feletti lakosságú városok jogállásáról, területrendezési vonatkozásairól és önkormányzati szerveir l külön törvény rendelkezik.

(2) Pozsonynak (Bratislava), mint a Szlovák Köztársaság f városának különleges jogállásáról, szerveinek struktúrájáról és jogállásáról külön törvény rendelkezik. 18a)

23. §

A városrészek bizottságai

(1) A város a rendszerint saját kataszteri területtel rendelkező városrészeiben bizottságokat hozhat létre. A bizottság tagjai a városi képvisel testületnek az adott városrészben megválasztott összes tagja. A bizottság elnöke a bizottság által megválasztott bizottsági tag.

(2) A városrészek bizottságai a városrész lakosságát képviselik és részt vesznek a város önkormányzati tevékenységének gyakorlásában.

(3) A városi önkormányzati tevékenység gyakorlása során a bizottságot megillet jogokat és kötelessé-

geket, a bizottság és a városi képvisel -testület kölcsönös viszonyait, a bizottság struktúráját és egyéb fontos kérdéseket a város statútuma rendezi.

24. §

A város szervei

(1) A városi képvisel -testület a városi önkormányzat szerve. Jogállását a jelen törvény helyi képvisel testületekre vonatkozó rendelkezései szabályozzák. A városi képvisel -testület ezeken kívül különösen a következőket végzi:

- dönt a városrészek bizottságainak létrehozásáról és azok jogköreinek meghatározásáról,
- megalkotja a város címerét, a város zászlaját, a város pecsétjét, esetlegesen pedig a város himnuszát,
- jóváhagyja a város statútumát.

(2) A várost a város polgármestere képviseli, a város legf bb végrehajtó szerve. Jogállását a jelen törvény polgármesterekre vonatkozó rendelkezései szabályozzák. A város polgármestere ezeken kívül a következőket végzi:

- rzi a város zászlaját és a város pecsétjét,
- használja a városi jelképeket.

(3) A községi tanács és a községi hivatal feladatait a városokban a városi tanács és a városi hivatal látja el.

ÖTÖDIK RÉSZ

25. §

A képvisel -testületi tagok jogai és kötelességei

(1) A képvisel -testületi tag különösen köteles

- fogadalmat tenni a helyi képvisel -testület első ülésén, amelyen részt vesz,
- részt venni a helyi képvisel -testület ülésén és a helyi képvisel -testület azon szerveinek ülésén, amelyekbe megválasztották,
- betartani a község statútumának, a helyi képvisel -testület tárgyalási rendjének el írásait és a képvisel -testületi tagok javadalmazásának alapelveit,
- védelmeszni a község és a község lakosainak érdekeit.

(2) A képvisel -testületi tag megbízatása megsz nik

- az fogadalom elutasításával vagy a kikötéssel tett fogadalommal,
- megbízatási id szak lejártával,
- megbízásról való lemondással,
- szándékosan elkövetett b nccselekmény miatt kiszabott joger s ítélet esetén vagy b nccselekmény elkövetése miatt kiszabott joger s ítélet esetén, ha a szabadságvesztés büntetést nem függesztették fel,
- cselekv képesség megvonása vagy a cselekv képesség korlátozása esetén,
- az állandó lakhelye a községen kívüli helyre változik; a városrészi önkormányzatokkal rendelkező városokban akkor is, ha az állandó lakhelye a tisztségének gyakorlása szerinti városrészen kívüli helyre változik,
- ha egy év alatt egyszer sem jelenik meg a helyi képvisel -testület ülésén,
- a 11 § (2) bekezdés szerinti esetekben,
- a község megszüntetésével, vagy
- elhalálózással.

A képvisel -testületi megbízatásról való lemondás csak akkor érvényes, ha azt szóban jegyz könyvbe mondták vagy írásos formában tették; a képvisel -testületi megbízatásról való írásos lemondás esetén a lemondás a községi hivatalnak való kézbesítést l hatályos. A megbízatásról való lemondás nem vonható vissza.

(3) A képvisel -testületi tag a (2) bekezdés d), f) és h) pontjai szerinti körülményeket köteles írásban haldéktalanul a község tudomására hozni.

(4) A képvisel -testületi tag különösen jogosult

- a helyi képvisel -testületnek és a többi szervnek javaslatokat benyújtani,
- a munkájukkal kapcsolatban kérdést intézni a polgármesterhez és a községi tanács tagjaihoz,
- a tevékenységükkel kapcsolatban információkat kérni a község által alapított vagy létrehozott jogi személyek igazgatóitól,
- a községben vállalkozási tevékenységet folytató természetes és jogi személyekt l információt és felvilágosítást kérni a községben folytatott vállalkozási tevékenységeik következményeivel kapcsolatban,
- részt venni a község szervei által

végzett felmérésekben, ellen részekben, illetve a panaszok és a bejelentések elintézésében,

f) az állami szervektől információkat kérni a képviselő-testületi tagság rendeltetés szerinti ellátásához szükséges ügyekben.

(5) A képviselő-testületi tag tiszttségét alapulvételül a munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló más jogviszony felfüggesztése nélkül látják el. A képviselő-testületi tagság ellátásáért a község javadalmazást állapíthat meg. A képviselő-testületi tagnak a tiszttsége ellátásával összefüggésben ténylegesen felmerült kiadásokért a munkaviszonyban lévő alkalmazottakra vonatkozó külön rendelkezések szerint jár költségtérítés.

(6) A képviselő-testületi tag a tiszttségének ellátása miatt nem korlátozható a munkajogviszonyból vagy a munkavégzésre irányuló más jogviszonyból eredő jogaiban és jogosultságaiban. A képviselő-testületi tagoknak a munkaadók külön rendelkezések szerint teszik lehetővé a tiszttségük ellátását; ugyanez érvényes azon bizottsági tagok vonatkozásában, akik nem képviselő-testületi tagok. A község a munkaadó kérelmére megtéríti a már kifizetett jövedelempótlás vagy más, munkáért járó díj költségeit. A munkaviszonnyal vagy munkavégzésre irányuló más jogviszonnyal nem rendelkező képviselő-testületi tagok számára a község az elmaradt jövedelmet pótolja.

(7) A képviselő-testületi tag a választó kérésére köteles a saját tevékenységére és a képviselő-testület tevékenységére vonatkozó információkat nyújtani.

(8) Annak a képviselő-testületi tagnak, akit a polgármester-helyettesi tiszttség ellátásának érdekében az állásából hosszútávon és teljes egészében felmentettek, az alkalmazásban járó fizetés vagy másféle javadalmazás pótlására a község megfelelő fizetést biztosít. Az addigi állásában meglévő munkajogviszonya a külön rendelkezések szerinti feltételek mellett érintetlen marad. 18b)

(9) A képviselő-testületi tag javadalmazását a képviselő-testületi tagok javadalmazására vonatkozó irányelvek mentén különösen a tiszttségből eredő feladatokra és idényességre tekintettel kell megállapítani.

26. §

A képviselő-testületi tag a következő fogalmat teszi: "Becsületesemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy kötelességeimnek rendesen eleget teszek, a község (város) érdekeit védelmezni fogom, a Szlovák Köztársaság alkotmányának, az alkotmányos törvények, a törvények és egyéb általános érvényű jogszabályok rendelkezéseit betartom, és a képviselő-testületi tagságom gyakorlása során a legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint juttatom érvényre azokat."

HATODIK RÉSZ

ZÁRÓ, ÁTMENETI ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZ RENDELKEZÉSEK

27. §

(1) Azon eljárásokban, amelyekben a község a természetes személyek vagy jogi személyek jogairól, jog által védett érdekeiről vagy kötelességeiről az átruházott államigazgatási jogköreinek gyakorlása keretében dönt, a közigazgatási eljárásról szóló általános jogszabályt kell alkalmazni. 15)

(2) Azon eljárásokban, amelyekben a község a természetes személyek vagy jogi személyek jogairól, jog által védett érdekeiről vagy kötelességeiről az önkormányzati jogköreinek gyakorlása keretében dönt, a közigazgatási eljárásról szóló általános jogszabályt kell alkalmazni 15); ha külön jogszabály 18c) nem rendelkezik másként, a község döntésével szembeni jogorvoslatról a bíróság dönt.

(3) Ha a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága a területi önkormányzati választások eredményeit érvényteleníti vagy eredményeit semmissé nyilvánítja, 19) akkor a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának döntése által érintett területi önkormányzati szerv azon jogi aktusai, amelyeket a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának döntéshozatalát megelőzően bocsátott ki, az arra jogosult szerv által kibocsátott jogi aktusoknak kell tekinteni.

27a §

(1) Az utcák és egyéb közterek megjelölésének és az építmények számozásának részleteit a minisztérium rendeletben határozza meg.

(2) A közigazgatási eljárásról szóló általános jogszabály rendelkezései nem vonatkoznak a községek megnevezéséről, a községrészek megnevezéséről, a községek területének 2. § (3) bekezdése szerinti kivüli változásáról, illetve a összezárási számok és házszámok megállapítására irányuló döntéshozatalra. 15)

28. §

(1) A községekre szállnak át mindazon jogkörök, amelyek a jelen törvény hatálybalépésének napján külön jogszabályok alapján a helyi és városi nemzeti bizottságokhoz tartoztak, feltéve ha külön törvény nem telepíti azokat állami szervekhez. 20)

(2) Az A és B mellékletek szerinti terjedelemben a községekre szállnak át azon jogkörök is, amelyek a jelen törvény hatálybalépésének napján külön jogszabályok alapján a járási és a kerületi nemzeti bizottságokhoz tartoztak.

29. §

A község vagyonáról, annak megszerzéséről, az avval való rendelkezésről és gazdálkodásáról külön törvény rendelkezik.

29a §

Ha a jelen törvényben vagy külön jogszabályban a "község" szó használatos, akkor ebbe a város is beleértendő, feltéve, hogy a jelen törvényben vagy a külön jogszabályból nem nyilvánvaló, hogy az adott rendelkezések kizárólag a községre vagy kizárólag a városra vonatkoznak.

30. §

Átmeneti rendelkezések

(1) Az a község, amely a szimbólumait a Szlovák Köztársaság Heraldikai Jegyzékébe való bejegyzés céljából nem terjesztette el a minisztériumnak, 2006. december 31-ig köteles azt megtenni.

(2) A 13. § (8) bekezdése szerinti azon tevékenység miatti bírságolásnál, amelyre 2002. december 31-ig elterjedt sor, ha a polgármester 2001. december 31-ig nem indította meg az el-

járás, a jelen törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A 2001. december 31-e el tt megindított, 13. § (8) bekezdése szerinti bírságszabásra irányuló eljárásra az addigi szabályok vonatkoznak.

(3) A 2002. január 1-e el tt létrejött együttm ködési megállapodásokat a község 2002. március 31-ig nyújtja be a kerületi hivatalhoz; ugyanezen határid vel nyújtja be a nemzetközi egyesületben betöltött tagságra vonatkozó okiratot, ha az 2001 december 31-e el tt jött létre.

(4) A 2001. december 31-e el tt várossá nyilvánított község a jelen törvény szerint min sül városnak.

(5) A 2001. december 31-e el tt létrejött községek egyesülete a jelen törvény szerint min sül községek egyesületének.

(6) A tiszttségébe 2001. december 31-e el tt megválasztott községi f ellen r a 2002. január 1-e után megválasztott községi f ellen r megválasztásáig gyakorolja tiszttségét, de legkés bb 2003. március 31-ig. A tiszttségébe 2001. december 31-e el tt megválasztott községi f ellen r községgel fennálló munkajogviszonya nem sz nik meg.

30a §

A 2004. július 1-t l hatályos rendelkezésekkel kapcsolatos átmeneti szabályok

(1) Azokban a községekben, ahol a 2004. június 30-ig érvényes és hatályos el írások alapján megválasztott f ellen r tevékenykedik, ennek hivatali ideje lejártát követ en a jelen törvény szerint kell lebonyolítani az új f ellen r megválasztását.

(2) Azokban a községekben, ahol nincs megválasztott f ellen r, vagy nem tevékenykedik több községért felel s f ellen r, ott 2005. január 1-i határid vel a jelen törvény rendelkezései szerint választanak f ellen rt.

(3) Azokban a községekben, ahol megválasztott f ellen r tevékenykedik, a f ellen r javadalmazását, 2005. január 1-i határid vel, a jelen törvény szerint kell rendezni.

(4) Az a 2004. június 30-ig érvényes el írások alapján megválasztott f ellen r, aki nem teljesíti a 18a § (1) bekezdés szerinti iskolai m velt-

ségre vonatkozó feltételeket, továbbra is tiszttségében marad. Az ilyen f ellen r legkés bb 2009. június 30-ig köteles megszerezni a 18a § (1) bekezdés szerinti iskolai m veltséget, ellenkez esetben úgy kell venni, hogy tiszttségé le napon lemondott.

(5) Az a f ellen r, aki nem tesz eleget az egyéb vezet beosztású alkalmazottakra vonatkozó kötelességeknek 16) vagy nem teljesíti a 18. § (1) bekezdése harmadik mondatát, illetve (2) bekezdése szerinti feltételeket, 2004. október 1-ig köteles ezeknek eleget tenni, ellenkez esetben úgy kell venni, hogy tiszttségé le napon lemondott.

30b §

(1) A 2. § (5) és (6) bekezdése szerinti eljárás nem érinti a tulajdoni viszonyokat.

(2) Az illetékes kataszteri hivatal megteszi a 2a § (5) és (6) bekezdések szerinti területváltozásokból következ intézkedéseket.

30c §

Az a 2004. június 30-ig érvényes el írások alapján megválasztott f ellen r, aki nem teljesíti a 18 § (1) bekezdés harmadik mondatát szerinti feltételt, 2005. március 1-ig köteles annak eleget tenni, ellenkez esetben úgy kell venni, hogy tiszttségé le napon lemondott.

30d §

A 2010. április 1-t l hatályos rendelkezésekkel kapcsolatos átmeneti szabályok

A község a helyi képvisel -testület tárgyalási rendjét, 2010. szeptember 30-i határid vel, a 12. § (1)(6) bekezdésekben foglaltaknak megfelel en módosítja.

31. §

A következ jogszabályok hatályukat veszítik:

1. a Tt. 69/1967 számú törvénye a nemzeti bizottságokról, módosítva a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 72/1969 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 115/1970 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 130/1970 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 131/1970 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 34/1971 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 62/1971 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti

Tanács Tt. 121/1971 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 159/1971 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 52 /1982 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 139/1982 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 107 /1988 számú törvényével, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 130/1990 számú törvényével;

2. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 72/1969 számú, a Szlovák Szocialista Köztársaság nemzeti bizottságaival kapcsolatos néhány szervezeti és hatásköri intézkedésr l szóló törvényének 2. cikkelye, módosítva a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 34/1971 számú törvényével és a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 159/1971 számú törvényével;

3. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 131/1970 számú törvénye a Szlovák Szocialista Köztársaság kerületi nemzeti bizottságainak létrehozásáról és ezzel kapcsolatos intézkedésekr l, módosítva a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 34/1971 számú törvényével és a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 159/1971 számú törvényével;

4. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 159/1971 számú törvényének II. cikkelye, amely a nemzeti bizottságokról szóló törvényt módosítja és a nemzeti bizottságok hatásköreit rendezik az államigazgatás egyes területein;

5. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 52/1982 számú törvényének VI. cikkelye, amely a nemzeti bizottságokról szóló törvényt módosítja és a központi községekben m köd helyi nemzeti bizottságok hatáskörét rendezik;

6. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 139/1982 számú törvényének II. és III. cikkelye, amelyek a nemzeti bizottságokról szóló törvényt módosítják és a városi nemzeti bizottságok hatásköreit rendezik az államigazgatás egyes területein;

7. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 107/1988 számú törvényének II. cikkelye, amely a nemzeti bizottságokról szóló törvényt módosítja;

8. a néhány államigazgatási hatáskör átruházásáról szóló 305/1948 számú kormányrendelet;

9. a további államigazgatási hatáskörök átruházásáról és az államigazgatás további egyszer sítésér l szóló 116/1949 számú kormányrendelet;

10. a további államigazgatási hatáskörök átruházásáról és az államigazgatás további egyszeri átadásáról szóló 122/1951 számú kormányrendelet, módosítva a Tt. 47/1953 számú kormányrendelettel;

11. a nemzeti bizottságok tagjainak, a szakbizottságok tagjainak és a nemzeti bizottságokban tevékenykedő k javadalmazásának, költségterítésének és egyéb jogviszonyainak rendezéséről szóló Tt. 12/1968 számú kormányrendelet, módosítva a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának Tt. 128/1971 számú rendeletével és a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának Tt. 229/1988 számú rendeletével;

12. a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának a nemzeti bizottságok közrendjének ellenőrzéséről szóló Tt. 18/1972 számú rendelete, módosítva a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának Tt. 157/1982 számú rendeletével;

13. a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának a jelentős nagyvárosok és fürdővárosok kijelöléséről szóló Tt. 156/1982 rendelete, módosítva a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának Tt. 28/1989 számú rendeletével;

14. a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának "A nemzeti bizottságok fejlesztéséről" című elismerő oklevél adományozásáról szóló Tt. 60/1984 rendelete.

32. §

A jelen törvény az 1990. évi községi önkormányzati választások napján lép hatályba; a 30. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés a kihirdetés napján lép hatályba.

F. Mikloško, s.k.
V. Meiar, s.k.

1) a Szlovák Köztársaság Alkotmányának 64a cikkelye (Tt. 460/1992), módosítva a Tt. 90/2001 számú törvénnyel

1a) a Szlovák Köztársaság Alkotmányának 67. cikkelye (2) bekezdése, módosítva a Tt. 90/2001 számú törvénnyel

1b) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság államnyelvéről szóló Tt. 270/1995

számú törvénye 3. § (3) bekezdésének d) pontja

1c) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a községek nemzeti kisebbségek nyelvén való megjelöléséről szóló Tt. 191/1994 számú törvénye

1d) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság fővárosáról, Pozsonyról szóló Tt. 377/1990 számú többször módosított törvénye

a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Kassa városról szóló Tt. 401/1990 számú, többször módosított törvénye

2) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának az ingatlannyilvántartásról és az ingatlanokkal kapcsolatos tulajdonjog és más jogok bejegyzéséről szóló Tt. 162/1995 számú többször módosított törvénye (kataszteri törvény)

2a) a petíciós jogról szóló Tt. 85/1990 számú törvény, módosítva a Tt. 242/1998 számú törvénnyel

2b) a nemzeti kisebbségek nyelvének használatáról szóló Tt. 184/1999 számú törvény 4. § (1) bekezdése

3) a Szlovák Köztársaság polgárainak lakhely-bejelentéséről és a Szlovák Köztársaság lakosságának nyilvántartásáról szóló Tt. 253/1998 számú, többször módosított törvény 3. §-a, a külföldiek tartózkodásáról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 48/2002 számú, többször módosított törvény 34. §-a

4) például az árvízvédelemről szóló Tt. 7/2010 számú törvény

4a) a Tt. 253/1998 számú, többször módosított törvény 8. §-a, a Tt. 48/2002 számú, többször módosított törvény 17. §-a

5) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a helyi önkormányzati választásokról szóló Tt. 346/1990 számú törvénye

5a) például a helyi adókról, a kommunális szemét és az apróbb építési törmelék díjairól szóló Tt. 582/2004 számú, többször módosított törvény

5b) például a egyéni vállalkozásról szóló Tt. 455/1991 számú törvény 34. § (2) bekezdése, módosítva a Tt. 279/2001 számú törvénnyel

a közúti közlekedésről szóló Tt. 168/1996 számú törvény 30. § b) pontja, módosítva a Tt. 506/2002 számú törvénnyel

a piaci letételekben való áruértékesítésről és szolgáltatásnyújtásról szóló és az egyéni vállalkozásról szóló Tt. 455/1991 számú, többször módosított törvény módosításáról szóló Tt. 178/1998 számú törvény 3. § (1) bekezdése, módosítva a Tt. 210/1999 számú törvénnyel

az élelmezési és mezőgazdasági célú növények genetikai forrásainak védelméről szóló Tt. 215/2001 számú törvény 8. § (5) bekezdésének a) pontja

a légkör védelméről szóló és a légkörszennyezésért fizetendő díjakról szóló Tt. 401/1998 számú, többször módosított törvény módosításáról szóló Tt. 478/2002 számú törvény 34. § (1) bekezdésének c), d), e) és k) pontjai

az iskolák állami igazgatásáról, az iskolák önkormányzatáról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 596/2003 számú, többször módosított törvény 16. § (1) bekezdésének k) pontja

Az energetikáról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 656/2004 számú törvény 11. § (3) b) pontjának 9. alpontja, módosítva a Tt. 283/2008 számú törvénnyel

Az ártatóanyagokról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 171/2005 számú törvény 21. §-a, a környezeti hatások felméréséről és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 24/2006 számú törvény 23. §-a

5c) a szemétkézelésről szóló Tt. 223/2001 számú törvény 39. §-a

5d) a fogyasztóvédelemről és a Szlovák Nemzeti Tanács szabálysértésekről szóló Tt. 372/1990 számú, többször módosított törvényének módosításáról szóló Tt. 250/2007 számú, többször módosított törvény

6) az emlékművek védelméről szóló Tt. 49/2002 számú, többször módosított törvény

6a) a szociális segélyről szóló Tt. 195/1998 számú, többször módosított törvény

6b) a Tt. 184/1991 számú törvény 3. § (3) bekezdése

7) a politikai pártokról és politikai mozgalmakról szóló Tt. 85/2005 számú, többször módosított törvény

8) a polgárok egyesülési jogának gyakorlásáról szóló Tt. 83/1990 számú, többször módosított törvény

8a) a Szlovák Köztársaság Alkotmánya 71. cikkelyének (2) bekezdése, módosítva a Tt. 90/2001 számú törvénnyel

8b) például a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a Szlovák Köztársaság Számvev székér l szóló, Tt. 39/1993 számú törvényének 4. § c) pontja

8c) a megyék önkormányzatáról szóló Tt. 302/2001 számú, többször módosított törvény 8a § (4) bekezdése

8d) a Polgári Perrendtartás 250. § (6) bekezdése

9) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a községek vagyonáról szóló Tt. 138/1991 számú, többször módosított törvénye

9a) a könyvvitelr l szóló Tt. 431/2002 számú, többször módosított törvény

9b) a könyvvizsgálókról, az auditról és a könyvizsgálati tevékenység felügyeletér l szóló és a könyvvitelr l szóló Tt. 431/2002 számú, többször módosított törvény módosításáról szóló Tt. 540/2007 számú törvény

10) például a területi önkormányzatok költségvetési szabályairól és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 583/2004 számú törvény, a közigazgatás költségvetési szabályairól és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 523/2004 számú törvény

10a) a Szlovák Nemzeti Tanács községi rend rségr l szóló Tt. 564/1991 számú, többször módosított törvénye

10b) például az ügyészekr l és az ügyészi várományosokról szóló Tt. 154/2001 számú törvény

11) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a községek és városok polgármestereinek jogállásáról és javadalmazásáról szóló Tt. 253/1994 számú, többször módosított törvénye

11a) a készenléti id költségvetési szervezeteken és néhány további szer-

vezeten és szerven belüli térítésér l és javadalmazásáról szóló Tt. 143/1992 számú, többször módosított törvény

12) Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 346/1990 számú, többször módosított törvénye 2. § (1) és (2) bekezdései

12a) például a Kereskedelmi Törvénykönyv (Tt. 513/1991) 17.-20. §-ai, a bankokról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 483/2001 számú törvényének 91. §-a, a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a adók és illetékek kezelésér l és a területi pénzügyi szervek rendszerének változásairól szóló Tt. 511/1992 számú törvény 23. §-a, a személyes adatok védelmér l szóló Tt. 428/2002 számú, többször módosított törvény

12b) az egyes közérdek munkát végz alkalmazottak javadalmazásáról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 553/2003 számú törvény 1. § (3) bekezdésének b) pontja

15) a közigazgatási eljárásról szóló Tt. 71/1967 számú, többször módosított törvény

16) a közérdek munka végzésér l szóló Tt. 552/2003 számú törvény

16a) a pénzügyi ellen rzésr l és a bels auditról szóló Tt. 502/2001 számú törvény

16b) a Munka Törvénykönyvének 49. és 50. §-ai

16c) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak az állami vagyon kezelésér l szóló Tt. 278/1993 számú, többször módosított törvénye

16d) a panaszokról szóló Tt. 152/1998 számú törvény

16e) a petíciós jogról szóló Tt. 85/1990 számú törvény, módosítva a Tt. 242/1998 számú törvénnyel

16f) például a területi önkormányzatok költségvetési szabályairól és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 583/2004 számú törvény

16g) a Tt. 152/1998 számú törvény 11. § (3) bekezdése

17) a Pogári Perrendtartás 250i-250s §-ai

17a) a többször módosított Kereskedelmi Törvénykönyv 70-75a §-ai

18) a területrendezés-tervezésr l és a építési rendtartásról szóló Tt. 50/1976 számú törvény 139a § (6) bekezdése

18a) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a Szlovák Köztársaság f városáról Pozsonyról szóló Tt. 377/1990 számú többször módosított törvénye

18aa) például a hazardjátékokról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 171/2005 számú törvény

18b) a Munka Törvénykönyvének 136. § (2) bekezdése, módosítva a 210/2003 számú törvénnyel

18c) például a hazardjátékokról és néhány törvény módosításáról szóló Tt. 171/2005 számú, többször módosított törvény

19) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának szervezetér l, az alkotmánybírósági eljárásról és az alkotmánybírók jogállásáról szóló Tt. 38/1993 számú törvénye 63. § (1) bekezdésének a)-c) pontjai

20) a Szlovák Nemzeti Tanácsnak a helyi államigazgatás szervezetér l szóló Tt. 472/1990 számú törvénye 14. § (5) bekezdése. A Szlovák Nemzeti Tanácsnak a környezetvédelmi államigazgatásról szóló Tt. 595/1990 számú törvénye 13. § (4) bekezdése.

A község (város) hangosbeszél jében lehet magyarul is beolvasni hirdetményeket?

A község (város) hangosbeszél jén lehet magyarul is hirdetni Az államnyelvtörvény értelmében azonban csak a szlovák nyelv hirdetését követ en.

270/1995 Z.z. Zákon o štátnom jazyku Slovenskej republiky

§ 5

(3) *Oznamy ur ené na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení sa zverej ujú v štátnom jazyku; tieto oznamy možno zverejni aj v inom jazyku po ich zverejnení v štátnom jazyku.*

Tt. 270/1995 sz. törvény a Szlovák Köztársaság államnyelvé r l

5. §

(3) *A nyilvánosság tájékoztató-sára szánt, a helyi rádió vagy egyéb*

Technikai berendezések által közzétett közleményeket államnyelven teszik közzé; ezeket a közleményeket az államnyelven való közzétételt követ en más nyelven is közzé lehet tenni.

A magyar tannyelv iskolák, óvodák, az iskolaklubok, iskolai és óvodai étkezdék nevét fel kell tüntetni magyarul is?

A magyar tanítási nyelv iskolák (ide értve az óvodákat is) megnevezésében a szlovák nyelv részekén túl magyarul is fel kell tüntetni az iskola (óvoda) fajtáját azaz: pl. "iskola", "óvoda". Ha az adott iskola (óvoda) magyarul településen m ködik, akkor az iskola (óvoda) fajtájának magyar nyelv megjelölésén túl az adott település magyar nyelv megjelölését is fel kell tüntetni. (pl. „Materská škola s vyu ovacím jazykom ma arským, Brnenské námestie 16, Kolárovo Óvoda, Gúta”). A vegyesen, magyar és szlovák tannyelv osztályokkal rendelkező iskola (óvoda) esetében az iskola hivatalos megnevezése csak az iskola fajtáját tartalmazza magyarul is, de a település magyar nyelv megjelölését nem.

A törvény értelmében az iskolai intézményekre (pl. iskolai klub, étkezde) megfelel en kell alkalmazni az iskolákra (óvodákra) vonatkozó el írásokat. Mivel azonban az étkezdének nincs "tanítási nyelve" - így a tanítási nyelvhez kötött magyar megnevezésrészekre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók, azon étkezdék megnevezésében kell csak magyar nyelv fajtamegjelölést ("étkezde") és magyar nyelv településnevet használni, amelyek jogilag vagy szervezetenként magyar tanítási nyelv iskolához (óvodához) tartoznak. (pl. „Školská jedále, Lesná 8, Kolárovo Iskolaétkezde, Gúta”). A vegyesen, magyar és szlovák tannyelv osztályokkal rendelkező iskolához (óvodához) tartozó étkezde esetében az étkezde megnevezése csak az "étkezde" megnevezést tartalmazza magyarul, a település magyar nyelv megjelölését nem.

A magyar tanítási nyelv iskolák (óvodák) esetében a fentiek szerinti magyar nyelv részeket tartalmazó megnevezéseket kell használni az iskola (óvoda) pecsétjein, és az általuk kiadott okiratokon. A magyar tanítási nyelv vagy vegyes (részben magyar) tanítási nyelv iskolák (óvodák) épületein feltüntetett megnevezés magyarul csak az iskola (óvoda) típusát tartalmazza,

Azzal, hogy a szlovák megnevezés b l is kimarad az utca neve, a házszám és a település megnevezése. (pl. „Základná škola s vyu ovacím jazykom ma arským Alapiskola)

Ha az iskola (óvoda) rendelkezik tiszteletbeli megnevezéssel, akkor az ilyen megnevezést adományozó oklevélben feltüntetett teljes (!) magyar nyelv tiszteletbeli megnevezés az iskola megnevezésének részét képezi (pl. „Základná škola Mateja Korvína s vyu ovacím jazykom ma arským, Školská 6, Kolárovo Corvin Mátýás Magyar Tanítási Nyelv Alapiskola, Gúta”)

596/2003 Z.z. Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve

§ 21 | Ozna ovanie škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyu ovania alebo pracovísk praktického vyu ovania

(1) *Názov školy sa skladá z ozna enia druhu alebo typu školy a názvu ulice, popisného ísla hlavnej budovy a úradného názvu sídla školy. Názov školy sa uvádza v prvom páde. So súhlasom ministerstva môže škola na základe žiadosti používať jej historický názov. Ak bol škole udelený estný názov, je sú as ou názvu školy a uvedie sa za druhom alebo typom školy. Názov školy musí by zhodný s názvom školy uvedeným v sieti.*

(2) *Škola, kde sa výchovno-vzdelávací proces uskuto uje v triedach v slovenskom jazyku a sú asne v jazyku národnostných menšín, má vo svojom názve druh a typ školy uvedený v slovenskom jazyku a v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.*

(3) *Škola, kde sa výchovno-vzdelávací proces uskuto uje iba v jazyku národnostných menšín, má v názve uvedený aj vyu ovací jazyk školy a druh a typ školy sa uvádza v slovenskom jazyku a v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Sídllo školy sa uvádza v slovenskom jazyku; ak je sídlom školy obec, v ktorej príslušníci národnostnej menšiny tvoria najmenej 20 % obyvate stva, uvedie sa sídllo aj v jazyku národnostnej menšiny.*

(11) *Názov školy sa používa na úradných pe iatkach a listinách vydaných touto školou, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*

(12) *Na vonkajšom ozna ení budovy školy sa uvádza názov školy bez uvedenia názvu ulice, popisného ísla hlavnej budovy a úradného názvu sídla školy.*

Tt. 596/2003 számú törvény az oktatásügyi államigazgatásáról és az iskolák önkormányzatáról

21. §

Az iskolák, oktatási intézmények, gyakorló oktatási központok vagy gyakorló oktatási munkahelyek megjelölése

(1) Az iskola megnevezése az iskola fajtájának vagy típusának megjelöléséből és az utca nevéből, a f - épület számjelöléséből és az iskola székhelyének hivatalos megnevezéséből áll. Az iskola megnevezését alanyesetben kell feltüntetni. A minisztérium engedélyével, kérelemre, az iskola a történelmi megnevezését is használhatja. Ha az iskolának díszmegnevezést adományoztak, az az iskola megnevezésnek részét képezi és az iskola fajtájának vagy típusának megjelölése mögött kell feltüntetni. Az iskola megnevezésének egyeznie kell az iskola hálózaton belüli megnevezésével.

(2) Annak az iskolának az esetében, amelyben az osztályokban megvalósuló nevelési-oktatás tevékenység szlovák nyelven és ezzel egyidejűleg kisebbségi nyelven is folyik, az iskola megnevezésében az iskola fajtáját és típusát szlovák nyelven és az adott kisebbségi nyelven kell feltüntetni.

(3) Annak az iskolának az esetében, amelyben a nevelési-oktatás tevékenység kizárólag kisebbségi nyelven folyik, az iskola megnevezésében fel kell tüntetni az iskola tanítási nyelvét, az iskola fajtáját és típusát pedig szlovák nyelven és az adott kisebbségi nyelven kell feltüntetni. Az iskola székhelyét szlovák nyelven kell feltüntetni; ha az iskola székhelye olyan településen van, ahol a kisebbséghez tartozó személyek a lakosság legalább 20%-át teszik ki, a székhelyet a kisebbségi nyelven is fel kell tüntetni.

(11) Az iskola megnevezését használni kell az iskola hivatalos pecsétjein és okiratain, kivéve ha a jogszabály másként rendelkezik.

(12) Az iskola épületének külső megjelölésében az iskola megnevezését az utca neve, a f - épület számjelölése és az iskola székhelyének hivatalos meg-

nevezése nélküli formában kell feltüntetni.

A községi (városi) rend rök milyen jogi keretek között használják, illetve használhatják a magyar nyelvet?

A magyarlakta településen a községi (városi) rend rök köteles biztosítani, hogy a magyar nemzetiségű polgár a községi (városi) rend rökkel fenn tartott hivatalos érintkezésben használhassa a magyar nyelvet. A konkrét községi (városi) rend rök ugyan nem köteles bírni a magyar nyelvet, de ettől függetlenül neki személyesen, vagy a községi (városi) rend röknek biztosítania kell, hogy a magyar nemzetiségű polgár szóban és írásban használhassa az anyanyelvét a vele fenntartott hivatalos kapcsolatban. E kötelezettség megsértésével a községi (városi) rend rök szabálysértést követ el - 7b §, (1) bek., a) pont

Ha egy konkrét hivatalos ügy intézésében a magyar nemzetiségű polgáron kívül olyan harmadik fél is részt vesz, aki nem ért magyarul, akkor szlovákul kell kommunikálni. Ha ez a harmadik személy olyan szlovák vagy más nemzetiségű polgár, aki ért magyarul, akkor a magyar nemzetiségű polgár használhatja a magyar nyelvet és a községi (városi) rend röknek biztosítania kell számára a magyar nyelvű kommunikáció feltételeit.

A községi (városi) rend rökön belüli szolgálati viszonyban a magyar nyelv szabadon használható, amennyiben azzal a jelenlévők egyetértenek. A jelenlévők nem kell minden esetben kifejezetten kérnük az egyetértésüket, hiszen amíg a jelenlévők a magyar nyelvű szolgálati kommunikációt kifejezetten nem utasítják el, ráutaló magatartással, hallgatólagosan fejezik ki egyetértésüket.

184/1999 Z.z. o používaní jazykov národnostných menšín

§ 2 | Používanie jazyka menšiny v úradnom styku

(3) Občan Slovenskej republiky, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, má právo v obci (2a) pod odseku 1 komunikovať v ústnom a písomnom styku pred orgánom miestnej štátnej správy, orgánom územnej samosprávy a územnou samosprávnou zriadenou právnickou osobou (alebo len „orgán verejnej správy“) vrátane predkladania písomných listín a

dôkazov aj v jazyku menšiny a orgán verejnej správy poskytne odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny s výnimkou vydávania verejných listín, pričom táto výnimka sa netýka verejných listín pod odsekmi 4 a 5. V pochybnostiach je rozhodujúce znenie odpovede orgánu verejnej správy v štátnom jazyku. Orgán verejnej správy vytvorí podmienky na uplatnenie práva pod prvej vety adekvátnym spôsobom, pričom si môže určiť asový priestor na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny. Orgán verejnej správy zabezpečí informáciu o možnostiach používania jazyka menšiny v sídle orgánu verejnej správy na viditeľnom mieste.

§ 7

(3) V obci pod a § 2 ods. 1 sa v obecnej polícii môže v služobnom styku používať okrem štátneho jazyka aj jazyk menšiny, ak s tým prítomní súhlasia.

(4) Ak príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a obecnej polície ovládajú jazyk menšiny, v obci pod a § 2 ods. 1 môžu používať jazyk menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine.

Tt. 184/1999 sz. törvény a nemzeti kisebbségek nyelvének használatáról

2. § | A kisebbségek nyelvének használata a hivatalos érintkezés során

(3) A Szlovák Köztársaság nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgárának az (1) bekezdés szerinti közösségekben joga van a helyi államigazgatási szervvel, a területi önkormányzati szervvel és a területi önkormányzati szerv által alapított jogi személlyel (a továbbiakban csak "közigazgatási szerv") folytatott a szóbeli és írásbeli érintkezés során, ideszámítva az írásbeli háttéranyagokat és bizonyítékokat, a kisebbségi nyelven kommunikálni, és a közigazgatási szerv a kisebbségi nyelven írt beadványra az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is válaszol a közokiratok kiállítását leszámítva, miközben ez a kivétel nem érinti a (4) és (5) bekezdések szerinti közokiratokat. Kétség esetén a közigazgatási szerv válaszában államnyelv szövege a döntő. A közigazgatási szerv adekvát módon megteremt az első mondat szerinti jogok érvényesü-

lésének feltételeit, miközben meghatározhat egy idő szakot az ügyek kisebbségi nyelv intézésére. A közigazgatási szerv látható helyen biztosítja a kisebbségi nyelv használatának lehetőséget a szó szó tájékoztatást a közigazgatási szerv székhelyén.

7. §

(3) A 2.§(1) bekezdés szerinti

községben a községi rendrészben szolgálati érintkezésben használni lehet az államnyelvtörvény mellett a kisebbségi nyelvet is, amennyiben a jelenlévővel azzal egyetértenek.

(4) Amennyiben a Szlovák Köztársaság fegyveres erőknek a fegyveres rendvédelmi testületeknek és más fegyveres testületeknek és a Toltó- és Mentőszolgálatnak, valamint a községi

rendrésznek a tagjai beszélnek a kisebbségi nyelvet, a 2.§(1) bekezdés szerinti községben használhatják a kisebbségi nyelvet a Szlovák Köztársaság nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgáraival történő kommunikációban.

Lancz Attila
jogász

Az önkormányzatok gazdasági feladatai az utolsó negyedévben.

Az önkormányzatok alaptörvénye a 369/1990 T.t. számú törvény, amely többek között meghatározza az önkormányzatok fogalmát, területi egységét, szerveit és azok jogköreit, gazdálkodását, az államhoz való viszonyát, nemzetközi együttműködését tehát az önkormányzatiság és az önkormányzatok működésének összes alapfeltételét. Ehhez a törvényhez kötve további törvények taglalják és részletesen szabályozzák az önkormányzati gazdálkodás feltételeit. Ide sorolhatók az 583/2004 T.t. sz. törvénye, mely a területi önkormányzatok költségvetési szabályait tárgyalja, továbbá a közigazgatási költségvetési szabályzatáról szóló 523/2004 T.t. sz. törvény, valamint a községek vagyongáról szóló 138/1991 T.t. sz. törvény.

A falvak és városok jogi személyek, melyek a gazdálkodás terén hasonló feladatokat látnak el néhány, csak az önkormányzatokra jellemző sajátosságoktól eltekintve -, mint a versenyszféra és a közigazgatási szféra további részétve i.

Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának alapeszköze a költségvetés. Ennek kidolgozása hosszabb folyamat (költségvetési folyamat), amelyet az önkormányzatok belső vagy önkormányzati (általánosan érvényes) rendelettel szabályoznak, és amelynek általában része a feladatok időrendje (harmonogramja). A költségvetési folyamat fő teendői éppen az utolsó negyedévben történnek. Az, hogy a költségvetési folyamat szereplői milyen mértékben és hatáskörrel vesznek részt ebben a folyamatban, az önkormányzatoként változó és az általuk elfogadott rendeletek függvénye, természetesen a törvény adta kereteken belül. Ettől függetlenül érvényes, hogy a költségvetési folyamat

részétve i a következő természetes és jogi személyek: polgármester, községi vagy városi hivatal, költségvetési és járulékos szervezetek (amennyiben az adott önkormányzat mellett működnek), szakbizottságok, képviselő-testület és a fenteltek. **A költségvetés végleges formájának jóváhagyása minden esetben a helyi képviselő-testület jogköre.** Különleges helyzetben van a fenteltek, aki a hivatal és a polgármester által kidolgozott költségvetési tervjavaslathoz szakmai véleményt dolgoz ki. **A költségvetés elfogadásának egyik törvényes feltétele a 369/1990 T.t. sz. törvény 9.§-a értelmében, a tervezetet képviselő-testületi elfogadása el tt legalább 15 nappal közszemlére kell bocsátani a helyi szokásoknak megfelelően.** Ennek az a célja, hogy a lakosság aktívan bekapcsolódhasson a terv elkészítésébe és hozzászólhasson az önkormányzat gazdálkodásához. **A lakossági hozzászólásokat minden esetben ki kell értékelni és ismertetni a képviselő-testülettel.**

A költségvetés kidolgozása és elfogadása az utolsó negyedév legfontosabb feladata. Ahhoz, hogy egy költségvetés reális legyen és tükrözze a falvak és városok prioritásait és biztosítsa ezek pénzügyi hátterét, sok adat összegyűjtésére, elemzésére és összegezésére van szükség, valamint ezek megvitatására és elfogadtatására több

fórumon (pl. szakbizottságok, belső vezetés) és mindezen felül a képviselő-testület elé való terjesztés el tt kell sort keríteni.

A falvak és városok költségvetése része a közigazgatási költségvetésnek, és minthogy a költségvetési év mindkét esetben megegyezik a naptári évvel, az önkormányzatok költségvetési tervének kidolgozása során a törvény formájában kiadott közigazgatási költségvetés irányszámaiból kell kiindulni. A költségvetés kidolgozását, tartalmát és szerkezetét részletesen szabályozza az 583/2004 T.t. sz. törvény. E törvény értelmében az éves költségvetésen kívül még ki kell dolgozni az elkövetkező további két évre is a költségvetési mutatókat azzal, hogy az éves költségvetés mutatói kötelező érvényűek, míg a következő két év költségvetési mutatói csak információs jelleggel bírnak. Jelen segítségük abban van, hogy az önkormányzatok ne csak rövidtávon gondolkodjanak, hiszen a fejlesztés, bizonyos beruházások megtérülése hosszabb futamidő kívánna.

Az 583/2004 T.t. számú törvény 54/2009 T.t. számú módosítása értelmében a költségvetés kiadási oldalát programok szerint is szét kell írni, amely hangsúlyozza a költségvetési kiadások és az elért eredmények közötti kapcsolatot és lehetőséget nyújt az egyes programok létjogosul-

MINTA**Községi költségvetés 2010****Bevételek**

1	Bevétel a jövedelemadókból	270 000,00 €	134 020,00 Sk
2	Ingatlanadók	77 350,00 €	2 330 246,10 Sk
3	Kutya adók	1 200,00 €	36 151,20 Sk
4	Játékautomaták adói	16 600,00 €	500 091,60 Sk
5	Közterület használati illetékek	1 000,00 €	30 126,00 Sk
6	Hulladékszállítási díj	29 000,00 €	873 654,00 Sk
7	Nem adóból származó bevételek	89 650,00 €	2 700 795,90 Sk
8	Oktatásügyi feladatok elvégzésének állami támogatása	241 880,00 €	7 286 876,88 Sk
9	Egyéb állami feladatok elvégzésének támogatása	24 641,25 €	742 342,30 Sk
A	Általános bevételek összesen	751 321,25 €	22 634 303,98 Sk
1	Csatornázás 4. rész - Környezetvédelmi Operációs Program	1 135 231,20 €	34 199 975,13 Sk
2	Az iskola tatarozása - Regionális Operációs Program	297 708,40 €	8 968 763,26 Sk
3	Középeurópai Alapítvány	3 330,00 €	100 319,58 Sk
4	Hitel vagy vagyon eladás	223 813,00 €	6 742 590,44 Sk
B	Befektetési bevételek összesen	1 660 082,60 €	50 011 648,41 Sk
	Bevételek mindösszesen	2 411 403,85 €	72 645 952,39 Sk

Kiadások

1	Községi kiadások - általános feladatok elvégzése	254 912,00 €	7 679 478,91 Sk
2	Hulladék szállítás és lerakás	34 500,00 €	1 039 347,00 Sk
3	Szervezetek támogatás /non pro?tok/	13 000,00 €	391 638,00 Sk
4	Építésügyi hivatal m ködtetése	11 590,00 €	349 160,34 Sk
5	Anyakönyvi hivatal m ködtetése	4 870,00 €	146 713,62 Sk
6	Gondozói szolgálat m ködtetése	4 400,00 €	132 554,40 Sk
7	T zoltói preventív feladatok elvégzése	1 130,00 €	34 042,38 Sk
8	Helyi utak, parkok, temet karbantartása	9 900,00 €	298 247,40 Sk
9	Sportpálya karbantartása és energia	6 650,00 €	200 337,90 Sk
10	Egészségügyi központ	3 070,00 €	92 486,82 Sk
11	Kultúrház	25 100,00 €	756 162,60 Sk
12	Közvilágítás	15 200,00 €	457 915,20 Sk
	Községi kiadások összesen	384 322,00 €	11 578 084,57 Sk
1	Magyar tannyelv általános iskola kiadásai	179 459,00 €	5 406 381,83 Sk
2	Napközi a magyar tannyelv általános iskola mellett	19 650,00 €	591 975,90 Sk
3	Általános iskolai étkeзде	18 200,00 €	548 293,20 Sk
4	Szlovák tannyelv általános iskola 1-4. osztály	62 441,00 €	1 881 097,57 Sk
5	Szlovák tannyelv általános iskola 1-4. osztály-napközi	11 190,00 €	337 109,94 Sk
6	Óvoda	57 650,00 €	1 736 763,90 Sk
7	Óvodai étkeзде	18 230,00 €	549 196,98 Sk
	Oktatásügyi kiadások összesen	366 820,00 €	11 050 819,32 Sk
A	Általános kiadások összesen	751 142,00 €	22 628 903,89 Sk
B	Csatornahálózat kiépítése	1 345 755,60 €	40 542 233,21 Sk
B	Az iskola tatarozása	313 229,94 €	9 436 365,17 Sk
	Befektetési kiadások összesen	1 658 985,54 €	49 978 598,38 Sk
	Kiadások mindösszesen	2 410 127,54 €	72 607 502,27 Sk

Rozpočet obce na rok 2010

VZOR

Príjmy

1	Výnosy dane z príjmov	270 000,00 €	8 134 020,00 Sk
2	Daň z nehnuteľností	77 350,00 €	2 330 246,10 Sk
3	Daň za psa	1 200,00 €	36 151,20 Sk
4	Daň za zábavu, hr.autom.	16 600,00 €	500 091,60 Sk
5	Trhový poplatok - verej. priestr.	1 000,00 €	30 126,00 Sk
6	Odvoz SMETI	29 000,00 €	873 654,00 Sk
7	Nedaňové príjmy	89 650,00 €	2 700 795,90 Sk
8	Prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva	241 880,00 €	7 286 876,88 Sk
9	Ostatné príjmy z preneseného výkonu štátnej správy	24 641,25 €	742 342,30 Sk
A	Bežné príjmy spolu	751 321,25 €	22 634 303,98 Sk
1	Kanalizácia 4. etapy - Operačný program životné prostredie	1 135 231,20 €	34 199 975,13 Sk
2	Rekonštrukcia školy - Regionálny operačný program	297 708,40 €	8 968 763,26 Sk
3	Stredoeurópska nadácia	3 330,00 €	100 319,58 Sk
4	Úver resp. predaj majetku	223 813,00 €	6 742 590,44 Sk
B	Kapitálové príjmy spolu	1 660 082,60 €	50 011 648,41 Sk
	Príjmy spolu:	2 411 403,85 €	72 645 952,39 Sk

Výdavky

1	Výdavky obce - zabezpečenie bežných úloh	254 912,00 €	7 679 478,91 Sk
2	Odvoz a uskladnenie odpadu	34 500,00 €	1 039 347,00 Sk
3	Príspevky neziskovým organizáciám,	13 000,00 €	391 638,00 Sk
4	Stavebný úrad	11 590,00 €	349 160,34 Sk
5	Matrika	4 870,00 €	146 713,62 Sk
6	Opatrovateľská služba	4 400,00 €	132 554,40 Sk
7	Požiarná prevencia	1 130,00 €	34 042,38 Sk
8	Miestna komunikácie, verejná zelená, dom smúrtku a cintorín	9 900,00 €	298 247,40 Sk
9	Športové ihrisko, údržba a energia	6 650,00 €	200 337,90 Sk
10	Zdravotné stredisko	3 070,00 €	92 486,82 Sk
11	Kultúrny dom	25 100,00 €	756 162,60 Sk
12	Verejné osvetlenie	15 200,00 €	457 915,20 Sk
	Obec celkom	384 322,00 €	11 578 084,57 Sk
1	Základná škola s vyuč. jazykom maďarským - transfer dotácie	179 459,00 €	5 406 381,83 Sk
2	Základná škola s vyuč. jazykom maďarským - poobed. klub detí	19 650,00 €	591 975,90 Sk
3	Školská jedáleň pri základnej škole	18 200,00 €	548 293,20 Sk
4	Základná škola 1-4 trieda	62 441,00 €	1 881 097,57 Sk
5	Základná škola 1-4 trieda - poobedňajší klub detí	11 190,00 €	337 109,94 Sk
6	Materská škôlka	57 650,00 €	1 736 763,90 Sk
7	Školská jedáleň pri materskej škôlke	18 230,00 €	549 196,98 Sk
	Školstvo celkom	366 820,00 €	11 050 819,32 Sk
A	Bežné výdavky celkom	751 142,00 €	22 628 903,89 Sk
B	Kanalizácia 4. etapy	1 345 755,60 €	40 542 233,21 Sk
B	Rekonštrukcia školy	313 229,94 €	9 436 365,17 Sk
	Kapitálové výdavky celkom	1 658 985,54 €	49 978 598,38 Sk
	Výdavky obce spolu	2 410 127,54 €	72 607 502,27 Sk

A Szlovákiai Városok és Falvak Szövetsége megalakulását követően Szlovákiaszerte beindult az önkormányzatok közötti regionális együttműködés, amelyek igyekeztek mindenütt intézményes kereteket biztosítani. A helyi önkormányzatok vezetői gyorsan tudatosították, hogy összefogással, nagyobb egységeket alkotva hatékonyabb és sikeresebb lehet sajátos érdekeik képviselése, gombamód szaporodtak hát a városok és falvak regionális társulásai. A folyamatból nem maradtak ki az ország déli, magyarok lakta régiói sem, a továbbiakban ezek mutatkoznak be egymásnak és olvasóinknak.

Szorgalmazzák a kistérségi együttműködést

A Csallóközi Városok és Falvak Szövetsége a legnagyobb önkormányzati szervezetek közé tartozik. A szövetséget 1992. július 22-én jegyezték be a belügyminisztériumban önálló jogi személyként. 115 tagszervezete városi és községi önkormányzatok, sajátossága, hogy négy járás területén fejt ki tevékenységét, hiszen a Dunaszerdahelyi járásból 67, a Komáromiból 35, a Galántaiból 5, a Végselelyeiből pedig két önkormányzat a tagja.

A csallóközi városok és falvak önkormányzatai, polgármesterei a rendszerváltást követően és az első decentralizáció megvalósítása után, tehát a nemzeti bizottsági rendszer megszűntével és a települési önkormányzást lehetővé tevő törvények alkalmazása során gyorsan megtapasztalták, hogy szükség van egy, a helyi érdekek képviselése mellett egy nagyobb egység kialakítására, egy olyan együttműködésre, amely erőteljes érdekérvényesítést eredményez mondja lapunknak Ravasz Béla, a Csallóközi Városok és Falvak Szövetségének ügyvezető elnöke. De az új helyzet is igényelte a települések közötti szorosabb kapcsolatok építését folytatja -, hiszen a rengeteg új jogszabály, rendelet értelmezése és értékelése együtt könnyebb volt. Az ügyvezető elnök szerint ez vezetett el a Csallóközi Városok és Falvak Szövetségének megalakításához, erről tanúskodik az alapító dokumentum is, amely a közös fellépést és érdekképviseletet, az önkormányzati szereplők képzését, a tapasztalatszerzést és cserét és közös rendezvényeket megvalósítását, a régiók hagyományainak ápolását és fejlesztését fogalmazta meg. A szövetség első elnöke Öllös Árpád, Dunaszerdahely akkori polgármestere lett, két év után Pásztor István, Komárom polgármestere vette át tőle a stafétát, majd Pázmány Péter irányította a munkát, aki Dunaszerdahely polgármestereként 2007-ig látta el az elnöki tisztséget. Tóth Kvarda József, Csenke polgármestere követte, aki tisztségét az idei tisztújító kongresszusig látta el, amikor is a küldöttek Albár polgármesterét, Berecz Oszkárt választották meg elnöknek.

A szövetség 1994-ben szerzett országos hírnevet ágának, amikor megszervezte a délszlovákiai magyar képviselők és polgármesterek országos találkozóját Révkomáromban, s bár a kezdeményezésnek nem volt folytatása, fontos dokumentumokat fogadott el, hiszen hitet tettek a résztvevők a valós települési önkormányzatiság kiépítése és a regionalizmus fejlesztése mellett.

Ravasz Béla szerint a szövetség teljesítette küldetését, hiszen számos konferenciát, tanfolyamot, külföldi tanulmányutat szervezett a polgármesterek és képviselők, különböző önkormányzati tisztviselők számára, s rendszeresen tájékoztatta tagszervezeteit a törvényalkotási folyamatokról, pályázati lehetőségekről is. A szövetség vezetése támogatta a kistérségi együttműködést is, több is alakult a régióban, amelyek önálló külkapcsolatokat építettek más hazai és magyarországi önkormányzati társulásokkal, pályázatokat is nyertek, és máig számos érdekes közös kulturális, sport és ifjúsági rendezvényt valósítanak meg. Az ügyvezető elnök szerint az elmúlt években „lankadt” a szövetség akcióképessége, gyengült a koordinációs tevékenység, elmaradtak az egyeztetések egy-egy komolyabb társadalmi esemény vagy törvényalkotási folyamat kapcsán, az új vezetésnek tehát az lesz a legfontosabb feladata, hogy intenzívebbé tegye az önkormányzatok közötti kapcsolatokat, s azon keresztül hatékonyabbá a szövetség munkáját. „fel kell újítani azt a gyakorlatot, hogy a törvényalkotási folyamatban közös álláspontot képviseljen a szövetség, a gazdasági intézkedésekkel kapcsolatban pedig hatástanulmányokat készítsen a régiót illetően, hogy igényeinket tárgyszerű argumentumokkal tudjuk alátámasztani” összegzi a tavasszal megválasztott elnökség céljait és szándékait Ravasz Béla ügyvezető elnök. De cél az is, hogy egy adatbázist hozzanak létre a régióról, illetve a tagszervezetekről, amely nemcsak informatív jellegű lenne, hanem a települések jogos igényeit, a feladatok egyfajta sorrendiségét is tartalmazná.

-is-

A külkapcsolatok építése is cél

Galánta - Vágsellye Régió

A jelenleg 36 települést tömörítő Galánta - Vágsellye Régió Városai és Falvai Társulás 2008 januárjában alakult régióinkban a „legfiatalabb” ilyen jellegű szervezet. Alapítói fő célként a mátyusföldi régió érdekképviseletét, a települések szoros együttműködésének kialakítását és ápolását jelölték meg.

Első elnöke Mézeš Alexander, Galánta város polgármestere volt. Nyugdíjba vonulása után megbízott elnökként, Gágh Ferenc, Nagyfödemes polgármestere látta el a teendőket, akik a társulás januári közgyűlésén erősítették meg a küldöttek funkciójában.

A galántai reneszánsz kastély

G gh Ferenc elmondta, hogy a Galánta - Vágsellye Régió Városai és Falvai Társulás immár szerves része a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségének, ami abban is megnyilvánul, hogy a régiót ketten képviselik a szövetség tanácsában. Az információk továbbítása tehát biztosított mindkét irányban, tehát az országos szervezet tud régióink gondjairól, polgármestereink pedig „els kézb l” informálódhatnak a szövetség vezet inek céljairól, lépéseir l.

A mátyusföldi önkormányzatok szervez dését egy tanács irányítja, melynek tagjai rendszeresen találkoznak. Különleges alkalmakkor - kormányf i, miniszteri látogatások, külföldi vendégek a régióban - a polgármesterek többsége

szintén megjelenik.

A regionális társaság igyekszik munkáját külkapcsolatokkal is gazdagítani, még ebben az esztend ben együttm ködési szerz dést írnak alá a morvaországi Mikulovsko néven tevékenyked hasonló jelleg önkormányzati csoportosulással. Velük egy közös pályázaton dolgoznak, melynek f célja az idegenforgalom fellendítése. A jöv esztend ben pedig a magyarországi Sümei Kistérségi Társulással szeretnék szerz déses alapokra helyezni a kapcsolatokat. Az érdekképviselőt, a kapcsolatépítés és a közös munka mellett az elnök érdekességként említette a Galántai T zoltó Szervezetnek ajándékozott szivattyú-berendezést, amelyet szükség

esetén a települések kölcsönözhetnek.

G gh Ferenc azt is elmondta, hogy szinte valamennyi település számára egyre nagyobb gondot jelent a pénzhiány. Sajnos, van rá példa, hogy valamely település azért lépett ki a társulásból, bontott szervez dést, mert más társulásoknak is a tagja, a tagsági illeték befizetése viszont gondot jelent számára.

G gh Ferenc azonban bizakodó: úgy gondolja, ha lassan is, de fokozatosan megoldódnak a problémák, és a régió egyik legnagyobb létszámú társulása eredményesen tudja képviselni a polgárok érdekeit.

Szabó Frigyes

...valahogy mindig egymásra találtunk!

*A Zoboralji Községek Regionális Társulása Nyitra megye északkeleti részén található mikrorégió községeinek, önkormányzatainak összefogásán alapuló szervezet. A régió területén mintegy 21 000 lakos és lcsaknem 20 000 hektáros területen. Tagságát 15 község alkotja, melyek a Nyitrai, az Aranyosmaróti és az Érsekújvári járás területén található. A szervezet munkájával, m ködésével és céljaival kapcsolatos kérdéseinkre a regionális társulás elnöke, **JUDr. Gulka Ede, Berencs község polgármestere** válaszolt.*

Zoboralji Községek Regionális Társulása

- Mikor alakult a Zoboralji Községek Regionális Társulása és kik alapították?

- A Zoboralji Községek Regionális Társulása a kilencvenes évek elején alakult, a társulás els , alakuló közgy lése 1992. október 27-én zajlott. A közgy lést megel z két évben az akkori polgármesterek rendszeresen találkoztak a Nyitrai Járási Hivatal gy lésein valamint az egyes községek kulturális rendezvényein. Rövid id alatt fejl dött szinte baráti kapcsolattá a magyarlakta községek polgármestereinek viszonya Zoboralján. Valahogy mindig és mindenütt egymásra találtunk. Hisz Nyitragerencsér, Lédec, Nyitracsehi, Kalász, Berencs, Pográny, Zsére, Gímes, Kolon, Alsóbodok, Nagykér, Nagycétény, Nyitrageszte és a kés bb csatlakozó Kiscétény és Csitár is azon községek közé tartoztak, ahol akkoriban a Csevadok nem csupán a kultúra, hanem a társadalmi élet szer-

vez je is volt.

A zoboralji községek közti kapcsolat intézményesítését egy küls kapcsolat kibontakozása is sürgette. A Kelet-balatoni Községek csoportosulása, Balatonalmádi városával az élen baráti, testvértelepülési kapcsolatok kiépítését szorgalmazta az akkor hivatalosan még nem m köd zoboralji társulással. Itt mutatkozott meg Nyitragerencsér akkori polgármesterének, Finta Rezs mérnöknek nagyszer szervez és meggy z képessége, hiszen igazából volt a mozgatórugója és az eszmei vezet je a Zoboralji Községek Regionális Társulása megalapításának és a Balatoni és a Zoboralji kapcsolatok létrehozásának.

- Milyen céllal alakult meg a regionális társulás, milyen szándékok vezérelték az alapító önkormányzatokat?

- A társulás célja az Alapszabály szövegében fogalmazódott meg az el z

évek gyakorlatából kiindulva, hogy tudniillik képviselje a Zoboralja magyar lakosságának érdekeit, nem csupán önkormányzati, regionális szinten is. A társulás tevékenysége szorosan összefügg a tagközségek igényeivel, elvárásaival valamint a lehet ségeivel.

- Milyen konkrét programokat, esetleg hagyományossá vált akciókat rejt ez az együttm ködés?

Azt hiszem, nem túlzok, ha a legjelent sebb közös kezdeményezésünknek a „Zoboralji Községek Regionális Társulása Gazdasági és szociális fejlesztésének programja” elnevezés dokumentum kidolgozását említem, amelyet 2005-ben Zsebi József mérnök elnöklete alatt fogadott el a régió. A program stratégiai célja el segíteni a lakosság gazdasági helyzetének javítását, emelni a szociális és egészségügyi gondoskodás színvonalát, valamint koordinálni a társasági-, kulturális- és sportesemé-

nyek szervezését.

Hagyományos, konkrét akciót többet is említhetnek: évente megrendezésre kerül a nagyközönség részére egy regionális hagyományos délután, valamint a Zobor-vidéki borászok részére szervezett borkóstoló.

Az egyes községek önkormányzati szervei és a községek alkalmazottjai a farsang utolsó napját rendszeresen a közelgő nap megünneplésével tartják, augusztus utolsó hetében pedig közös tanulmányúton vesznek részt.

A Kelet-Balaton testvérrégióval pol-

gármesteri szinten évente kétszer szakmai értekezleten találkozunk, ahol az együttműködési programok értékelése, fejlesztése, további lehetőségek kidolgozása a fő program. Az egyes tagközségek között él testvértelepülési kapcsolat alakult ki.

Társulásunk azonban nemcsak önkormányzati szinten tart fent kapcsolatokat. Együttműködik a vidék társadalmi szervezeteivel és kulturális intézményeivel is, többek között a Csemadok Nyitrai Területi Választmányával és a Zoboralji Kulturális Központtal. Lehe-

te ségeihez mérten segíti és támogatja Zoboralja közösségépítő társadalmi és kulturális rendezvényeinek szervezését, mint amilyen a Zoboralji Magyar Bál vagy a Generációk Találkozása kulturális fesztivál.

Társulásunk munkáját talán az is minősíti, hogy a közel húsz év folyamán egyetlen község sem kérte tagsága megszüntetését, sőt, újabb önkormányzatok érdeklődnek a belépés, a csatlakozás lehetőségeiről.

Tóth Klára

Segítik az állami és önkormányzati feladatokat ellátását

Érsekújvári, Párkányi és Surányi Körzet Városainak és Falvainak Regionális Társulása

Az elmúlt évek között alakult meg Szlovákiában az Érsekújvári, Párkányi és Surányi Körzet Városainak és Falvainak Regionális Társulása, hiszen az Érsekújvári járás 44 települése még 1991. november 19-én kinyilvánította együttműködési szándékát. Azóta a tagközségek száma hatvankettőre nőtt, a társulás ennek megfelelően jelentős szerepet játszik a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségében is, amelynek kollektívan és tagjain keresztül is szervező része.

A társulás eredményeiről, céljairól Gejza Pischinger mérnököt, a társulás elnökét, Érsekújvár polgármesterét kérdeztük.

- Milyen szándék vezérelte az alapítókot, milyen célokat fogalmaztak meg, s ebből mit sikerült elérni, ha úgy tetszik teljesíteni?

- A cél egyértelműen a régióban talál-

ható városok és falvak együttműködésének hatékony fejlesztése volt, elsősorban környezetvédelmi, történelmi és kulturális téren, továbbá a közös problémák megoldásához vezető keresése és a kölcsönös tapasztalatcsere függetlenül a polgármesterek és önkormányzati képviselők nemzeti, politikai és vallási hovatartozásától. Kezdtünk fokozatosan együttműködésre törekedtünk a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségével, eddigi tevékenységünkben nagy teret kaptunk ennek megfelelően a szövetség munkásságának „közvetítése” tagjaink felé. Közgyűléseinken részletesen beszámoltunk a szövetség elnökségének és tanácsának, amelyben társulásunknak állandó tagjai vannak munkájáról és határozatairól. Nagy hangsúlyt fektetünk társulásunk talán legfontosabb feladatára, a tagönkormányzatok tájékoztatásának fontosságára az önkor-

mányzatokat érintő törvények és törvényjavaslatok, felhívások és rendeletek kapcsán, különösen kistélepüléseink felé, ahová gyakorlatilag elsősorban társulásunkon keresztül jutnak el információk.

- A társulás tagönkormányzatain túl milyen egyéb kapcsolatokat sikerült kialakítaniuk az elmúlt években, van-e együttműködés egyéb hasonló önkormányzati társulásokkal, szervezetekkel, illetve intézményekkel?

- Szeretném elmondani, hogy a társulás elnöki posztját januártól töltöm be, céljaim között szerepel a kapcsolatok építése más hasonló társulásokkal, szerezünk például egy kapcsolatteremtő útra készülőnk a csehországi Táborba. A társulásnak külföldi partnerei még nincsenek, de például tagjaink közül többen is vannak különböző testvértelepülési kapcsolataik. Ugyanakkor szorosan

együttműködünk az önkormányzati feladatok és hatáskörök szak- és jogszabályi ellátása érdekében a járási ügyészség és rendőrségi szakembereivel, akik szakavatott eladásaikkal járulnak hozzá az önkormányzatok hatékony munkájához. Az informatikai és hálózati biztonsággal kapcsolatos tudatosság növelése, illetve a gyermekek védelmének biztosítása céljából eladásokat rendeztünk a polgármesterek, pedagógusok és a köznevelési alkalmazottak részére.

Társult településeink polgármesterei részt vesznek egymás jelentős társadalmi és kulturális rendezvényein, így is lehet segítségük nyílik a tájékoztatásra és tájékozódásra, a civil szervezetek képviselőivel és a polgárokkal való kommunikációra.

- Frissen megválasztott elnökként milyen célokat tűzött ki önmaga és a társulás elé?

- Céloom az önkormányzatok érdekeinek megjelölése és védelme. Ennek

érdekében a törvényjavaslatok alapján egyeztetési fórumokat hívok majd össze, javaslatainkat pedig még a kormányzati döntések előtt eljuttatjuk az illetékes szerveknek. Szándékom, hogy az önkormányzatokat érintő tárgykörökben konferenciákat, tréningeket és szemináriumokat szervezzünk, amelyek eredményeként reményeim szerint hatékonyabb és eredményesebb munkát tudunk majd végezni.

Tátyi Tibor

Sok kis település éget gondokkal

Elvileg 107 tagja van a Gömöri Falvak és Városok Társulásának, de van pár település, amely nem fizette be a tagdíjat, s akad olyan is, amely évek óta nem tartja fontosnak, hogy képviselje magát a társulásban, amely elsődleges feladata az érdekvédelem és az információáramlás megkönnyítése a kormány és települések között.

A Rimaszombati járás a Mezőnyírási köznevelési módosítások ellenére is az ország legnagyobb járása maradt sok kis településsel, amelyekben a lakosság lélekszáma alig éri el a 200-300 főt. A régió immár hosszú évek óta vezeti a munkanélküliek országos listáját, amely a Rimaszombati járásban már elérte a 35 százalékot, de a szomszédos járásokban sem sokkal jobb a helyzet. **A kilátásokat rontja a szakképzett munkaerő hiánya, az értelmiségiek és a mobilis, munkaképes lakosság jelentős része Nyugat-Szlovákiában vagy külföldön keres megélhetési lehetőséget.** A régió nemzetiségi összetétele is folyamatosan változóban van, s bár a legutóbbi népszámlálási adatok ezt még nem tükrözik,

folyamatosan nő a roma lakosság számaránya.

A Gömöri Városok és Falvak Társulásának tanácsa a szervezet közgyűlésén választott képviselőket és a régióban működő egyes mikrorégiók vezetőit állítja. A szervezetet négyen képviselik a Szlovákiai Városok és Falvak Társulásában. Legutóbb 2011 februárjában tartott közgyűlésen a gömöri társulás, amelynek élén továbbra is Nyustya polgármestere, **Michal Baga** maradt, aki immár harmadik ciklusban látja el az elnöki teendőket. Két alelnöke van, a falvakat **Mács Zoltán**, Bátka polgármestere, míg a városokat **Šimko József**, Rimaszombat polgármestere képviseli. Mács szerint a szlovák-magyar viszony a szervezeten belül jelenleg kifogástalan, magával a jelenlegi elnökkel is kitűnő az együttműködés. Jó a kapcsolat a társulásban helyet foglaló városok és falvak között is, bár - mint hozzátesszi - a városoknak jóval könnyebb dolguk van, mert nagyobb létszámú apparátus segíti őket, míg egy kis településen sokszor a polgármester is csak félállásban tevékenykedik, s legfeljebb, ha egy titkárnak kell lennie.

Katolikus templom | fő tér | Rimaszombat

„Közös gondjaink, s közös céljaink vannak, ezért nincs helye a fölösleges nemzetiségi és egyéb jellegű vitáknak” hangsúlyozza az alelnök. A napokban a költségvetés lesz a legfontosabb téma, erről tárgyalnak Pozsonyban a kormány képviselőivel. Tekintettel a költségvetés sanyarú helyzetére, nem lesz könnyű dolguk, s mint Mács említ, annak idején Ján Poniák pénzügyminiszterrel könnyebb volt dolgot jutni, mint mostanság Ivan Miklošsal.

Gömörben egyre többen érzik úgy, hogy teljesen magukra maradtak, és se a kormány, se a megye nem igazán akar és tud rajtuk segíteni. A társulás vezetői mindent megtesznek azért, hogy láttassák magukat és képviseljék az egyes települések és mikrorégiók érdekeit. Ha ez nem mindig jár sikerrel, nem elsősorban az hibájuk.

Juhász Dósa János

Meg kell tanulnunk régiókban gondolkodni

Szepesi vár

Bódva-völgye évszázadokon át egységes terület volt, csak az I. világháború után osztották ketté: a nagyobb része Magyarország fennhatósága alatt maradt, a kisebb északi az akkori Csehszlovákiához csatolták. A mai, Szlovákiában található térség a Szorosoktól Kassáig húzódik. A térségben több nemzeti közösség él együtt (magyarok, szlovákok, mánták, ruszinok), az idők múlásával a lakosság megtanulta becsülni és rizni nemcsak saját, hanem egymás kultúráját és tradícióit is.

E régióban mintegy 40 falu és két város található. A területet két részre bonthatjuk. A hegyvidéki jelleg Felső-Bódva völgyre és a Kanyapamedencére. Az északi részen fent mánták és szlovákok élnek, míg délebbre inkább magyarok népesítik be a területet. Mivel ez a terület viszonylag elzárt a külvilágtól, már a múltban is nagy hangsúlyt fektettek a települések a kölcsönös kapcsolatokra. Ez a folyamat az idők múlásával egyre erősödött és mára szoros együttműködés alakult ki a térség városai és falvai között.

Ma ezeket a településeket a Bódva-völgyi Falvak és Városok Társulása egyesíti és segíti. A társulás 1993. március 6-án jött létre. Előtte a Kassakörnyéki, mintegy 130 települést egy szövetség fogta össze, de a Kassától keletre lévő falvak kiváltak és megalakították a saját szövetségüket, és párhuzamosan létrejött a bódvavölgyi társulás is, amely ma 24 községet és 1 várost foglal magába. Nemzetiségi szempontból ezeknek a falvaknak a lakossága többségében magyar. A társulás központja a térség egyetlen városa, Szepesi, elnöke pedig Zachariás István, Szepesi polgármester.

A társulás tagja és szerves része a Szlovákiai Falvak és Városok Szövetségének. Kéthavonta ülésezik és fő célja a térség aktuális gondjainak megoldása és fejlesztése, amit alapító okmányja is rögzít a következő tevékenységi körök és feladatok meghatározásával:

- egységessé tenni a településeken az ügyintézés menetét a törvényben lefektetett jog- és hatáskörök végzése során,

- találkozók szervezése a községi önkormányzati szervek részére

- együttműködni az állami szervekkel a helyi önkormányzatokkal összefüggő törvények és jogi normák elkészítésében, valamint javaslatot tenni az esetleges vitás ügyek megoldására,

- tanácsadói tevékenységet folytatni a törvények gyakorlati megvalósításánál,

- el segíteni a közös vállalkozások feltelelinek a kialakítását, közös intézmények létrehozását és megkövetését,

- védeni a tagság érdekeit és jogait.

E célokkal és feladatokkal, illetve az elért eredményekkel kapcsolatban Zachariás István elnök elmondta lapunknak, „teljesen természetes, hogy a településszövetségek érdekvédelmi és közösségi feladatot látnak el. Az érdekvédelem talán sikeresebb a nagyobb egységben, tehát a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségén keresztül, a régió lakossága szempontjából pedig a közösségi feladatok a fontosabbak. Hiszen a települések kölcsönösen befolyásolják egymást, vagyis az egyik önkormányzat sikere vagy sikertelensége kihat a térségre, ezért fontos, hogy régiókban gondol-

kozzunk. A mi célunk tehát, hogy közös projekteket tudjunk kidolgozni és azzal együtt pályázni, esetleg közös fejlesztéseket tudjunk megvalósítani önmagunkból, de összefogással. Ilyen például az az adó, amelyet Szepesiben állítottunk fel és 25 községbe sugároz. Hasonló projekt volt az optikai hálózatrendszer kiépítése vagy az inkubátorházak kialakítása és együttműködése, ami ráadásul nemcsak szlovák oldalon valósult meg, hiszen a magyarországiakkal is próbáljuk tartani és fejleszteni a kapcsolatokat. Tehát jó, ha tudunk együtt gondolkodni, tudunk együtt tervezni, cselekedni. A példákat sorolhatnám, ez helyett inkább azt emelném ki, hogy tudatosítanunk kell az ilyen jellegű együttműködés fontosságát, mert a nálunknál fejlettebb önkormányzattal rendelkező országok példája mutatja, hogy csak a szolidaritáson alapuló, egy természeti, gazdasági és kulturális hagyományok által meghatározott régió együttes fellépése és közös fejlesztése vezet eredményre.”

Iván Tamás

Munkahelyteremt beru- házásokra lenne szük- ség a Bodrogközben

Bodrogköz Szlovákia legkeletibb magyarok lakta régiója. Az itteni önkormányzatok helyzete, ha lehet, még nehezebb nyugatabbra lévénél. A gazdasági segítség nehezebben jut el a térségbe. Az infrastruktúra gyorsabb kiépítése, az ipari fejlesztés finanszírozása, munkahelyek létrehozása reményében a régió önkormányzatai úgy döntöttek, hogy a térség összefog. 1994-ben ezért alapították meg a Bodrogközi Városok és Falvak társulását. A társulás volt hivatott a bodrogközi régiót képviselni a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségében, felhívni a figyelmet az itteni problémákra, közös projektek megpályázásával, esetleg más térségekkel együttműködve segíteni a bodrogközi településeket, valamint a Bodrog túlszéljén lévő hegylépcsők községeit fejlődésük érdekében, amelyek szintén csatlakoztak a társuláshoz.

Kopasz József, a Magyar Koalíció Pártja Kassa megyei képviselője, Nagytárkány polgármestere elmondása szerint jó volna térségünkben feléleszteni a községek összefogását, hiszen az önkormányzatok közös erővel biztosan könnyebben megbirkóznának a gazdasági válsággal is. Nagytárkány polgármestereként kezdett elfogva részt venni a Bodrogközi Városok és Falvak Társulásának munkájában, ismeri hát a történetet.

A társulásának első elnöke Királyhelmecc akkori polgármestere, Pásztor István lett, posztját 2002-ig látta el emlékezik Kopasz József. Ebben az időszakban épült ki a víz- és gázvezeték a Bodrogközben. A társulásnak ebben a folyamatban jelentős szerepe volt, főként az érintett községek önrésztének koordinálásában. Az 1998-2002-es időszakban a községek megpróbálták intézményesíteni a társulás munkáját egy titkárt alkalmaztak is, de a várt hatás elmaradt.

2002-től a társulás elnöki posztját Bodrogszerdahely polgármestere Gecse Ferenc vette át, majd két év elteltével új

elnöke lett, Szomotor akkori polgármester, Stropkai Szilvia személyében. Más kisebb pályázatok elnyerése után, melyek főleg hatástanulmányok elkészítéséről szóltak, ebben az időben sikerült elnyerni egy internetes hozzáférési lehetőséget pályázatát, amely lehet végtelen minden tagközség három községi tulajdonában lévő épületben (például községi hivatal, óvoda, iskola stb.) az internetszolgáltatást 5 számítógéppel, melyből egy mindenki számára hozzáférhető volt. Az internetszolgáltatás 2 évig ingyenes volt, ezen kívül a községi hivatalok között kiépítettek egy ingyenes telefonhálózatot is.

Ennek ellenére a Bodrogközi Városok és Falvak Társulása az elmúlt néhány

évben nem igazán működött, napjainkban pedig semmilyen tevékenységet nem fejt ki. Ez nem jó mutat rá Kopasz József ugyanakkor pozitív változás, hogy négy kistérségi társulás jött létre a régióban, amelyek a társulással ellentétben működnek, határon átnyúló kapcsolatokat építettek ki, közös pályázatokat nyújtanak be. Úgy tűnik, hogy kisebb létszámú társulásokat könnyebb összefogni és megkördetni.

Persze, van szándék és akarat újraindítani a Bodrogközi Városok és Falvak Társulását, erre vonatkozó elhatározások napjainkban is folynak zárja tájékoztatóját Kopasz József.

Csonkavár | Királyhelmecc

Nincs igazi együttm ködés az Ung-vidéki községek között

A Szlovákiai Városok és Falvak Társulása megalakulását követően és annak mintájára az Ung-vidék magyar többségű települései létrehozták az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulását, amelynek első elnöke Bodnár Tibor, Nagykapos akkori polgármestere lett. Tizenhat évig töltötte be ezt a tisztséget, majd Abara község polgármestere, Csuri Árpád követte az elnöki székben egy négy éves ciklus erejéig. Jelenleg Nagyráska község polgármestere, Jakab Elemér, a Most-Híd országgyűlési képviselője vezeti a szervezetet. Az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulása 17 Nagymihályi járásban található magyar lakta települést tömörít, vagyis Szirénfalva, Nagyszelmenc, Dobóruszka, Budaháza, Mátyócvajkóc, Nagykapos, Kaposkelecsény, Csicsér, Mokcsamogyorós, Iske, Bés, Vaján, Deregny, Kistráska, Nagyráska, Hegyi és Abara a tagszervezetei.

Meglepő módon, az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulásáról nem egyszer sem az interneten, sem nyomtatott kiadvány oldalain tájékoztatást szerezni. Csicsér község polgármestere, a szervezet egyik legrégebbi tagja, Varga Imre elmondása szerint az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulása nem tölti be küldetését. **Nincs igazi együttm ködés a térség községei között.** A polgármesterrel folytatott beszélgetés során kiderült az is, hogy a társulás szinte csak papíron működik, valós eredményekről nem lehet beszámolni. Véleménye szerint a társulás mindenkorai vezetésének hozzáállásán kellene változtatni, illetve az Ung-vidéki települések polgármestereinek egymás iránti szolidaritásán javítani, hogy valós együttm ködés alakuljon ki és alapjaiban változzon meg a helyzet a régióban.

A Nagymihályi járáson belül az Ung-vidék jelenti a Magyar Koalíció Pártja bázisát, ezért Mihók Gábort, a párt országos elnökségi tagját, nagymihályi járási elnökét is megkérdeztük az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulása sorsáról, a változás-változtatás lehetőségéről. Véleménye hasonló volt az elte megszólalóéhoz. „Sajnos, nem tudok olyan konkrét, a társuláshoz fűződő tevékenységről, eredményről beszámolni, ami pozitív hatással bírt volna a régióra és lakosaira.” **Meglátása szerint a**

párthovatartozás is megosztást eredményez, a társuláson belül az is akadály a térségi szolidaritás kialakulásának. Erre konkrét példával is szolgált: „Az MKP Nagymihályi Járási Elnöksége szeptember 12-i ülésén terítékre kerültek például a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma Környezeti Alapjának régiót érintő pályázati eredményei, amelyekből kiderült, hogy az Ung-vidék hat támogatott települése közül mindet a Most-Híd párt színeiben működő polgármester vezeti. Két olyan pályázó település, amelyik vezetése nem tartozik ehhez a párthoz, nem részesült támogatásban.” A jelenséggel kapcsolatban határozat is született, mely szerint az MKP járási elnöksége az eredményt tudomásul veszi, de bízik benne, hogy a következő évben a Most-Híd párt képviselői mellett más párthoz tartozó települések is támogatáshoz juthatnak a régióban, hiszen a **közpénzek elosztása párthovatartozáshoz nem kapcsolódhat.** „Ez az ügy természetesen nem köthet közvetlenül

az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulásához, illetve a társulás tevékenységéhez, de talán érzékelteti a szolidaritás és a konkrét együttm ködés hiányát, s talán az okokra is rávilágít. Csak remélni tudom, hogy a **jövőben koordináltabb lesz az együttm ködés önkormányzataink között a különböző pályázatok kidolgozása és benyújtása során**” mondta Mihók Gábor.

Az Ung-vidék legnagyobb gondjai közé tehát nemcsak a munkanélküliség és az ebből adódó elvándorlás sorolható, hanem a régióban működő önkormányzatok közötti gyenge kapcsolat is. **Kétségtelenül, nagy lehetőségek rejlenek az Ung-vidéki Városok és Falvak Társulásában.** Ez a szervezet egy egészséges együttm ködés esetén biztosíthatná a folyamatos információáramlást a térség önkormányzatai között, nem beszélve a közös érdekérvényesítés lehetőségéről, ami minden bizonnyal a régió javát szolgálná hosszabb távon. Ez azonban a jövő zenéje.

V.T.

SZÓTÁR

Primátor mesta -	polgármester
Prednosta mestského úradu -	hivatalvezet
Starosta obce -	polgármester
Prednosta obecného úradu -	hivatalvezet
Matrikárka -	anyakönyvvezet
Finan ná ú tovní ka -	könyvel v. pénzügyi-számviteli ügyintéz
Personalistka -	humánpolitikai ügyintéz v. személyzeti el adó
Mzdová ú tovní ka -	bérelszámoló
Sekretárka -	titkárn , Mo-on gyakoribb az asszisztens
Referentka pre správu miestnych daní a poplatkov -	adóigazgatási el adó
Zamestnanec pre výkon úloh štátnej správy zverených	
zákonom . 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a	
stavebného poriadku v znení neskorších predpisov a pre	
výkon pôsobnosti špeciálneho stavebného úradu na úseku	
cestnej dopravy a pozemkových komunikácií -	építésügyi el adó
Administratívna pracovní ka -	ügyintéz
Sekretárka -	titkárn
Hlavný kontrolór -	f ellen r
Opatrovate ka -	szociális gondozó
Riadite ka základnej školy -	iskolaigazgató
U ite ka základnej školy -	alapiskolai pedagógus
Riadite ka materskej školy -	óvodaigazgató
U ite ka materskej školy -	óvodapedagógus, óvón
Vychovávate ka v školskom klube detí	nevel
Vedenie evidencie obyvate stva népesség -	nyilvántartás
Osved ovanie listín a podpisov na listinách -	irat- és aláírás-hitelesítés
Spracúvanie, vedenie a spres ovanie dokumentácie civilnej	Helyi polgári védelmi dokumentáció kezelése
ochrany na úrovni obce	
Príprava a realizácie volieb, referenda alebo miestneho	
hlasovania -	A választások, az országos és helyi népszavazás
Sociálna pracovní ka -	el készítése és lebonyolítása
	szociális munkatárs

Egyes városi hivatalok szervezeti felépítése

Primátor -	Polgármester
Zástupca primátora -	Alpolgármester
Útvar primátora -	Polgármesteri kabinet Polgármesteri kabinet –
Vedúci útvaru primátora -	Kabinetfőnök
Sekretariát -	Titkárság
Referát organizációs -	Szervezési ügyek
Referát személyes -	Személyzeti ügyek
Referát jogi -	Jogi ügyek
Referát városi közterület, fejlesztési stratégia a -	Közbeszerzés, városfejlesztési stratégia, strukturális alapok
Referát információs rendszerek a -	Informatikai rendszerek
Referát közlekedési -	Közönségkapcsolati iroda
Referát munkajogi -	Munka-, tüzelési és polgári védelem
Evidencia népszámlálás -	Népesség-nyilvántartás
Matrika -	Anyakönyvi hivatal
Prednosta -	Hivatalvezető
Hlavný kontrolór -	Felügyelő
Odbor pénzügyi és vagyonszámviteli -	Pénzügyi és vagyonszámviteli osztály
Vedúci odbor pénzügyi és vagyonszámviteli -	Pénzügyi és vagyonszámviteli osztály –
Oddelenie účtovníctva -	osztályvezető
Referát pénzügyi és vagyonszámviteli -	Számviteli osztály
Referát munkajogi -	Pénzügyi számvitel v. Könyv Bérszámfeltétel
Oddelenie daní, poplatkov a podnikania -	Adóügyi és vállalkozási osztály
Oddelenie evidencie majetku -	Vagyon-nyilvántartási osztály
Odbor természetvédelmi -	Természetvédelmi osztály
Vedúci odbor természetvédelmi -	Természetvédelmi osztály – osztályvezető
Oddelenie územného plánovania, výstavby a dopravy -	Területrendezési, építési és közlekedési osztály
Samostatný referát životného prostredia -	Környezetvédelmi ügyek
Oddelenie spoločného stavebného úradu -	Építéshatósági osztály
Samostatný referát štátneho fondu rozvoja bývania -	Állami Lakásfejlesztési Alap
Odbor köznevelési, szociális, sport és kulturális -	Közoktatási, szociális, sport és kulturális osztály
vedúci odbor köznevelési, szociális, sport és kulturális -	osztály – osztályvezető
Samostatný referát köznevelési -	Közoktatási ügyek
Oddelenie sociálnych vecí -	Szociális osztály
Samostatný referát kultúry, mládeže a športu -	Kulturális, ifjúsági és sport ügyek
Odbor művelődési és köznevelési -	Művelődési és köznevelési osztály
Vedúci odbor művelődési és köznevelési -	Művelődési és köznevelési osztály – osztályvezető
Technické oddelenie -	Művelődési osztály
Referát városi közterület-kezelési -	Városi vagyongazdálkodási osztály
Referát városi közterület-kezelési -	Közterület-felügyelet
Investíciós osztály -	Beruházási osztály

Megjegyzések:

1. A szervezeti egységek megnevezése: odbor - osztály, oddelenie - osztály. A referát szónak van ugyan régi magyar megfelelője, a referatúra (azaz: eladói iroda), ezt azonban Magyarországon ritkán használják. A magyarországi mintának a fenti megoldás felel meg, azaz csak az adott szervezeti egység kompetenciájába tartozó témát, ügyeket nevezik meg, illetve ha egy személy dolgozik az ún. referát-on, akkor lehetséges az ilyen megoldás is: referát organizációs szervezési eladó.

2. A munkatársak beosztásának a megnevezése: vedúci odbor f osztályvezető, vedúci oddelenia osztályvezető, referent eladó, samostatný referent f eladó.

Ha az épületben kihelyezett táblák feliratáról van szó, a magyarban az alábbi minta a megszokott:

Mestský úrad NN - NN Városi Hivatal
XY - beruházási osztály
vedúci investícií alebo oddelenia - XY
osztályvezető

3. A szervezeti egységek írásmódja: A helyesírási szabályzat értelmében az intézményeken belüli nem önálló szervezeti egységek nevét kis kezdő betűvel írjuk, ezért szerepelnek a listán így. Most az első szavakat nagybetűvel írtam, ez azt feltételezi, hogy így kezdődnek a feliratok. Ha ez nem így van, akkor kis kezdő betűvel írjuk őket (l. mint fent). Az újabb írásgyakorlat azonban a nagybetűsítés irányába hat, vagyis elvileg lehetséges, hogy minden értelmes szót nagy kezdő betűvel írjunk.

Administratívny pracovník -	Ügyintéző
Bufet -	Büfé
Faj miestna -	Dohányzóhelyiség v. Dohányzásra kijelölt hely v. Dohányzó
Hasiaci prístroj -	Tűoltókészülék
Hlavný uzáver plynu -	Gázfűcsap
Hlavný uzáver vody -	Vízfűcsap
Hlavný vchod -	Fűbejárat
Hlavný vypínač -	Fűkapcsoló
Hne prídem -	Rögtön jövök!
Hydrant -	Tűcsap
Informácie -	Tudakozó
Informácie - ústredie -	Tudakozó - telefonközpont
Jedále -	Étkezde
Kotol miestna -	Kazánház
Kuriér -	Fűtő v. Kazánkezelő
Matrika -	Anyakönyvi hivatal
Nebezpečnosť požiaru -	Tűveszély
Nebezpečnosť výbuchu -	Robbanásveszély
Nedotýkať sa -	Érinteni tilos!
Nehas vodou ani penovými prístrojmi! -	Vízzel és oltóhabbal oltani tilos!
Nepovolánym vstup zakázaný! -	Illetékteleneknek belépni tilos!
Nesiahaj do tohto priestoru! -	Maradj távol!
Nezapínaj! -	Bekapcsolni tilos!
Núdzový východ -	Vészkijárat
Obedajšia prestávka -	Ebédszünet
Objekt je strážený psom -	Kutyával őrzött terület
Ohlasov miestna požiaru -	Tűbejelentés
Ochranné pásmo 1,5 m! -	1,5 méteren belül tűveszélyes tevékenység folytatása tilos!
Ochranné pásmo 5 m! -	5 méteren belül tűveszélyes tevékenység folytatása tilos!
Overovanie podpisov -	Aláírás-hitelesítés
Pitná voda -	Ivóvíz
Plynová kotol miestna -	Gázüzem kazánház
Podateľňa -	Iktató
Používaj chrániče sluchu! -	Hallásvéd használata kötelező
Používaj ochranné rukavice -	Védkesztyű használata kötelező
Používaj respirátor proti prachu -	Légzésvéd használata kötelező
Pozor, elektrické zariadenie! -	Vigyázz! Villamos berendezés!
Pozor, klzký povrch! -	Vigyázz! Elcsúszás veszélye!
Pozor - napätie životu nebezpečné! -	Vigyázz! Feszültség alatt! Életveszélyes!
Pozor - pod napätím! -	Vigyázz! Feszültség alatt!
Pozor schody! -	Vigyázz, lépcső!
Pozor! Výjazd vozidiel! -	Vigyázz! Autókijárat!
Pracovisko so zvýšeným požiarnym nebezpečným stavom -	Fokozottan tűveszélyes munkaterület
Pracuj s obličejovým štítom -	Arcvéd használata kötelező
Pracuj s ochrannými okuliarmi -	Véd szemüveg használata kötelező
Pred odchodom vypni prúd! -	Eltávozáskor kikapcsolandó! v. Eltávozáskor kikapcsold ki az áramot!
Pred vstupom do kancelárie prosíme vypnúť mobilné telefóny -	A mobiltelefonok használatát kérjük mellőzni
Prijímanie stránok v kancelárii ... -	Ügyfélfogadás a ... sz. irodában
Prijímanie sťažností -	Panasziroda v. Panaszbejelentés
Prijímanie sťažností na sekretariáte -	Panaszbejelentés a titkárságon
Prosíme dvere zatvárať -	Kérjük az ajtót becsukni
Referent -	Eladó

Regula ná stanica plynu -	Nyomásszabályozó állomás
Riadite -	Igazgató
Sekretariát -	Titkárság
Sekretárka -	Titkárnő
Sklad -	Raktár
Starosta -	Polgármester
Strojov a výahu -	Felvonógépház
SVN 1 malé pásmo 1,5 m - körzetben megközelíteni	Nagyfeszültség! 1,5 m-es veszélyes!
Šetríte elektrickou energiou! -	Takarékoskodj a villamos árammal!
Tla i -	Tolni
aha -	Húzni
Tu nefaj i, nejed, ani nepi! -	Évés, ivás és dohányzás tilos
Údržbár -	Karbantartó
Udržujte istotu a poriadok! -	Ügyeljünk a rendre és a tisztaságra!
Umyváre -	Mosdó
Úniková cesta -	Menekülési útvonal
Únikový východ -	Vészkijárat
Upratova ka -	Takarítón
Úradné hodiny -	Ügyfélfogadás
Vedúci odboru -	F osztályvezet
Vedúci oddelenia -	Osztályvezet
Vedúci úradu -	Hivatalvezet
Vchod -	Bejárat
Vrátnica -	Porta
Vstup so zmrzlinou zakázaný -	Fagyaltot behozni tilos!
Vstup zakázaný -	Belépni tilos!
Cudzím vstup zakázaný -	Idegeneknek belépni tilos!
Východ -	Kijárat
Vypni v nebezpe enstve! -	Veszély esetén kikapcsolandó!
Výstraha! Životu nebezpe né dotýka sa elektrických zariadení! -	Vigyázz! A villamos berendezés érintése életveszélyes!
Výstraha - životu nebezpe né približova sa k elektrickým zariadeniam! -	Vigyázz! A villamos berendezés megközelítése életveszélyes!
WC - Muži -	Férfi WC
WC - Ženy -	Női WC
Zákaz faj i ! -	Dohányozni tilos!
Zákaz faj i a manipulova s plame om v okruhu 1,5 m -	Nyílt láng használata és a dohányzás 1,5 méteren belül tilos!
Zákaz faj i a vstupova s plame on/otvoreným oh om -	Nyílt láng használata és a dohányzás tilos!
Zákaz vodenia psov -	Állatokat behozni tilos!
Zákaz vstupu tu nezamestnaným osobám -	Illetékteleneknek belépni tilos!
Zákaz vymie a žiarovky pod napätím! -	Az ég t feszültség alatt kicserélni tilos!
Zasada ka -	Ülésterem
Žiadame stránky, aby rešpektovali úradné hodiny -	Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy csak ügyfélfogadási időben keressenek fel bennünket.

Pro Civis, 930 40, Štvrtok na Ostrove – Csallóközcsütörtök 512
IČO: 37846671, Bank: 1785297151 / 0200 – VUB a.s., Šamorín

MEGHÍVÓ

A Pro Civis Polgári Társulás a Pro Minoritate Alapítvánnyal közösen,
a Konrad Adenauer Alapítvány támogatásával
alkalommal szervezi meg a

Szlovákiai Magyar Önkormányzati Szabadegyetemet. A szabadegyetem időpontja: 2011. október 13-16. Helyszín: Nagymegyér M vel dési Központ.

A szabadegyetemen előadások hangzanak el egyebek mellett a települési önkormányzatok jogköreiről és anyagi helyzetéről, a települési együttműködés formáiról, a határon átnyúló kapcsolatok kialakításáról, pályázati lehetőségekről, valamint az európai uniós alapokról és az azon belül várható változásokról a 2014-2020-as programozási időszakában. Előadóink szlovákiai és magyarországi szakemberek, köztisztviselők és európai parlamenti képviselők.

A szervezők örömeire szolgálna, ha a rendezvényen minél nagyobb számban megjelenének a délszlovákiai települések polgármesterei és önkormányzati képviselői.

A rendezvény részvételi feltétele a bejelentkezésen kívül egyszeri 10 eurós részvételi díj, amelyet a Pro Civis Polgári Társulás 1785297151/0200-as bankszámlájára fizethetnek be az érdeklődők. (Ne feledjék el feltüntetni a résztvevő nevét! A részvételi díj tartalmazza a szállás és étkezés költségeit, valamint az egyéb járulékos költséget is.)

A szállások a nagymegyéri termálfürdő mellett vannak lefoglalva, ezért a rendezvény résztvevői igénybe vehetik a fürdő szolgáltatásait és közösségi helyiségeit is.

Jelentkezését e-mailben a varga@smk.sk vagy az orypeter72@gmail.com címre várjuk. Bővebb információért bizalommal fordulhat Varga Hajnalkához a 0907 779 091-es telefonszámon.

Jelentkezési határidő : 2011. október 5.

Az önkormányzatok jogairól

Anagygy és résztvevői

tudatosítják, hogy a jogállamiság létrehozásának egyik alappillére a széles jogkörrel felruházott önkormányzat, amelynek keretében az állampolgárok demokratikusan kinyilváníthatják akaratukat, megteremthetik érdekképviseletüket, ellenrizhetik érdekeik érvényesítését és szabadságjogaik tiszteletben tartását.

Anagygy és résztvevői

megállapítják, hogy a Szlovák Köztársaságban az önkormányzatok jogai nem kielégítőek. Az önkormányzatok kibontakozása akadályokba ütközik, jogaikat tudatosan korlátozzák, rovásukra erősödik a központi hatalom, és az államigazgatási szervek felsőbbrendűsége érvényesül velük szemben. A Szlovák Köztársaság Alkotmányának a területi önkormányzatokról szóló fejezete (64-71. cikkely) csak általános meghatározásokat tartalmaz, ezért az elvek mind a törvényekben, mind a gyakorlatban a központi hatalom érdekei szerint a felismerhetetlenségig torzíthatók.

Anagygy és résztvevői

szükségesnek tartják, hogy az önkormányzatok jogkörét a közjog egyértelműen határozza meg, vagyis alakuljon ki olyan önkormányzati rendszer, amelyben az adott területeken megtermelt értékek adójának nagy részével az önkormányzat maga gazdálkodik, és biztosítja az ott élő lakosság demokratikus önkormányzatát, valamint önkormányzatát.

Ennek elmozdítása érdekében

1. A Szlovák Köztársaság mielőbb csatlakozzon a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájához, amelynek alapeszméje a demokrácia erősítése, a hatalom decentralizációja, a szubszidiaritás, valamint a szerződéses kötelezettségvállalása.

2. A csatlakozó nyilatkozat tartalmazza a Charta 12. cikkelyében meghatározott legalább húsz pontot, közöttük legyen az alábbiakban megjelölt, általunk fontosnak tartott tíz pont:

- 2.cikkely - a helyi közigazgatás alkotmányos és törvényes rögzítése,
- 3.cikkely -1. Pont a közügyek túlnyomó részének intézése,
- 4.cikkely -3. pont a közügyekért a

lakossághoz a területileg legközelebb álló szerv a felelős,

- 4.cikkely -4. pont a helyi szervek teljes és kizárólagos jogköre,
- 5.cikkely - az önkormányzatok határainak megmásíthatatlansága a lakosság beleegyezése nélkül,
- 8.cikkely -1. pont az önkormányzatok tevékenységének törvény által szabályozott felügyelete,
- 9.cikkely -2. pont a jogköröknek megfelelő pénzügyi fedezet,
- 10.cikkely -1. pont az önkormányzatok társulási joga,
- 10.cikkely -2. pont az önkormányzatok nemzetközi társulási joga,
- 11. cikkely - az önkormányzatok szabad joggyakorlásának bírósági védelme.

4. Az alkotmány tételesen rögzítse a kisebbségi önkormányzatok rendszerét, illetőségét és jogkörét.

5. Az ország területi-közigazgatási rendszerének újrendezése eltt a Szlovák Köztársaság Alkotmánya 64. cikkelyének 3. bekezdése értelmében létre kell hozni az önkormányzatok önkéntes társulása alapján a majdani területi önkormányzatok hatáskörébe tartozó nagyobb területi egységeket, tiszteletben tartva az Európa Tanács 1201. Ajánlását.

6. Az alkotmányban rögzíteni kell az önkormányzatok teljes és kizárólagos jogkörét az Önkormányzatok Európai Chartája 4. cikkelye 3. bekezdése szerint, biztosítva, hogy a jogköröket ne lehessen semmiféle központi vagy regionális elírásokkal korlátozni.

7. A hatalom decentralizálása, az államigazgatás esszerűsítése, a közjogi felelősség érdekében, az államigazgatási szervek jogkörének átruházásával közelebb kell vinni az ügyintézés az érintettekhez, és biztosítani kell az önkormányzatok alkotmányos jogkörét, f leg

- az oktatásügy,
- a kultúra,
- az egészségügy,
- a közbiztonság és
- a környezetvédelem területén.

8. Az önkormányzatok jogkörével és felelősségével összhangba kell hozni a működésükhöz szükséges anyagi, gazdasági és pénzügyi feltételeket. Minden olyan ingó és ingatlan vagyont, amely a

község kataszteri területén van és tulajdonosa nem ismert, illesse az illetékes önkormányzatot.

A demokratikus jogrend kiépítése, a jogbiztonság és a jogállamiság szempontjából elnyösnek, megvalósíthatóknak és a stabilitás érdekében szükségesnek tartjuk, hogy az önkormányzatokkal kapcsolatos valamennyi törvényhozói aktust a parlament háromötödös többséggel fogadja el. A kisebbségi önkormányzatok esetében legyen biztosítva ezek vétőjoga a rájuk nézve hátrányos rendelkezések érvényesítésével szemben, mivel a pusztán „numerikus” demokrácia természetéből fakadóan nem képes a számbeli kisebbségben lévő érdekeinek teljeskörű érvényesítésére.

A magyarok alkotmányos jogállásáról

A nagygy és résztvevői megállapítják, hogy

a szlovákiai magyarság a jogkorlátozás, a többszörös üldöztetés és a második világháború óta tartó totalitárius rendszer alatti elnyomás és egyéb homogenizációs igyekezet ellenére megtartotta azt a képességét, hogy újra kifejezze politikai alanyiségét, újra megszervezze társadalmát, és megőrizze eredeti településszerkezetének nagy részét azon a területen, ahol ezer éve otthonként él, és a helyi lakosság viszonylatában legtöbb esetben számbeli többséget alkot. Ebből fakadóan a szlovákiai magyarság nemzeti közösségként határozza meg magát, eltökélten küzd a mindenkit megillető egyéni jogokon túlmenően közösségi jogaiért, és közösségi státuszának alkotmányos rögzítéséért. Az ENSZ közgyűlésének abból a határozatából indulnak ki, hogy az identitáshoz való jog alapvető emberi jog, amely megillet egyéneket és közösségeket. Ezen alapszik az a meggyőződésünk, hogy a szlovákiai magyar nemzeti közösségnek alapvető joga a kulturális önmeghatározás, valamint az állam keretei közötti önrendelkezés.

Anagygy és résztvevői leszögezik:

a szlovákiai magyar nemzeti közösség fejlődéséhez nélkülözhetetlen, hogy

- mindenütt, ahol számaránya eléri a

lakosság 10%-át, használhassa anyanyelvét szóban és írásban az állami szervekkel való kapcsolatban, illetve a közéletben, és igényli a köztéri feliratok és információk magyar nyelv feltüntetését;

- ahol a magyarság többségben él, a magyar nyelv a szlovák nyelvvel együtt legyen hivatalos nyelv;
- a Szlovák Köztársaság aláírja és ratifikálja az Európa Tanács Kisebbségi vagy Regionális Nyelvek Chartáját;
- a magyarság az állami hivatalokban és közintézményekben számarányának megfelelően legyen képviselve;
- számarányának megfelelően részesüljön az állami és önkormányzati költségvetésből.

A nagygyűlés résztvevői kimondják, hogy a magyarság

- a polgári jogegyenlőség elvéből kiindulva a Szlovák Köztársaságot a szlovák nemzettel egyenrangú közösségként kívánja építeni;
- politikai alanyiságát demokratikus választás útján létrehozott saját képviselői testület révén a magyar koalíció képviselői által megfogalmazott alkotmánytörvény-tervezet szerint kívánja kifejezni;
- identitása védelmének érdekében az általa jelentős számban lakott régióknak különleges jogállást igényel.

A nagygyűlés résztvevői kifejezik meggyőződésüket, hogy

az egyenrangúság egyik legfontosabb alapeleme a kölcsönösség elvének következetes betartása. Ez azt jelenti, hogy mindazon régióban vagy településen, ahol az azonos nemzetiség, illetve anyanyelvű személyek által alkotott közösség számbeli kisebbségbe kerül, törvény biztosítsa ennek a közösségnek a megfelelően (az iskolai ügyre és a kultúrára kiterjedően), nyelvhasználatra és az anyanyelven való információszerezésre, valamint továbbításra vonatkozó jogát.

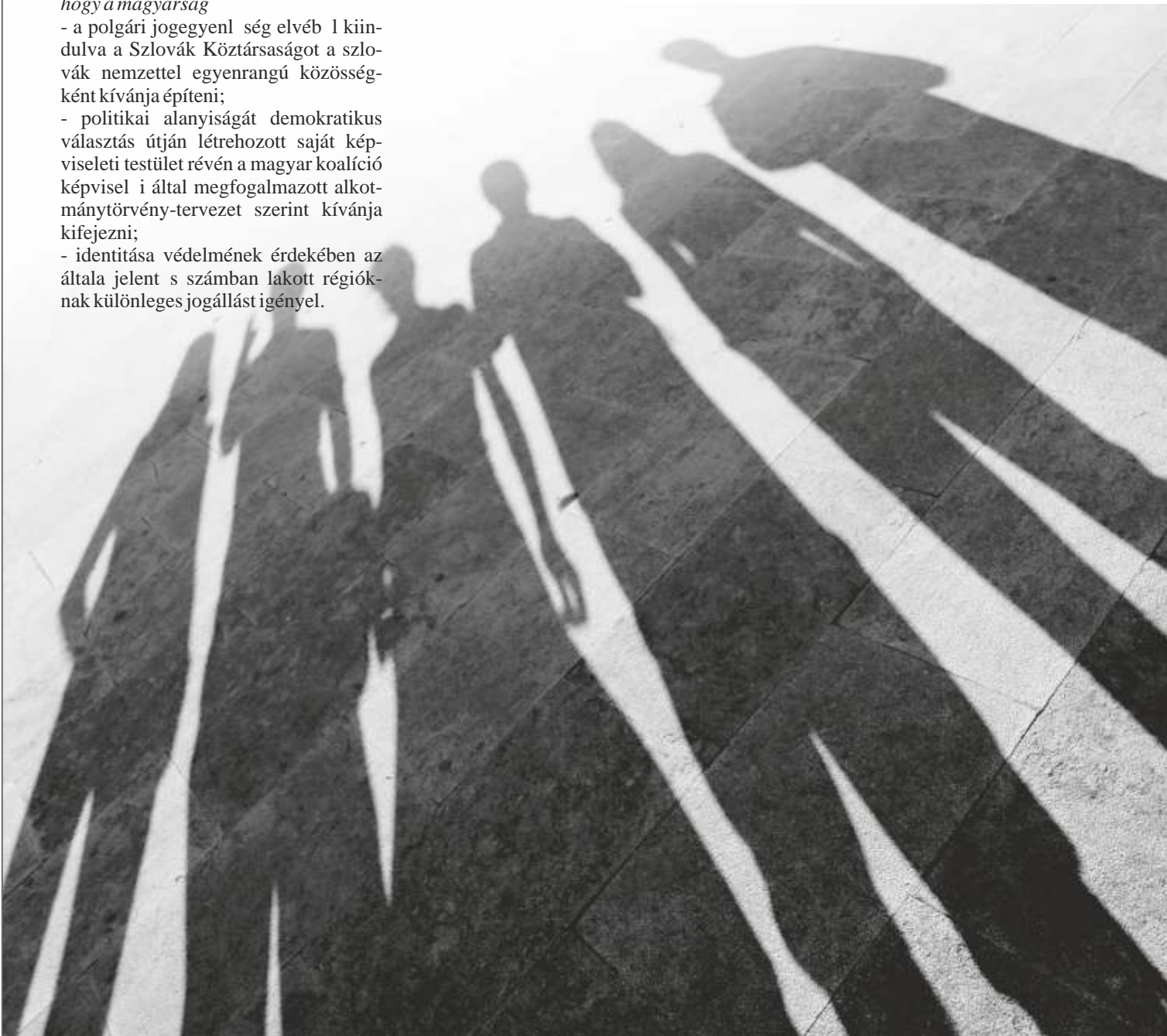
Ezen jogokat illetően a helyi vagy regionális önkormányzat és államigazgatás viszonylatában egyetértési joga legyen, azaz beleegyezése nélkül ezekben a kérdésekben ne lehessen döntése-

ket hozni.

A nagygyűlés résztvevői kinyilvánítják, hogy

a Szlovák Köztársaságkeretei között a fenti elvek megvalósítása és a magyar nemzeti közösség egyenrangú viszonya a szlovák nemzettel az államalkotásban és a jogok gyakorlásában a Szlovák Köztársaság államiságát és területi integritásának erősítését, valamint a demokratikus jogállam megerősítését szolgálja.

(Részletek a szlovákiai magyar választott képviselők és polgármesterek országos nagygyűlésének Állásfoglalásából | Komárom, 1994. január 8.)

Cégünk széles választékban készít munkahelyeken alkalmazandó biztonsági, egészségvédelmi és tűzvédelmi matricákat és táblákat, öntapadós és műanyag kivitelben, többféle méretben. Ügyfeleink kívánságára egyedi matricák tervezését, szerkesztését és gyártását is vállaljuk, előzetes ár kalkuláció mellett.

Egy matrica ára: 0,156 € DPH-val.

Rendelését kérjük emailen: studio@wanteddesign.sk

Minden esetben tüntesse fel az alábbi adatokat:

- Megrendelő neve, címe, elérhetőségei: telefon, email
- Kiválasztott termékek pontos kódja, igényelt darabszám
- Szállítás módja

Új külsővel, még több attrakcióval!

Nagymegyeren az év minden napján...

THERMAL CORVINUS
VELKÝ MEDER

Tel.: +421 (0) 315 552 104

E-mail: info@thermalcorvinus.sk

www.thermalcorvinus.sk